

Verneområdestyret
for Trollheimen

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for Trollheimen
Møtested: Fjellheim, Nerskogen, Rennebu kommune
Dato: 07.11.2025
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

10:00: Møtestart

12:00: Lunsj

15:00: Møteslutt

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Saker til behandling		
ST 33/2025	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
ST 34/2025	Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder		
ST 35/2025	Muntlige orienteringer forvaltere og SNO		
ST 36/2025	Referat sak		
RS 12/2025	Klage på vedtak - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel - Innerdalsveien - Renndølssetra		2025/10840
RS 13/2025	Supplerende merknader til klage - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel - bu ved Renndølssetra		2025/10840
RS 14/2025	Svar på etterspurt informasjon - Etablering av landbruksveg i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune		2023/9994
RS 15/2025	Svar på etterspurt informasjon - Etablering av landbruksveg i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Halle og Husby grunneierlag		2023/9994
RS 16/2025	Til uttalelse - Trollheimen verneområdestyre - Utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Drivavassdraget i Oppdal og Sunndal kommuner		2025/11080
RS 17/2025	NVE utvider fristen for høringen av melding om Nedre Driva kraftverk		2025/11080
RS 18/2025	Utvider fristen for innspill fra rådgivende utvalg - Høring av melding om Nedre Driva kraftverk - Verneområdestyret for Trollheimen - NVE		2025/11080
RS 19/2025	Mulig omgjøring av deler av Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder til nasjonalpark - Trollheimen landskapsvernområde - bevaring av verdifull natur		2024/5208
RS 20/2025	Utkast til brev - Innerdalen landskapsvernområde - rydding av gamle telefonstolper		2025/12170
RS 21/2025	Korrespondanse - Bruk av elsykkel - Trollheimen landskapsvernområde - DNT		2024/14912
	Saker til behandling		
ST 37/2025	Delegert sak		
	Saker til behandling		
ST 38/2025	Innstilling - Trollheimen landskapsvernområde - mindre fasadeendring fritidsbolig - montering av solceller - Rennebu gnr/bnr 159/5 - Jøldalen - Dag Bastholm		2022/10451

ST 39/2025	Rapportering av midler til drift, tiltak og restaurering av natur for 2025 - Verneområdestyret for Trollheimen		2024/14912
ST 40/2025	Møteplan og driftsmidler for 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen		2024/14912
ST 41/2025	Midler til tiltak, restaurering av natur og personal ressurs fra SNO for 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen		2024/14912
ST 42/2025	Føringer for forvaltnes arbeid 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen		2024/14912
	Delegert sak		
DS 42/2025	Trollheimen landskapsvernområde - søknad om innføring av grus og steinmasser for vedlikehold av Tovassvegen - TrønderEnergi Kraft AS		2022/602
DS 43/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - vedlikehold av torvtak - Vollasetra - KNT		2025/11238
DS 44/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - mindre fasadeendring - pipe - gnr/bnr 151/19 - Jøldal - Rennebu kommune - Terje Junge		2025/9147
DS 45/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel - helikopter - sinking av sau - Surnadal - Solmund Solstad		2025/13127
DS 46/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel i utmark helikopter - kartlegging av Skarfjellet - NVE		2025/11767
DS 47/2025	Delvis innvilget - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Innerdalsvegen - Renndølssetra - Jonny Ulvund		2025/10840
DS 48/2025	Sendt vedtaket på nytt - korrigerende av dom referanse - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Innerdalsvegen - Renndølssetra - Jonny Ulvund		2025/10840
DS 49/2025	Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2025 - 2027 - Minillhaugen - Nerskogen - Ola Grendal		2025/12777
DS 50/2025	Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel dispensasjon 2026 - 2028 - Kirkholtsetra - Morten Nergård		2025/13679
DS 51/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Vindøldalen - opprydding etter storm - Gunnar Ståle Røv		2025/12435
DS 52/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel - snøscooter - Åsetra - Svartådalen - Ketil Hagen		2025/11946
DS 53/2025	Endringsvedtak - persontransport - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel tilknyttet seterdrift i Jøldalen - Turid Nordbø	X	2022/337

Saker til behandling

ST 43/2025 Eventuelt

ST 33/2025 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
ST 34/2025 Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder
ST 35/2025 Muntlige orienteringer forvaltere og SNO
ST 36/2025 Referat sak

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vår referanse:
1132442501/4344751

Ansvarlig advokat:
Børje L. Hoff

Dato:
8. oktober 2025

DYKKAR REF. 2025/10840-4 432.2 - KLAGE PÅ DISPENSASJONSVEDTAK

Ein syner til vedtak datert 18.09.2025 frå Verneområdestyret for Trollheimen i sak 2025/10840-4 432.2.

Harris advokatfirma AS representerer eigar av gnr. 91 bnr. 1, Eystein Opdøl, i høve saka. Eystein Opdøl er grunneigaren i området det vert søkt om motorferdsle i, og driv turistverksemd på Renndølssætra.

I vedtaket av 18.09.25 vert det gjeve dispensasjon for motorferdsel i Innerdalen landskapsvernområde til Jonny Ulvund. Klagefristen på vedtaket er tre veker, altså den 09.10.2025. På vegne av Eystein Opdøl vert det her sendt inn rettidig klage på nemnte vedtak.

Vårt kontor har nyleg fått oversendt vedtaket, og det vert på noverande tidspunkt sendt inn ein minimumsklage, jf. fvl. § 32.

På vegne av Opdøl vert det bestride at vilkåra for dispensasjon er innfridde i denne saka, jf. naturmangfaldlova § 48. Saka er heller ikkje tilstrekkeleg opplyst til å fastslå om det er grunnlag for å gje dispensasjon i dette tilfellet, verken offentleg- eller privatrettsleg, jf. fvl. § 17.

Det vert kravd at vedtaket vert omgjort, med den fylgje at dispensasjonssøknaden vert avvist. Subsidært vert det krevd at vedtaket blir opphevet.

Ein ber om at klagen vert gjeve oppsetjande verknad, jf. fvl. § 42.

Ein vil ha behov for ytterlegare tid for innhenting og gjennomgang av dokumentasjon, og ein tek atterhald om ytterlegare klagegrunnar. Ein ber om at det vert gjeve frist for å kome med supplerande merknader.

Harris Advokatfirma AS
Vestre strømkaien 13
5008 Bergen
NO 921 027 583 MVA

Postboks 4115 Sandviken
5835 Bergen
Tlf.:55 30 27 00

Den norske advokatforening
Global Advocaten

1132442501/4344751

harris.no

Side 1 av 2

Harris

Med venleg helsing
Harris Advokatfirma AS

Sveinung Nes
Advokatfullmektig
sne@harris.no
468 21 547

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vår referanse:
1132442501/4353135

Ansvarlig advokat:
Børje L. Hoff

Dato:
24. oktober 2025

DYKKAR REF. 2025/10840-4 432.2 - SUPPLERANDE MERKNADER TIL KLAGE

1. Innleiing

Ein syner til vedtak datert 18.09.25 i sak 2025/10840-4 432.2, samt klage innsendt frå denne sida datert 08.10.25, på vegne av eigar av gnr. 91 bnr. 1 i Sunndal, Eystein Opdøl.

I e-post datert 10.10.25 vart det gjeve frist til 24.10.25 for å kome med supplerande merknader til klagen. Ein gjev med dette rettidige tilleggsmerknader på vegne av gnr. 91 bnr. 1, Eystein Opdøl.

Klageinstansen kan prøve alle sider av saka, jf. fvl. § 34.

2. Vedtaket byggjer på feilaktig vurdering av søkar sine privatrettslege forhold på Renndølsætra

Søkarane i saka representerer gnr. 91 bnr. 4 og 5 i Sunndal kommune. I vedtaket sitt punkt om «Andre vilkår» er det fastsett at

«Dispensasjonen er forbeholdt eier av bua. Dommen av 2003 fra Nordmøre jordskifterett (deres ref. 1530-1998-0003) ligger til grunn for dispensasjonen. Der kommer det frem at 91/4 og 91/5 har rett til å ha seterbua på Renndølsetra i lag, og kan bruke den til fritidsformål. Dersom det fremkommer annen informasjon om eierskap eller forekommer endringer i eierskap, kan dispensasjonen bli ugyldig»

Det kan her sjå ut til at verneområdestyret feilaktig har legg til grunn at søkarane – gjennom vedtaket til Nordmøre jordskifterett av 2002, vart kjent som eigarar av den aktuelle seterbua. Dette er ikkje riktig.

Ein viser til at det aktuelle vedtaket av 20.12.2002 gjaldt «klarlegging av beiterettar og seterrettar i Innerdalen». I vedtaket vart det verken fastsett – eller teke stilling til – eigarskapen til seterbua.

Jordskifteretten sitt vedtak tok heller ikkje endeleg stilling til om nokon av setterrettane tilhøyrande bruka hadde falle bort. Det vart føreteke ei innleiande rettsutgreiing frå

Harris Advokatfirma AS
Vestre strømkaien 13
5008 Bergen
NO 921 027 583 MVA

Postboks 4115 Sandviken
5835 Bergen
Tlf.:55 30 27 00

Den norske advokatforening
Global Advocaten

1132442501/4353135

harris.no

Side 1 av 7

jordskifteretten i saka, som partane deretter kom med innspel til. Etter spørsmål frå partane om seterrettane kunne vere falt bort, inntok jordskifteretten fylgjande tilleggsmerknad i den endelege rettsutgreiinga:

«Jordskifteretten ser det slik at det ikkje er kome vesentlege innvendingar mot rettsutgreiinga som er lagt fram, men at det er aktuelt med presiseringar på eindel av formuleringane. Når det gjeld spørsmålet om seterrettar konkret kan vere falt bort avdi det ikkje lenger er jord som kan skaffe avling frå bruket, må det avgjerast spesielt i tilfelle det skulle oppstå tvist mellom partane om dette.»

Ein kan difor ikkje utan vidare leggje til grunn at søkarane har private rettar på Rendølssetra.

3. Søkarane har ikkje dei naudsynte private rettane som søknaden føreset

3.1 Eigarskapen til Nessebua

Slik denne sida ser det, har søkarane ikkje dei naudsynte private rettane som søknaden føreset.

Då dei privatrettslege forholda direkte påverkar vurderinga av om søkarane har grunnlag for å søke om motorferdsel i landskapsvernområdet, vil ein føreta ein nærare gjennomgang av desse forholda.

Innerdalen er eigd av gnr. 91 bnr. 1, som kjøpte siste delen av dalen i 1747. Renndølssetra både er – og har vore – i gnr. 91 bnr. 1 sitt eige. Den aktuelle seterbua har difor alltid stått på gnr. 91 bnr. 1 sin grunn.

Ein har ikkje sikre opplysningar kring når Nessebua vart opparbeidd. Av foto datert 1910 kan ein sjå at bua er oppført:

Figur 1: Foto frå Renndølssetra av 1910 (Nessebua i venstre kant). Foto henta frå Fylkesfotoarkivet i Møre og Romsdal, <https://fylkesfotoarkivet.mrfylke.no/foto/preview.php?id=FAKf-100152.136038>

Ein har ikkje funne tidlegare omtaler av bua. Det vert lagt til grunn at bua vart oppført på siste halvdel av 1800-talet, eller på starten av 1900-talet.

Nessebua vart historisk nytta som sæterbu av husmannsplassane Nesset, Hjellan og Storlykka/Skreddarstua. Desse husmannsplassane vart seinare utskilt som høvesvis bnr. 4 (Nesset), bnr. 5 (Gjellan) og bnr. 16 (Storlykka/Skreddarstua). Både gnr. 91 bnr. 4 og 5 var husmannsplasser under bnr. 1 fram til høvesvis 1927 og 1928.

Lov angaaende huusmandsvæsenet kom den 24.09.1851 (husmannslova), og regulerte forholdet mellom husmann og grunneigar. Det fylgjer av lova sin § 13 b, knytt til fråvikelse av husmannsplassen at:

«Har huusmanden med huusbondens Minde opført noget huus paa Pladsen, eller afkjøbt den forrige Bruger af Pladsen noget saadant, bør huusbonden, om ikke anderledes mellem ham og huusmanden ved skriftlig Kontrakt er fastsat, naar Fæstet af hvilkensomhelst Grund ophører, give Huusmanden eller dennes Bo eller Arvinger en billig Godtgjørelse for deslige huse, mod at de tilfalde Pladsen. Denne Pligt paaligger dog kun huusbonden, forsaavidt husene for Pladsen skjønnes nyttige eller nødvendige, og den Godtgjørelse, der kan kræves, strækker sig ikke til mere, end Beløbet af den Forøgelse, Pladsens Værdi ved dem kan ansees at have modtaget, ligesom det ved dens Ansættelse skal tages i Betragtning, om Tømmeret er taget i Huusmandens Skov eller af ham leveret. Vil huusmanden ikke benytte den heromhandlede Ret mod huusbonden, staar det ham frit for inden paafølgende 3 Mai at bortflytte saadant huus, som ovenfor er omhandlet; dog ikkun saafremt Tømmeret til samme ei er taget af huusbondens skov eller af huusbonden leveret; thi i dette Tilfælde, saavel som om Bortflyttelsen ikke skeer inden lovbefalede Tid, kan huusbonden forlange, at der i henseende til huset kan forholdes som ovenfor er sagt.»

Etter lova kunne husmannen krevje at grunneigar innløyste bygningar som vart oppført av husmannen, ved opphøyr av husmannsforholdet. Tilsvarande gjaldt bygningar som var kjøpt av husmannen frå tidlegare husmenn på same stad. Dersom husmannen ikkje benytta seg av denne retten til innløyning, hadde han sjølv adgang til å flytte husa+ innan førstkommande 3. mai. Dersom dette ikkje vart gjort var husa å rekne som tilhøyrande grunneigar. Tilsvarande gjaldt dersom huset var bygd av tømmer frå grunneigedommen.

Etter det eigar av gnr. 91 bnr. 1 kjenner til, er Nessebua bygd av tømmer frå gnr. 91 bnr. 1.

Bnr. 4 og 5 vart utskilt som eigne bruk i høvesvis 1927 og 1928. I skulddelingane til baa eigedommar er det fastsatt at bruka har «bruksret til havnegang» for dei vinterfora storfe og sauer på eigedommen. I Innerdalen er havneretten i baa skulddelingar avgrensa til 3 månader på sumaren. Skulddelingane seier ikkje noko om rett til stølshus.

Vedlegg 1 Skulddeling for gnr. 91 bnr. 4, datert 12.12.1927

Vedlegg 2 Skulddeling for gnr. 91 bnr. 5, datert 29.10.1928

Husmannsforholda opphøyrte med utskiljinga av plassane som bnr. 4 og 5. For det tilfellet at dei tidlegare husmennene vart rekna som eigarar av Nessebua – som framleis stod på hovedbruket

sin grunn – kravde husmannslova § 13 b då at Nessebua anten vart innløyst eller fjerna. Alternativt måtte Nessebua bli avtalefesta som ein særleg rett på hovedbruket. Dette har ikkje blitt gjort.

Skulddelingsforretningane fastset derimot eksplisitt at bnr. 4 og 5 sine rettar i Innerdalen var avgrensa til «bruksrettar» til havning, og nemner ingen rettar til stølshus.

Eigarskapen til Nessebua fall då til gnr. 91 bnr. 1, i tråd med dåverande husmannslov § 13 b.

Det same fylgjer av lov om hendelege eigedomshøve § 8, som slår fast at dersom lausøyreting er nytta til bygging på framand grunn, vil grunneigaren få retten til det som er oppbruka. Dette gjeld også for bygningsmassen knytt til hus bygd på framand grunn, noko som er slått fast i HR-2017-2064-A avsn. 61. Bygningsmassen vil då tilhøyre grunneigar. Dette gjeld så langt ikkje anna fylgjer av avtale eller serlege rettshøve. Det er ikkje haldepunkt for at grunneigar og husmenn har avtala noko anna kring Nessebua, i den grad Nessebua vart oppført av husmennene.

Bnr. 4 og 5 har difor ikkje eigarinteresser i Nessebua, då denne er i bnr. 1 sitt eige.

3.2 Spørsmålet om bruksrett til Nessebua for søkarane

Ein eventuell bruksrett til Nessebua gjev heller ikkje bnr. 4 eller 5 ein umiddelbar rett til å utføre arbeid på bygningsmassen, som er føremålet bak den omsøkte trafikken.

Slik denne sida ser det, er det uansett tvilsamt om bnr. 4 og 5 *har* eksisterande bruksrettar til Nessebua.

Ein minner om at jordskiftedommen av 2002 ikkje tok endeleg stilling til om stølsrettane til bnr. 4 og 5 hadde falle bort. Jordskiftedommen slo fast at bruksrettane til bnr. 4 og 5 på seterbua kunne nyttast til fritidsføremål når det ikkje er aktuelt med seterdrift. Dette må forståast som ein mogleg rett til å nytte bua til fritidsføremål, innanfor rammene av den opprinnelege bruksretten til bua ved seterdrift. Dette føreset at den opprinnelege bruksretten – knytt til seterdrift – framleis er mogleg å reetablere for eigedommane, jf. RG-2006-1442. Bruk av bua til fritidsføremål er difor avhengig av at den opprinnelege stølsretten ikkje har falle vekk. Dette tok jordskifteretten eksplisitt ikkje stilling til.

Eigedommane sine rettar i Innerdalen var etter skulddelingane avgrensa til «bruksret til havnegang», og bruka vart gjeve rett til havning i 3 månader. Føremålet bak dei avgrensa havnerettane, var grunngjeve i dyrehaldet på bruka. I den grad havneretten kan reknast for å medføre ein *aksessorisk rett til bruk av stølsbu* i denne beiteperioden, må dette heimlast i føremålet bak havneretten, knytt til dyrehald.

Etter det denne sida kjenner til, tok bruken av Nessebua slutt kring 1950. Det er ikkje aktiv drift på verken bnr. 4 eller 5 per i dag. Bnr. 4 har heller ikkje lenger jordbruksareal som gjev driftsgrunnlag. Det er difor ikkje eit behov for den opprinnelege havneretten, noko tilseier at både havneretten og eventuelle aksessoriske rettar har falt bort. Ein viser til Falkanger og Falkanger, Tingsrett (9.utg), 2022, s. 253, juridika.no:

«Er servitutten knyttet til en viss virksomhet, kan den opphøre i og med at virksomheten nedlegges. Og når brønnen er gått tom og sandtaket er uttømt, faller vann- og sandtagningsretten bort. Likedan kan det stille seg hvor servitutthaverens behov ikke lenger eksisterer – f.eks. som når dennes eiendom etter hvert blir bebygget slik at beiteretten ikke lenger har interesse (men her kan det etter omstendighetene komme på tale å selgeretten, jf. § 9). I nær tilknytning har vi bortfall «i utviklingens medfør» e.l.: Servitutten ansees å ha «utspilt sin rolle».»

Ein viser også til det har blitt drive turisme- og reiselivsverksemd på Renndølsetra heilt sidan 1950-talet. Søkarane sin eventuelle bruksrett har også lege unytta heilt sidan 1950, altså kring 75 år. Ei ny utøving av seterrettane vil då kome i konflikt med langvarige og etablerte reiselivsverksemda som vert utøvd på plassen. Ny bruk av Nessebua framstår også lite relevant, då bua per no står til nedfalls. Sjølve bua er også i bnr. 1 sin eige. Dette understøttar vidare at seterrettane uansett har falt bort, då ei reetablering av seterrettane uansett ikkje er aktuelt, jf. Rt-1995-905 og RG-2006-1442.

Slik denne sida ser det, er det difor gode haldepunkt for at bnr. 4 og 5 sin eventuelle bruksrett til Nessebua har falt bort.

3.3 Bnr. 1 har uansett ikkje fri råderett over seterbua

For det tilfellet at dei opprinnelege husmannsplassane var å rekne som eigarar av seterbua, må bnr. 1 uansett reknast for å ha ein sameigepart i Nessebua.

Ein viser til at husmannsplassen Storlykkja var ein av dei opprinnelege husmannsplassane som nytta bua. I bygselskontrakt for Storlykkja av 17.mars 1910 – mellom eigar av gnr. 91 bnr. 1, Eystein Opdøl og husmann Knudt A. Gjersvold på Storlykkja – vart det fastslått fylgjande:

«Ved fæstets ophør skal grundeieren ikke være forpligtet til at beholde eller løse husene, der tilhører husmanden».

Vedlegg 3 Bygselskontrakt mellom Eystein Opdøl og Knudt A. Gjersvold av 17.03.1910

Storlykkja vart utskilt som eige bruk i 1951. Av skulddelingsforretninga til bnr. 16 vart bruket ikkje gjeve nokre rettar i Innerdalen.

Vedlegg 4 Skulddelingsforretning gnr. 91 bnr. 16, datert 12.10.1951

Då husmannsforholdet opphøyrt ved utskiljing, medfører dette at bnr. 16 sine eventuelle rettar i Innerdalen vart teke tilbake av hovedbruket. Dette ligg også implisitt i ovanfornemnte festekontrakt av 1910. Ein eventuell sameigepart i Nessebua fall då til bnr. 1.

Søkarane har av den grunn uansett ikkje fri råderett over bua, og vedtaket byggjer på feil grunnlag.

4. Det er uansett ikkje grunnlag for dispensasjon etter nml. § 48 i denne saka

Som det framgår ovanfor, kan ein ikkje sjå at søkarane har dei naudsynte private rettane som søknaden om motorferdsel i landskapsvernområdet føreset, og vedtaket må omgjerast.

Ein kan heller ikkje sjå at det er grunnlag for dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48 i denne saka.

Etter føresegna kan dispensasjon innvilgast dersom eitt av to hovudalternativ er innfridde. Dispensasjonsvedtaket er grunngjeve i det første alternativet, som seier at dispensasjon frå eit vernevedtak kan gjerast dersom det «ikkje strider mot vernevedtakets formål» og «ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig».

Det primære kravet er at dispensasjonen «ikke strider mot vernevedtakets formål». Forskrift om vernebestemmelser for Innerdalen landskapsvernområde m.v, sler fast at føremålet med vernet er å «*bevare et vakkert natulandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi*». Bevaring av verdien som rekreasjonsområde er eit sentral føremål bak vernevedtaket. Dette er bakgrunnen for at motorisert ferdsel er forbode i landskapsvernområde, jf. verneforskrifta punkt IV nr. 11. Einkvar auke i motorferdselen i området vil vere med på å forringe dette verneføremålet.

For at dispensasjon skal kunne gjevast, er det også eit krav at dispensasjonen «ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig». Ordlyden «nevneverdig» synleggjer at det er ein snever adgang til dispensasjon, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 424.

Både vernevedtaket og den høge terskelen etter ordlyden i § 48 yter difor klar motstand mot dispensasjon i denne saka.

Vurderinga av om dispensasjon skal gjevast, skal også bero på ei samla heilskapsvurdering, der andre vurderingsmoment vil kunne spele inn, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 424.

Ein framhevar her at forvaltningsplanen til verneområda i Trollheimen oppstiller eit mål om å halde motorferdselen i områda på eit «absolutt minimum». Også dette tilseier at det vil vere ein sær s høg terskel for ny motorferdsel.

Vurderinga kan heller ikkje gjerast lausrive frå dei privatrettslege forholda, som også vil spele inn i heilskapsvurderinga. Som gjennomgått ovanfor kan ein ikkje sjå at søkarane har dei rettane som føremålet bak søknaden krev, verken gjennom eigarskap eller klar bruksrett til stølsbua. Ein dispensasjon for dei omsøkte føremåla framstår då ikkje hensiktsmessig. Ein dispensasjon under desse føresetnadane vil også kunne medføre at dispensasjonpraksisen vert utvatna, med eit større press på området. Dette er eit viktig argument mot dispensasjon, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 424.

Ein dispensasjon til søkarane vil også skipe privatrettslege utfordringar med omsyn til den praktiske gjennomføringa av ferdsele. I vedtaket er det gjeve løyve til transport med bil og traktor av materialer og utstyr. Søkarane har derimot ingen grunn i Innerdalen, og har heller ingen rett til parkering på bnr. 1. Ein dispensasjon vil då kunne legge til rette for uheldige parkeringssituasjonar og konflikter.

Til sist peikar ein på at den aktuelle seterbua ligg midt i tunet på Renndølssetra, der det vert drive seter- og turistverksemd av gnr. 91 bnr. 1. Ei tilrettelegging for trafikk og parkering oppetter tunet vil vere sjenerande og kome i konflikt med denne verksemda. Den omsøkte dispensasjonen vil slik kunne bidra til at formidlinga av den unike seterkulturen og rekreasjonsverdien på staden vert forringa.

Basert på dette kan ein ikkje sjå grunnlag for dispensasjon etter nml. § 48 i denne saka.

5. Avslutning

På vegne av eigar av gnr. 91 bnr. 1 ber ein difor om at verneområdestyret sitt vedtak av 18.09.2025 vert omgjort, med den fylgje at dispensasjonssøknaden vert avvist. Som det fylgjer av klagen av 08.10.25, ber ein også om klagen vert gjeve oppsetjande verknad, jf. fvl. § 42.

Vidare korrespondanse i saka kan rettast underteikna, med Eystein Opdøl på kopi.

Med venleg helsing
Harris Advokatfirma AS

Sveinung Nes
Advokatfullmektig
sne@harris.no
468 21 547

[illegible]

2 / 2

For dette punkt går byttet i vestlig retning
til en stor stein - murel med krys - og
Oblatet. Derfra i sydlig retning efter skun-
geridet til nedst i Mjøsa. Derfra i vestlig
retning til et uunfagel krys i toppen
av Galshammeren. Derfra i sydlig retning til
et uunfagel krys i vide end av Galsham-
meren. Derfra i vestlig retning efter skun-
geridet til en uunfagel bytteliste i vide kant
av Løsslettet. Derfra i vestlig retning
til en uunfagel stein murel med
krys i vide kant av Løsslettet. Derfra i
vestlig retning til en uunfagel stein i vide
kant av Bakken. Derfra i vestlig retning
til en uunfagel stein i sydvestre hjørne av
Hordalshyllen. Derfra i vestlig retning til
vestre hjørne av Hordalshyllen. Derfra
i vestlig retning til en uunfagel stein i nord-
vestre hjørne av Hordalshyllen. Derfra i vestlig
retning efter skungeridet til Løsslettet. Fra
enden av skungeridet fortsetter byttelisten i
nord og til en krys og byttet mot gården
Gjerstet. For dette punkt kan byttelisten ikke
merkes. Derfra går byttet i vestlig retning
mot gården Gjerstet til den først nevnte stein
av Gardsendstett.

Derfor er tillagt en skoglug i øverste
del av sydvestre hjørne av området med
en uunfagel stein på vestre side av Karhaugstokken
- ca. 10 m. fra en stor stein i Karhaugstokken.
Fra denne stein går vestre bytteliste i vestlig
retning til Karhaugstokken så langt den er synbar.

til en jorrfast stein murel av 8 krys i øverste
vestre side. Derfra går byttet i vestlig retning i
samme retning ca. 60 m. til en jorrfast
stein murel med krys på vestre side.
Derfra går byttet til en stor jorrfast stein
på øst av Galsbreen - murel med krys på
vestre side. Derfra i samme retning til
byttet mot gården Mo. b. av. 3. Derfra i vestlig
retning efter byttelisten mot Mo. og videre i
mer sydlig retning efter byttelisten mot gården
Gjerstet. Den sydvestre bytteliste går til fra
den først nevnte bytteliste med Karhaugstokken
i nordvestlig retning til et krys i toppen
av en brygghammer. Derfra går byttet
i samme retning til et krys i toppen av en
fyllingsende stein i breen av Gjerstet. Derfra
går byttet i samme retning til byttet mot
gården Gjerstet. Byttet.

Derfor har deruten ett til å hugges laur og
ta laurverk til brenne for huset. Oblatet i samme
hjørne - vestre hjørne av området med krys
i en jorrfast stein i skungeridet mellom parsellen
i nordvest og havgang. Derfra går byttelisten i nord-
vestlig retning ca. 10 m. til et krys i toppen av en
brygghammer. Derfra i vestlig retning i samme retning
til et krys i toppen av en brygghammer i et av
s. av Oblatet og fortsetter opover langs brygghammeren.

59.

til den Odelssket. Derfor går byttet i fullt mest vestlig
retning til den fremnevnte bygdslin og Hæ-
hangbreen. Derfra fortsetter byttet langs segel-
stet bygdslin i Gerdslagen. På øst- side
ligger Odelslagen av byttet mot garden
Gjessvold og på vest- side av parsellens inn-
mark. Byttet er har rett til havgang
for de av parsellen vinkjörde fjor og sarter
i fellesskap med de andre havgangbesittende
i Odelstet utmark som stoter mot Gjessvold
M og Ha. endomener. Fra siste halvdel av
juni til ut i september ca. 3 mnd. havgang
medkjörerne i Endestabens havgangmark med rett
til forntiden odelssket. Den i Endestabens faldende
gjeldet ligger havgangretet. Forhold til mati-
sketbylden påbyrter parsellen i utskold og om-
redning av vinen Dalsbo- Nodal og Nodal- in-
dral. Gjeldet svarer av parsellen for den del
som stoter mot havgangretet og Odelssketens
eiendomme - samt mot utmarken - Odelssket-
et. Havgangretet skal forgå i havgangretet, som for både
som havgangretet og parsellens eiendomme. Hvis
søstig skade forvolder skal dog en rimelig utlat-
ning settes. Parsellen har rett til gongeti som
havgangretet, med til Nodalbreen som tillat

59

1. Omfatter den eiendom, som deles, jordbruk med skog? *ja*
 2. Får hvert av de ved delingen fremkomne jordbruk den til husbehov og gårdsnødenhet nødvendige skog? *ja*
 3. Omfatter den eiendom, som deles, jordbruk med fjellstrekning, herunder fjellvann, elver og bekker? *ja*
 4. Får hvert av de ved delingen fremkomne jordbruk den for bruken nødvendige fjellstrekning? *ja*
- Hvis spørsmål 1 besvares med ja, og spørsmål 2 besvares med nei, eller hvis spørsmål 3 besvares med ja, og spørsmål 4 besvares med nei, blir ytterligere følgende spørsmål å besvare:
5. Har herredstyre samtykket i skylddelingen?
 6. Eller finner skylddelingsmennene det godt gjort, at den partell, som fraskilles eiendommen, er bestemt til å opdyrkes eller anvendes til byggetomt, vei, industrielt anlegg eller annet lignende eiendom? *ja*
 7. Eller deles eiendommen i henhold til §14 i lov om odels- og åsætsretten av 26. juni 1821? *Nei*

- Det bevidnes:
- a) At ved delingen nytt fellesskap ikke er stiftet. Dog har vi samtykket i, at av utmarken *kan havgangene*
 - b) At hvert bruk har fått en for fredning og benyttelse så hensiktsmessig form som forholdene tillater.
- Skjlden for de ** fraskilte del blev bestemt til *havgang 50 m*
Hovedbolets gjenværende skyld utgjør *havgang 70 m*
De fraskilte del er gitt bruksnavn *Hjellan*
- Bestemmelse angående omkostningene ved forrettningens avholdelse og tinglysning: *?*

¹⁾ Det, som ikke passer overstrykes.
²⁾ Som bruksnavn må ikke i noget tilfelle velges et navn som allerede er i bruk som slektsnavn og, som ikke hører til de mer utbredte (jfr. lov av 9. februar 1923 nr. 2, § 21).
³⁾ Hvis det ikke opplyses eller fra noen av partene påstås å være truffet avtale om, hvem som skal bære omkostningene ved forretningens avholdelse, skal mennene i forretningen innst. bestemmelse om, hvorledes omkostningene skal fordeles mellem partene.

60

Partene blev gjort bekjent med, at forretningen kan påkræves til overskjønn, for såvidt angår skyldansettelsen og den i marken foretagne deling, og at begjæring herom må være fremsatt til sorenskriveren innen 3 måneder fra nærværende forretnings tinglysning.

Vi erklærer, at vi har utført forretningen efter beste skjønn og overbevisning i henhold til avlagt ed eller tilbud om ed.¹⁾

Vi har bestemt, at *Stenar Fiske* skal besørge forretningen innlevert (innsendt) til sorenskriveren til tinglysning.

Stenar Fiske *Anders Fiske*
Lars Fiske
De skjøttede
2 de Lunde
19

Antatt til tinglysning

Tinglyst ved

De fraskilte del har fått g.nr. br.nr.

¹⁾ Det som ikke passer, overstrykes.

Nr. 859 *4429* - 1928
10

Avskrift.
Gjeldende til innbetaling i panteboken.

60

Skylddelingsforretning.

Ar 1928 den *11 oktober* avholdt undertegnede av lensmannen opnevnte menn skylddelingsforretning over gården *Opdøl* g.nr. *29* br.nr. *1* av skyld mark *19.07* i *Kilvanda* herred tilhørende *Egstein Opdøl* i anledning av, at det er solgt en parcell av gården til *Ole P. Furu*

Mennsopnevnelsen vedlegges. Av mennene har følgende avlagt ed som skjønsmenn *Stenar Fiske og Lars Fiske*

Ved forretningen måtte: *gjøder og selger*

Mennene valgte til formann *Stenar Fiske*

Over den del av gården, som er fraskilt, meddeles her følgende grensebeskrivelse:¹⁾

Den innmærkede adkomstendegår sydøstgrunnen i skogen med en bytting fra en krysset stein på vestsiden av Opdøl bygge. Derfra går den ca. 20 m til en nedsat stein. Derfra ombent i et nord ca. 10 m til en nedsat stein derfra efter skillingjerd i nordøstlig retning ca. 45 m. Der bygges løyen i sydøstlig retning og parallelt efter skillingjerd til en nedsat bytting i øst og nord og derfra av Samarflata. Derfra i østlig retning

¹⁾ Hvis nogen av de i forretningen interesserte parter eller naboer ikke muter, må det i forretningen oplyses, om det er godtgjort at varsel er gitt dem, eller for naboers vedkommende om det er funnet unødvendig å varsle dem (skylddelingslovens §§ 2 og 8).

²⁾ Se skylddelingslovens §§ 3 og 8. Grensene mot naboendommer blir ikke å beskrive, dersom disse ikke er tilfelle og samtykker i beskrivelsen. Skal mennene eller partenes forlangende utføre delingen i marken i forbindelse med skylddelingen (lovens § 7), må grensebeskrivelsen tillike inneholde det fornødne herom.

Nr. 531 B.
Baardsen & Co., Halden.
10—50.

Finansdepartementets formular.

Dokument nr. 2277/61, 28/7
Norgemøst sorensskriverembete

SKYLDDELINGSFORRETNING

Fre dag den 13. juli 1951 holdt undertegnede av lensmannen oppnevnte menn skylddelingsforretning over gården *Opdøl*
g.-nr. 29 b.-nr. 1 av skyld 17,04 mark i *Alvindsdal herred*
herred. Forretningen er forlangt av *Oystein Opdøl*

som har grunnbokshjemmel til den eiendom som er forlangt delt.¹

Mennsoppnevnelsen legges ved. Av mennene har følgende gitt forsikring² som skjønnsmenn

Jamflige

Ved forretningen møtte³:

Selger og Kjøper
Det er ingen tilstøtende naboer.

Mennene valgte til formann

Trar I. Mo.

Over den del av gården, som er fraskilt, meddeles her følgende grensebeskrivelse⁴:

7 parcellens nordligste punkt er innhugget et kryss i jordsatt stein ved rikerveien. Herfra går bykelina ca 8 m i sydøstlig retning til nedsatt stein. Her bryter linja og går i sydlig retning ca 51 m til nedsatt stein. Herfra i mot mer sydøstlig retning ca 41 m til nedsatt stein. Her bryter så linja og fortsetter i vestlig retning ca 30 m til nedsatt stein, bryter her mot sydvest og fortsetter ca 31 m.

¹ Hvis rekvirenten ikke har grunnbokshjemmel, blir forretningen ikke å anta til tinglysing med mindre rekvirenten ved dom er kjent eiendomsberettiget til den del av eiendommen som forlanges fraskilt. (Skylddelingslovens § 1.)

² Har noen av mennene ikke gitt sådan forsikring som nevnt i lov nr. 1 av 1. 1917, § 20, skal vedkommende før forretningen holdes underskrive følgende erklæring, som blir å sende inn til sorenskriveren sammen med skylddelingsforretningen: «Jeg forsikrer at jeg i alle saker vil utføre mitt verv som skjønnsmann samvittighetsfullt og etter beste overbevisning.» den 19 N. N.»

³ Hvis noen av de i forretningen interesserte parter eller naboer ikke møter, må det i forretningen opplyses, om det er godtgjort at varsel er gitt dem, eller for naboers vedkommende om det er funnet unødvendig å varsle dem (skylddelingslovens §§ 2 og 8).

⁴ Se skylddelingslovens §§ 3 og 8. Grensene mot naboeiendommer blir ikke å beskrive dersom disse eiere ikke er til stede og samtykker i beskrivelsen. Skal mennene etter partenes forlangende utføre delingen i marken i forbindelse med skylddelingen (lovens § 7), må grensebeskrivelsen tillike inneholde det nødvendige herom. Stiftelse av bruksrettighet eller servitut må ikke tas inn i skylddelingsforretningen, uten at heftelsen skriftlig er vedtatt av den som har grunnbokshjemmel til den eiendom som heftelsen skal hvile på (lovens § 5).

til krys i jordfast stein, bryter her mot
vest og går ca 57 m til nedsatt stein
ved rikveien. Her bryter linja og følger
rikveien i nordaustlig retning til
først beskrevne punkt.

Der veien til Storlykkjenna delvis kommer
inn på den fraskilte parsell, forbe-
holder selgeren hovedbruket rett til
fortsatt bruk av veien over parsellen.

Bestemmelsen ovenfor om bruksrett
til vei vedtas.

Ola W. Opdøl
Kjøper.

729

1. Omfatter den eiendom som deles, jordbruk med skog? *Ja.*
2. Får hvert av de jordbruk som fremkommer ved delingen den skog som er nødvendig til husbehov og gårdsfornødenhet? *Nei.*
3. Omfatter den eiendom som deles, jordbruk med fjellstrekning, herunder fjellvann, elver og bekker? *Ja.*
4. Får hvert av de jordbruk som fremkommer ved delingen den fjellstrekning som er nødvendig for bruket? *Nei.*
- Hvis spørsmål 1 besvares med ja, og spørsmål 2 besvares med nei, eller hvis spørsmål 3 besvares med ja, og spørsmål 4 besvares med nei, blir ytterligere følgende spørsmål å besvare:
5. Har herredstyret samtykket i skylddelingen? *Nei.*
6. Eller finner skylddelingsmennene det godtgjort at den parsell som fraskilles eiendommen, er bestemt til å oppdyrkes eller anvendes til byggetomt, vei, industrielt anlegg eller annet liknende øyemed? *Byggetomt*
7. Eller deles eiendommen i henhold til § 14 i lov om odels- og åsætesretten av 26. juni 1821? *Nei.*

Det bevitnes:

- a. At det ved delingen ikke er stiftet nytt fellesskap. Døg har vi samtykket i, at av utmarka kan
 nyttes i fellesskap av
 idet vi har funnet videregående deling utjenlig.¹
- b. At hvert bruk har fått en så hensiktsmessig form for fredning og nytte som forholdene tillater.

Skylden for de fraskilte del ble satt til *4 öre*
 Hovedbølets gjenværende skyld utgjør *Mark 17.00*
 De fraskilte del er gitt bruksnavn² *Storlykkja*
 Bestemmelse angående kostnadene ved forretningens avholdelse og tinglysing³:

Baus av Gjøsneen
¹ Det som ikke passer strykes.

² Som bruksnavn må ikke i noe tilfelle velges et navn som allerede er i bruk som slektsnavn og som ikke hører til de mer utbredte (jfr. lov av 9. februar 1923, nr. 2 § 21).

³ Hvis det ikke opplyses eller påstås fra noen av partene å være truffet avtale om hvem som skal bære kostnadene ved forretningens avholdelse, skal mennene i forretningen innata bestemmelse om, hvorledes kostnadene skal fordeles mellom partene.

Partene ble gjort kjent med at forretningen kan påankes til overskjønn, for så vidt angår skyldansettelsen og den deling som ble foretatt i marka, og at begjæring om dette må være lagt fram for sorenskriveren innen 3 måneder fra forretningens tinglysing.

Vi erklærer at vi har utført forretningen etter beste skjønn og overbevisning i henhold til gitt forsikring.

Vi har bestemt at Juan Bakken
skal besørge forretningen levert (sendt) til tinglysing.

Juan L. Mo

Juan Bakken

Fr. Nordvik

Antatt til tinglysing 19

Tinglyst ved

De fraskilte del har fått g.-nr. 29 b.-nr. 16

J. L. Mo
J. Bakken

Fra: Mona Kristine Rosvold[mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no]
Sendt: 15.09.2025 11:34:37
Til: Henriksen, Linda Forbregd[Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]
Kopi: Postmottak Surnadal kommune[post@surnadal.kommune.no]; Anders Ansnes
Karlsen[anders@pestua-gard.no];
Tittel: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Til Verneområdestyret for Trollheimen
v/ Linda Forbregd Henriksen

Svar på etterspurt informasjon

Gjeld søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen

Dykkar sak 2023/9994, vår sak 24/01444.

Hei Linda,

Vi viser til saka og brevet «Høringsinnspill – Etablering av landbruksvei i Romådalen – Trollheimen landskapsvernområde – Surnadal kommune.»
Takk for mottatt uttale i høringa, med saksframlegg og vedtak, frå møtet i Verneområdestyret for Trollheimen den 21.08.2025.

Her kjem svar på etterspurt informasjon i saka:

Saksbehandling i kommunen:

Søknaden om bygging av landbruksveg skal behandlast av kommunen etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Søknaden er sendt på høring, der Verneområdestyret for Trollheimen har fått høringsbrevet med alle opplysningar i søknaden.

Landbruksfagleg uttale: Søkaren må ordne med ein slik uttale. Kommunen kan ikkje gi uttalen, ettersom vi skal saksbehandle søknaden etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Vi viser til tidlegare dialog om dette.

Spørsmål om reguleringsplan:

Vi vurderer at det ikkje er nødvendig med reguleringsplan for denne søknaden. Dette prosjektet med landbruksveg på ca 770 meter er ikkje stort nok til å få reguleringsplikt. Vegen skal heller ikkje brukast til anna enn landbruk, for eksempel ikkje som adkomst til hytteområder. Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har heller ikkje nemnt noko om reguleringsplikt i sin uttale til vegprosjektet.

Konklusjon: Kommunen sett ikkje krav om reguleringsplan i denne saka.

Bakgrunn for vurderinga vår:

Det er laga ei «oppsummering» av dette med reguleringsplikt på regjeringen.no.

Link her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-9-nr.-1-og-12-1-tolkningsuttalelse-om-reguleringsplikt-for-landbruksvei/id3019327/>

Scroll nedover og sjå under punkt 2.

Nabovarsel: Her er alle naboane/eigarar av areal i området med på dette prosjektet, så her er det ikkje nødvendig med nabovarsel.

Konsekvensutgreiing: I «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier» står dette i §2-2. Krav om konsekvensutredning og forhåndsgodkjenning:

«Nybygging av landbruksveier med en lengde på over 5 kilometer skal vurderes konsekvensutredet før vedtak fattes...» Denne søknaden gjeld ny veg på ca 770 meter. Vi vurderer at konsekvensutgreiing ikkje er nødvendig i saka ettersom aktuelle tema vil bli vurdert av Verneområdestyret for Trollheimen, etter verneforskrifta for Trollheimen.

Høringsuttaler:

Frist for uttaler var 1.september. Innan fristen fekk vi uttaler fra Sametinget, NVE, Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Verneområdestyret for Trollheimen. Etter kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune den 12.sep. fekk vi uttale frå dei. Eg sender uttalane til deg som avtala tidlegare.

Eg har etterspurt uttale frå Forum for natur og friluftsliv i Møre og Romsdal. Dette for å sikre meg at dei har mottatt høringsbrevet.

I høringsuttalane er der ingen avgjerande merknader som talar mot bygginga av landbruksvegen. Vilkåra for prosjektet i høringsuttalane, og vedtaket med vilkår som Verneområdetstyret vil gjere, er avgjerande for kommunen si behandling av saka. Dette vil bli tatt inn i saka når kommunen behandler søknaden.

Rekkefølge for saksbehandlingen:

I Statsforvaltaren sin uttale står blant anna dette: **«...Statsforvaltaren føreset at godkjenning av søknaden etter verneforskrifta ligg føre innan tiltaket kan handsamast etter landbruksvegforskrifta, jf tredje ledd i §48 i naturmangfoldlova.»**

Dette står i §48 i naturmangfoldloven:

«§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller

forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

Så da rekner vi med at Verneområdestyret for Trollheimen må gjere vedtak før kommunen kan behandle saka etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier».

Vi skal ha et internt møte her når alle høringsuttalane er komne inn.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

Fra: Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 11. september 2025 13:42
Til: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Emne: Høringsuttale sendt til postmottak

Hei Mona!

Da har jeg endelig fått ok på møteprotokollen, så nå er høringsuttalen sendt til postmottaket deres. Ble ingen endringer fra det jeg sendte på e-post tidligere.

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847
Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Fra: Frode Grønmyr[frode.gronmyr@nlr.no]
Sendt: 19.09.2025 14:03:46
Til: Mona Kristine Rosvold;Henriksen, Linda
Forbregd[mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no;Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]
Kopi: anders@pestua-gard.no[anders@pestua-gard.no];
Tittel: SV: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Hei

Takk for orientering.

Når det gjeld landbruksfagleg uttale meiner eg Hege Sæther Moen har sagt at det er nok at vi grunneigarane argumenterer for det landbruksfaglege i søknaden. Det meiner eg vi har gjort.

Viss de meiner at Norsk Landbruksrådgiving skal skrive ein slik uttale kan ikkje eg gjere det sidan eg er part i saka, men eg kan få ein kollega til å gjere det. Men før vi går i gang må vi få meir konkrete retningslinjer for kva ein landbruksfagleg uttale inneber. For det første er houdformålet med vegen å auka beiting i Romådalen. Sidan vi må få dispensasjon frå verneforskrifta for å bygge vegen må vel den viktigaste vurderinga vere kva auka beiting vil ha å seie for oppfylling av verneformålet? Det er nok Mathilde Lorentzen i Miljøfaglig Utredning AS, som har laga skjøtelsplanene for Romådalen, best til å uttale seg om. Når det gjeld det landbruksfaglege kjem slike ting som tidsbruk rundt beitedrifta, HMS-utfordringar rundt stien som er brukt i dag og dyrevelferd inn. Dette er faktorar det er vanskeleg å talfeste, og her er nok grunneigarane som driv med dyr meir kompetente til å uttale seg enn nokon i Norsk Landbruksrådgiving. Dette var også framvist på synfaring med verneområdestyre og kommune. Det einaste vi kan talfeste rimeleg sikkert er kor mykje fôr dyra kan ta opp på utmarksbeite, og kva dette kan spare dyreeigar for i fôrutgifter. Men for at dette verkeleg skal vere ei innsparing er vi tilbake til tidsbruk og HMS som nemnt i førre punkt.

Frode Grønmyr
Rådgiver

Norsk Landbruksrådgiving SA
Svartvassvegen 2, 6650 Surnadal
Mobil: +4748068543
frode.gronmyr@nlr.no / www.nlr.no

Fra: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Sendt: fredag 19. september 2025 10:33
Til: Frode Grønmyr <frode.gronmyr@nlr.no>; sfmrpost@statsforvalteren.no
Emne: VS: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Til orientering

Til Halle og Husby Grunneierlag SA, ved Frode Grønmyr

Til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, gjeld dykkar ref 2025/4884.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

SURNADAL KOMMUNE

Fra: Mona Kristine Rosvold
Sendt: mandag 15. september 2025 11:34
Til: 'Henriksen, Linda Forbregd' <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Kopi: Post Surnadal <post@surnadal.kommune.no>; Anders Ansnes Karlsen <anders@pestua-gard.no>
Emne: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Til Verneområdestyret for Trollheimen
v/ Linda Forbregd Henriksen

Svar på etterspurt informasjon

Gjeld søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen

Dykkar sak 2023/9994, vår sak 24/01444.

Hei Linda,

Vi viser til saka og brevet «Høringsinnspill – Etablering av landbruksvei i Romådalen – Trollheimen landskapsvernområde – Surnadal kommune.»
Takk for mottatt uttale i høringa, med saksframlegg og vedtak, frå møtet i Verneområdestyret for Trollheimen den 21.08.2025.

Her kjem svar på etterspurt informasjon i saka:

Saksbehandling i kommunen:

Søknaden om bygging av landbruksveg skal behandlast av kommunen etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Søknaden er sendt på høring, der Verneområdestyret for Trollheimen har fått høringsbrevet med alle opplysningar i søknaden.

Landbruksfagleg uttale: Søkaren må ordne med ein slik uttale. Kommunen kan ikkje gi uttalen, ettersom vi skal saksbehandle søknaden etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Vi viser til tidlegare dialog om dette.

Spørsmål om reguleringsplan:

Vi vurderer at det ikkje er nødvendig med reguleringsplan for denne søknaden. Dette prosjektet med landbruksveg på ca 770 meter er ikkje stort nok til å få reguleringsplikt. Vegen skal heller ikkje brukast til anna enn landbruk, for eksempel ikkje som adkomst til hytteområder.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har heller ikkje nemnt noko om reguleringsplikt i sin uttale til vegprosjektet.

Konklusjon: Kommunen sett ikkje krav om reguleringsplan i denne saka.

Bakgrunn for vurderinga vår:

Det er laga ei «oppsummering» av dette med reguleringsplikt på regjeringen.no.

Link her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-9-nr.-1-og-12-1-tolkningsuttalelse-om-reguleringsplikt-for-landbruksvei/id3019327/>

Scroll nedover og sjå under punkt 2.

Nabovarsel: Her er alle naboane/eigarar av areal i området med på dette prosjektet, så her er det ikkje nødvendig med nabovarsel.

Konsekvensutgreiing: I «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier» står dette i §2-2. Krav om konsekvensutredning og forhåndsgodkjenning:

«Nybygging av landbruksveier med en lengde på over 5 kilometer skal vurderes konsekvensutredet før vedtak fattes...» Denne søknaden gjeld ny veg på ca 770 meter. Vi vurderer at konsekvensutgreiing ikkje er nødvendig i saka ettersom aktuelle tema vil bli vurdert av Verneområdestyret for Trollheimen, etter verneforskrifta for Trollheimen.

Høringsuttaler:

Frist for uttaler var 1.september. Innan fristen fekk vi uttaler fra Sametinget, NVE, Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Verneområdestyret for Trollheimen.

Etter kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune den 12.sep. fekk vi uttale frå dei. Eg sender uttalane til deg som avtala tidlegare.

Eg har etterspurt uttale frå Forum for natur og friluftsliv i Møre og Romsdal. Dette for å sikre meg at dei har mottatt høringsbrevet.

I høringsuttalane er der ingen avgjerande merknader som talar mot bygginga av landbruksvegen. Vilkåra for prosjektet i høringsuttalane, og vedtaket med vilkår som Verneområdetstyret vil gjere, er avgjerande for kommunen si behandling av

saka. Dette vil bli tatt inn i saka når kommunen behandler søknaden.

Rekkefølge for saksbehandlingen:

I Statsforvalteren sin uttale står blant annet dette: «...Statsforvalteren foreset at godkjenning av søknaden etter verneforskriften ligger før tiltaket kan handsamast etter landbruksvegforskriften, jf tredje ledd i §48 i naturmangfoldlova.»

Dette står i §48 i naturmangfoldloven:

«§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

Så da rekner vi med at Verneområdestyret for Trollheimen må gjøre vedtak før kommunen kan behandle saka etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier».

Vi skal ha et internt møte her når alle høringsuttalane er komne inn.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

Fra: Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 11. september 2025 13:42
Til: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Emne: Høringsuttale sendt til postmottak

Hei Mona!

Da har jeg endelig fått ok på møteprotokollen, så nå er høringsuttalen sendt til postmottaket deres. Ble ingen endringer fra det jeg sendte på e-post tidligere.

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847
Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

NVE

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vår dato: 08.09.2025

Vår ref.: 202514086-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Høring av melding med forslag til utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Drivavassdraget i Oppdal og Sunndal kommuner, Møre og Romsdal og Trøndelag fylker

NVE har mottatt melding fra Driva Kraftverk DA om opprustning og utvidelse av Driva-anlegget i Oppdal og Sunndal kommuner i fylkene Møre og Romsdal og Trøndelag. Meldingen sendes nå på høring til berørte parter med høringsfrist 07.11.2025. NVE vil holde offentlige informasjonsmøter om saken 21.10.2025 på Oppdal kulturhus, Inge Krokans vei 2 og 22.10.2025 på Sunndal kulturhus, Auragata 2. Møtene finner sted kl. 19:00.

Om utbyggingsplanene

NVE har mottatt melding fra Driva Kraftverk DA om opprustning og utvidelse av Driva-anlegget i Oppdal og Sunndal kommuner i Møre og Romsdal og Trøndelag fylker. Utvidelsen av Driva-anlegget innebærer bygging av et nytt kraftverk, Nedre Driva. Kraftverket vil være plassert i fjell nord for Sunndalsøra, med inntak i Gjevilvatnet og utløp i Sunndalsfjorden. Planene innebærer også å etablere pumpe ved Festa, for å overføre vann fra Driva og opp til magasinet Gjevilvatnet. Tiltakshaver ønsker også å utrede en senkning av laveste regulerte vannstand (LRV) i Gjevilvatnet med 5 m, for å øke magasinkapasiteten. Utvidelse av Driva-anlegget er forventet å øke den totale netto kraftproduksjonen med om lag 447 GWh. Effekten i Nedre Driva kraftverk er estimert til å være inntil 600 MW. Meldingen med forslag til utredningsprogram er tilgjengelig på NVEs nettside: <http://www.nve.no/9710/V>.

Meldingen skal behandles etter plan- og bygningslovens regler om konsekvensutredninger. Formålet med meldingen er å belyse hvilke konsekvenser tiltaket kan få for miljø, naturressurser og samfunn, og hva det bør tas hensyn til under den videre planleggingen. NVE vil fastsette et utredningsprogram for tiltaket med utgangspunkt i meldingen, innkomne høringsuttalelser og egne vurderinger.

Hva ønsker vi uttalelser om?

Vi ønsker innspill på om meldingen med forslag til utredningsprogram vil få fram alle kjente allmenne interesser i området som vil bli påvirket av utbyggingen, eller om du mener det er andre

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:
www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

forhold som bør utredes. Dersom meldingen foreslår flere utbyggingsalternativer, ber vi om begrunnede synspunkter på hvilke alternativer som bør utredes.

Hvis berørte regionale eller statlige myndigheter mener at tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor deres ansvarsområde, skal dette framgå av høringsuttalelsen.

Slik sender du inn høringsuttalelse

Uttalelser kan sendes inn på én av følgende måter:

- via skjema for uttalelser, som dere finner på sakens nettside (<http://www.nve.no/9710/V>)
- via e-post til nve@nve.no (merk e-posten med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202514086 i emnefeltet, og oppgi navn og organisasjonsnummer i innledningen om du representerer en virksomhet)
- via brev til NVE, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO (merk brevet med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202514086 i emnefeltet, og oppgi navn og organisasjonsnummer i innledningen om du representerer en virksomhet)

Frist for å sende uttalelse er **07.11.2025**.

Uttalelser eller deler av uttalelser vil bli referert i saken. NVE oppfordrer høringspartene til selv å skrive en kortfattet konklusjon eller sammendrag av høringsuttalelsen. Høringsuttalelsene er offentlige dokumenter, og sentrale saksdokumenter legges ut på NVEs nettsider.

Konsultasjon

NVE ber om at Sametinget og andre representanter for samiske interesser gir tilbakemelding i høringsuttalelsen på om dere ønsker konsultasjon i forbindelse med meldingen og fastsettingen av utredningsprogrammet. Mer informasjon om konsultasjon finnes på www.nve.no/konsultasjon.

Invitasjon til offentlige folkemøter på Oppdal kulturhus 21.10.2025 og Sunndal kulturhus 22.10.2025, kl. 19:00

På grunn av sakens omfang vil NVE arrangere to offentlige folkemøter, først i Oppdal den 21.10.2025 kl. 19:00, på Oppdal kulturhus, Inge Krokans vei 2. Dagen etter arrangeres folkemøte i Sunndal den 22.10.2025, kl. 19:00, på Sunndal kulturhus, Auragata 2. På møtene vil NVE orientere om saksbehandlingen av meldingen, og tiltakshaver vil orientere om planene og forslag til utredningsprogram. Det vil også være anledning til å stille spørsmål til NVE og Driva Kraftverk DA. Møtene er åpne for alle.

Til kommunene

Vi ber Oppdal og Sunndal kommuner om å informere om saken på sine nettsider og ev. sosiale medier.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Med hilsen

Bendik Kjefferud Erdal

rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Møre og Romsdal fylkeskommune

Havforskningsinstituttet

STATENS VEGVESEN

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Norges Bondelag

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

STATNETT SF

SUNNDAL KOMMUNE

SURNADAL KOMMUNE

OPPDAL KOMMUNE

NATURVERNFORBUNDET I MØRE OG ROMSDAL

MILJØDIREKTORATET

Norske Lakseelver

Energidepartementet

NTNU-Vitenskapsmuseet

Sabima Samarbeidsrådet For Biologisk Mangfold

Kystverket

Sametinget / Samediggi

NORSKE REINDRIFTSAMERS LANDSFORBUND

Forum for natur og friluftsliv Møre og Romsdal

Mattilsynet

Kristiansund og Nordmøre Turistforening

NHO Reiseliv

WWF Norge AS

Fiskeridirektoratet

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag
Norges Jeger og Fiskerforbund, Møre og Romsdal
Fortidsminneforeningen
NJFF SØR-TRØNDELAGE
Landbruksdirektoratet - Alta
Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal
Verneområdestyret for Trollheimen
Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal
Norsk Friluftsliv
Naturvernforbundet
Trøndelag fylkeskommune
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE
Forum for natur og friluftsliv i Trøndelag
Møre og Romsdal vassregion - Håkon Slutaas
TENSIO TS AS
MOTVIND NORGE
NORGGA SÁMIID RIIKKASEARVI - NORSKE SAMERS RIKSFORBUND NSR
TROLLHEIMEN REINBEITEDISTRIKT

Kopimottakerliste:

ISTAD KRAFT AS
DRIVA KRAFTVERK DA
TRØNDERENERGI KRAFT AS

NVE

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vår dato: 27.10.2025

Vår ref.: 202514086-25 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE utvider fristen for høringen av melding om Nedre Driva kraftverk

Vi viser til brev datert 08.09.2025 om høring av melding med forslag til konsekvensutredningsprogram for Nedre Driva kraftverk, med høringsfrist 07.11.2025. Høringsfristen utsettes med dette til den **12.12.2025**.

Bakgrunn for utsatt høringsfrist

NVE mottok den 20.10.2025 et tillegg til meldingen, som innebærer et nytt tilknytningsalternativ for nettanlegget fra Nedre Driva kraftverk. Meldingen, samt beskrivelse av det nye tilkoblingsalternativet er tilgjengelig på sakens nettside: <http://www.nve.no/9710/V>.

For å overholde bestemmelsene i forskrift om konsekvensutredninger § 15, utvides med dette høringsfristen til 12.12.2025.

Hva ønsker vi uttalelser om?

Vi ønsker innspill på om meldingen med forslag til utredningsprogram vil få fram alle kjente allmenne interesser i området som vil bli påvirket av utbyggingen, eller om du mener det er andre forhold som bør utredes. Dersom meldingen foreslår flere utbyggingsalternativer, ber vi om begrunnede synspunkter på hvilke alternativer som bør utredes.

Hvis berørte regionale eller statlige myndigheter mener at tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor deres ansvarsområde, skal dette framgå av høringsuttalelsen.

Slik sender du inn høringsuttalelse

Uttalelser kan sendes inn på én av følgende måter:

- via skjema for uttalelser, som dere finner på sakens nettside (<http://www.nve.no/9710/V>)
- via e-post til nve@nve.no (merk e-posten med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202514086 i emnefeltet, og oppgi navn og organisasjonsnummer i innledningen om du representerer en virksomhet)

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- via brev til NVE, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO (merk brevet med «Høringsuttalelse» og saksnummer 202514086 i emnefeltet, og oppgi navn og organisasjonsnummer i innledningen om du representerer en virksomhet)

Frist for å sende uttalelse er **12.12.2025**

Uttalelser eller deler av uttalelser vil bli referert i saken. Er høringsuttalelsen lang, oppfordrer NVE høringspartene til selv å skrive en kortfattet konklusjon eller sammendrag. Høringsuttalelsene er offentlige dokumenter, og sentrale saksdokumenter legges ut på NVEs nettsider.

Med hilsen

Bendik Kjefferud Erdal
rådgiver

Mottakerliste:

Børge Nilssen Stafne
Gro Aalbu
Inger Helene Sira
Lønset Grunneierlag
Driva elveeierlag
Storli Sameie
Sunndal Vilt og Fiskelag - Lars Gunnar Kristiansen
STATSFØRVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Møre og Romsdal fylkeskommune
Havforskningsinstituttet
STATENS VEGVESEN
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges Bondelag
NEAS ENERGI TELEKOM AS
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
STATNETT SF
SUNNDAL KOMMUNE
SUNNDAL KOMMUNE - BJØRN STEINLAND
SURNADAL KOMMUNE
OPPDAL KOMMUNE
OPPDAL KOMMUNE - Ane Hoel

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NATURVERNFORBUNDET I MØRE OG ROMSDAL
MILJØDIREKTORATET
Norske Lakseelver
NTNU-Vitenskapsmuseet
Sabima Samarbeidsrådet For Biologisk Mangfold
Kystverket
Sametinget / Samediggi
NORSKE REINDRIFTSAMERS LANDSFORBUND
Forum for natur og friluftsliv Møre og Romsdal
Mattilsynet
Kristiansund og Nordmøre Turistforening
NHO Reiseliv
WWF Norge AS
Fiskeridirektoratet
Norges Jeger og Fiskerforbund, Møre og Romsdal
Fortidsminneforeningen
NJFF SØR-TRØNDELAG
Landbruksdirektoratet - Alta
Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal
Verneområdestyret for Trollheimen
Verneområdestyret for Trollheimen - Maren Katrine Kallak
Verneområdestyret for Trollheimen - Linda Forbregd
Norsk Ornitologisk Forening avd. Møre og Romsdal
Norsk Friluftsliv
Naturvernforbundet
TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Forum for natur og friluftsliv i Trøndelag
Naturvernforbundet i Trøndelag
Møre og Romsdal vassregion
TENSIO TS AS
MOTVIND NORGE
NORGGA SÁMIID RIIKKASEARVI - NORSKE SAMERS RIKSFORBUND NSR
TROLLHEIMEN REINBEITEDISTRIKT

Kopimottakerliste:

ISTAD KRAFT AS
DRIVA KRAFTVERK DA
TRØNDERENERGI KRAFT AS

Fra: Henriksen, Linda Forbregd[]

Sendt: 29.10.2025 07:07:00

Til: peder@oppdal.com;eystein75@gmail.com;halleolav@gmail.com;ingunn-t@outlook.com;ola@bakkli.no;arild.stene@wemail.com;trollheimen-sijte@hotmail.com;audmarieboe@gmail.com;oddvarm74@gmail.com;mari@nasjonalparkhagen.no;torunn@visitnorthwest.no;jorgen.sorlie@slus.no;frode.bergrem@dnt.no;turist@knt.no;kjetil.vaernes@tronderenergi.no;m.romsdal@njff.no;arild.stene@rennebu.kommune.no[peder@oppdal.com;eystein75@gmail.com;halleolav@gmail.com;ingunn-t@outlook.com;ola@bakkli.no;arild.stene@wemail.com;trollheimen-sijte@hotmail.com;audmarieboe@gmail.com;oddvarm74@gmail.com;mari@nasjonalparkhagen.no;torunn@visitnorthwest.no;jorgen.sorlie@slus.no;frode.bergrem@dnt.no;turist@knt.no;kjetil.vaernes@tronderenergi.no;m.romsdal@njff.no;arild.stene@rennebu.kommune.no]

Kopi: Kallåk, Maren

Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no];Haakon[haakon.nordseth@oppdal.com];

Tittel: SV: Høring av melding om Nedre Driva kraftverk - frist 03.11.2025

Hei igjen!

Tusen takk til alle som allerede har sendt inn innspill.

Fristen fra NVE på høringen er utsatt. Vi utsetter derfor også fristen for å komme med innspill til oss.

Fristen for å sende inn innspill til oss endres til mandag 3. november.

Håper dette gjør at vi får inn enda flere innspill fra dere

Med vennlig hilsen

Linda Forbregd Henriksen

verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847

Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Fra: Henriksen, Linda Forbregd

Sendt: onsdag 22. oktober 2025 20:24

Til: 'peder@oppdal.com' <peder@oppdal.com>;

'eystein75@gmail.com' <eystein75@gmail.com>;

'halleolav@gmail.com' <halleolav@gmail.com>; 'ingunn-t@outlook.com' <ingunn-

t@outlook.com>; 'ola@bakkli.no' <ola@bakkli.no>;

'arild.stene@wemail.com' <arild.stene@wemail.com>; 'trollheimen-

sijte@hotmail.com' <trollheimen-sijte@hotmail.com>;

'audmarieboe@gmail.com' <audmarieboe@gmail.com>;

'oddvarm74@gmail.com' <oddvarm74@gmail.com>;

'mari@nasjonalparkhagen.no' <mari@nasjonalparkhagen.no>;

'torunn@visitnorthwest.no' <torunn@visitnorthwest.no>;
'jorgen.sorlie@slus.no' <jorgen.sorlie@slus.no>;
'frode.bergrem@dnt.no' <frode.bergrem@dnt.no>; 'turist@knt.no' <turist@knt.no>;
'kjetil.vaernes@tronderenergi.no' <kjetil.vaernes@tronderenergi.no>;
'm.romsdal@njff.no' <m.romsdal@njff.no>

Kopi: Kallåk, Maren Katrine <maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no>; Haakon
<haakon.nordseth@oppdal.com>

Emne: Høring av melding om Nedre Driva kraftverk - frist 26.10.25

Hei!

Denne e-posten sendes til deg som sitter oppnevnt i Rådgivende utvalg for Verneområdestyret for Trollheimen.

NVE har mottatt melding fra Driva Kraftverk DA om opprustning og utvidelse av Driva-anlegget i Oppdal og Sunndal kommuner. Meldingen er sendt til oss i verneområdestyret, og vi ønsker å høre om rådgivende utvalg har innspill til oss, som kan være aktuelle for oss å inkludere i vår høringsuttale til NVE.

Meldingen og høringsbrev ligger som vedlegg. Formålet med høringen er å få innspill på punkter som bør inkluderes i konsekvensutredningsprogrammet, som vil ligge til grunn for utarbeidelsen av en framtidig søknad. Det ligger altså ingen søknad til grunn enda, og man er per nå i forkant av en utredningsprosess av tiltakene som er skissert.

Det er tverrslag Gresjo og Langvatnet, samt endring av manøvreringsreglement for Tovatna, som har direkte innvirkning på verneområdet, da disse ligger i Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder. I tillegg kan endring av reguleringshøyde og manøvreringsreglement for Gjevilvatnet ha indirekte innvirkning på verneområdet, i form av endring i den landskapsmessige opplevelsen for de som befinner deg i verneområdet med utsikt til Gjevilvatnet. Storli er én av verneområdestyrets innfallsporter, hvor også tiltak her indirekte kan påvirke verneområdestyrets interesser i form av de besøkendes opplevelse av innfallsporten.

Grunnet kort frist for oss til å få ferdig styrepapirene til neste styremøte 7. november, må vi dessverre sette frist for å komme med innspill til oss, ut dagen førstkommende søndag 26. oktober.

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847

Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 26.09.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/7784

Saksbehandler:
Ingrid Vaagland Stav

Mulig omgjøring av deler av Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder til nasjonalpark

Bevaring av verdifull natur er forankret i Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2015–2016) Natur for livet, og har tidligere vært omtalt som supplerende vern. I 2018 ga Klima- og miljødepartementet (KLD) Miljødirektoratet i oppdrag å identifisere områder med potensial for slikt vern. På bakgrunn av innspill fra statsforvalterne oversendte direktoratet våren 2019 en anbefaling til departementet. I 2020 ble direktoratet bedt om å foreta en ytterligere faglig vurdering av områdene, med særlig fokus på nasjonalparkstatus. Miljødirektoratets oversendelse av 7. april 2021 omfatter forslag til utvidelser av eksisterende verneområder, endringer i verneform, sammenslåing av områder, samt opprettelse av ett nytt landskapsvernområde. Det anbefales at eventuelt vern av privateid skog skjer gjennom ordningen for frivillig vern. I brev datert 9. september 2021 ba departementet direktoratet om å videreføre arbeidet med de foreslåtte områdene.

I brev av 9. november 2021 ga Miljødirektoratet et oppdrag til statsforvalterne om å avklare med aktuelle kommuner om det er aktuelt å utrede mulighetene for nytt vern samt omgjøring av verneform for en rekke forhåndsavklarte områder i sitt fylke.

Statsforvalterne i Trøndelag og Møre og Romsdal gav sin samlede anbefaling til Miljødirektoratet 10. desember 2024 for de områder som er aktuelle for utvidelse av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) og endring av verneform for hele eller deler av Trollheimen LVO og Innerdalen LVO. Statsforvalteren tilrår ikke videre prosess med omgjøring av Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder til nasjonalpark.

I et møte mellom KLD og Miljødirektoratet den 16. mai 2025 ble direktoratet bedt om å gi en vurdering av statsforvalterens anbefaling.

Bakgrunn

Statsforvalteren har basert sin tilrådning på skriftlige innspill fra alle seks berørte kommuner, Oppdal, Rennebu, Orkland, Rindal, Surnadal og Sunndal, samt alle de andre innspillene de har mottatt både skriftlig og i møter. Statsforvalter har orientert de kommunestyrene som ønsket dette og arrangert en rekke åpne informasjon- og dialogmøter.

Sunndal kommune behandlet saken i kommunestyret under møte den 30. oktober 2024 og fattet følgende vedtak i sak 82/24 Kunnskapsgrunnlag for Innerdalen og Trollheimen landskapsvernområder:

- Sunndal kommunestyre er positiv til å innhente et økt kunnskapsgrunnlag for både Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområde.
- Arbeidet bør imidlertid splittes og rapporteres hver for seg slik at de to områdene kan behandles separat i den videre prosessen.

Orkland kommune behandlet saken i kommunestyret under møte den 15. oktober 2024 og fattet følgende vedtak i sak 84/24 Avklaring om lokal aksept for endring av verneform og utvidelser Trollheimen landskapsvernområde:

- Orkland kommune åpner for en prosess med sikte på endring av verneform for Trollheimen landskapsvernområde.

De fire andre kommunene vedtok å ikke gi kommunal aksept for videre prosess i sin kommune. Med bakgrunn i vedtakene har Statsforvalteren vurdert endring av verneform i Orkland og Sunndal kommuner sine områder. Kommunene ligger på hver sin side av Trollheimen.

Mulig nasjonalpark

Forskriften for Trollheimen LVO ble fastsatt ved kongelig resolusjon 11. desember 1987, og sist revidert i 2018. Innerdalen LVO ble vernet ved kongelig resolusjon 31. mars 1977.

Statsforvalteren har påpekt at dagens forskrifter er utdaterte og ikke tilstrekkelig ivaretar verneverdiene. Trollheimen LVO ble opprinnelig opprettet etter naturvernloven, det var der et krav om at opprettelse av nasjonalparker kunne skje på statens grunn og på tilgrensende privat grunn. Trollheimen LVO ligger på privat grunn og fylte dermed ikke naturvernlovens krav til nasjonalpark. Tilsvarende krav om grunneierforhold gjelder ikke i naturmangfoldloven og Trollheimen ville i dag trolig blitt foreslått som nasjonalpark.

Formålet med å opprette nasjonalparker er først og fremst å sikre større økosystemer mot tyngre tekniske inngrep. At området har vært brukt til ekstensiv utmarksbruk slik som beite, jakt, fiske og vedhogst, hindrer ikke at området i det vesentlige fremstår som et naturområde, ref. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Ved etablering av verneområder eller endring av verneform legges det opp til at nåværende næringsvirksomhet, f.eks. reiseliv, skal kunne videreføres og utvikles for å skape aktivitet i lokalsamfunnene så lenge aktiviteten ikke er i strid med verneformålet. Likeledes vil det kunne etableres ny næringsvirksomhet innenfor rammen av verneformålet. Endring av verneform og revidert forskrift kan medføre endret restriksjonsnivå. Dersom dette medfører et økonomisk tap gjennom vanskeliggjøring av igangværende bruk så kan eier og rettighetshaver ha rett til erstatning jf. naturmangfoldloven §50.

Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep jf. naturmangfoldloven § 35. Området som er aktuelt som nasjonalpark er en liten andel av Trollheimen. Orkland og Sunndal kommuner har areal som utgjør ca. 15 % av det samlede arealet i Trollheimen LVO og Innerdalen LVO. Sunndal kommune sin del av Trollheimen LVO er 124,5 km². Hele Innerdalen LVO ligger i samme kommune og er 70 km². Samlet vil dette utgjøre 194,5 km². Deler av Innerdalen LVO vil ikke kunne bli en del av en ny nasjonalpark på grunn av vei og annen infrastruktur og statsforvalteren anslår at ca. 160 km² kan vurderes som nasjonalpark. Arealet er likevel på størrelse med Rago nasjonalpark og vi har 8 nasjonalparker i Norge som er mindre.

I oppdrag fra KLD til Miljødirektoratet er det stilt krav om at det skal være kommunal aksept for at vern som nasjonalpark kan utredes. Det innebærer at det er et positivt vedtak i kommunestyret om at man kan starte opp et arbeid med formål å etablere ny nasjonalpark/endre verneform. Kommunenes vedtak ligger da til grunn til kommunen eventuelt velger å fatte et nytt vedtak om noe annet. Det er kommunens ansvar å ta lokale parterers meninger inn i sin vurdering, som grunneiers mening, for en eventuell oppstart av verneprosess.

I oppdrag fra KLD til Miljødirektoratet datert 9.9.2021, Oppdrag om bevaring av verdifull natur i kategori nasjonalpark er det gitt føring om *"Vern av privateid skog i forbindelse med eventuelt nytt vern av områder, eller omdanning av privateide skogområder fra landskapsvernområde hvor det pr. i dag ikke er hugstforbud, til nasjonalpark, skal skje gjennom frivillig skogvern"*

Statsforvalterens vurderinger

Statsforvalteren påpeker at Sunndal kommune i sitt vedtak har tilrådd at arbeidet med Trollheimen og Innerdalen splittes og rapporteres hver for seg slik at de to områdene kan behandles separat i den videre prosessen. Tilrådingen reiser spørsmålet om Innerdalen LVO og Sunndal kommune sin del Trollheimen LVO bør vurderes som nasjonalpark uavhengig av øvrige deler av Trollheimen LVO.

Etter Statsforvalternes vurdering vil utbyttet av en prosess for en mulig Innerdalen nasjonalpark være begrenset. En stor del av Innerdalen LVO vil fortsette som landskapsvernområde, i og med at Langvatnet er regulert, og Renndalen og Innerdalen fra og med Renndølsetra/Innerdalshytta og sørøstover med det ikke tilfredsstiller kravene til nasjonalpark. De mener videre at gevinsten med å starte en prosess her vil være en revidert verneforskrift. En nasjonalpark vil etter dette kunne omfatte resten av Innerdalen og fjellrekka mellom Innerdalen og Sunndalen, med et areal på i overkant av 160 km². Selv om størrelsen isolert sett kan forsvares som nasjonalpark, ser ikke Statsforvalteren vesentlige gevinster av å legge ressurser i en utredningsprosess for nasjonalpark.

Statsforvalteren mener fortsatt at en prosess kunne fått fram hvilke fordeler og forenklinger reviderte forskrifter for landskapsvern kunne gitt for grunneierne og andre, og hvilke konsekvenser en nasjonalpark i sentrale og høyereliggende deler kunne fått. De påpeker videre at mange grunneiere er avskåret fra muligheten for å kunne få ut erstatningsinntekter fra skog på arealer som kunne være aktuell for å inngå i en nasjonalpark.

Statsforvalteren bemerker videre at en eventuell prosess vil kreve mye kapasitet hos statsforvalteren, og de ser det som hensiktsmessig at tre av seks kommuner burde ha gitt aksept for at en videre prosess skulle være hensiktsmessig. Oppsummert så tilrår ikke Statsforvalteren en videre prosess i Trollheimen

Miljødirektoratet sin vurdering

Arbeidet med å bevare verdifull natur i Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder har så langt vært krevende. I flere kommuner har omfattende protester fra grunneiere vært avgjørende for manglende lokal aksept for å gå videre i prosessen. En endring av verneform og utarbeidelse av ny forskrift kunne bidratt til å avklare og adressere bekymringene som er reist, særlig knyttet til økt turisttrafikk og mer intensiv bruk av områdene. Det er et tydelig lokalt ønske om bedre regulering av denne aktiviteten. Gjennom en ny verneform vil man kunne etablert nødvendige reguleringer for blant annet dronebruk, kiting, sykling og organisert ferdsel. Dagens verneforskrift regulerer etablering av turisthytter ved at det er forbudt, men kan åpnes for tillatelse iht. spesifisert dispensasjonshjemmel. Det vil si at man også i dag kan nekte oppføring av nye turisthytter, og at det allerede i dag er mulig å stramme inn dette selv om man beholder

verneformen landskapsvern. Trollheimen er allerede et godt kjent og tungt besøkt område, og det er usikkert om en endring til nasjonalpark vil føre til ytterligere økning i besøkstallene.

En kartlegging vil kunne avdekke om områdene har naturkvaliteter som oppfyller kravene til nasjonalparkstatus i henhold til naturmangfoldloven. Dersom det etableres en nasjonalpark i Sunndalen, vil dette også medføre behov for en revisjon av forskriftene for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, slik at disse hjemles i naturmangfoldloven.

Orkland kommune sin del av Trollheimen er ca. 37,5 km² og på motsatt side av Trollheimen. Dette er i nedre grense for hva som kan omtales som et større naturområde, og det er i dag kun Gutulia nasjonalpark som er mindre med sine 22,6 km². Andre tilsvarende eksempler er Østmarka nasjonalpark er 54 km² og Møysalen nasjonalpark 51,3 km². Vi mener det kreves et større område for å kunne forsvare en prosess her og flere kommuner må gi sin lokale aksept.

For etablering av nye nasjonalparker har det vært lagt til grunn at samtlige berørte kommuner må gi kommunal aksept. Dette medfører at negativt vedtak i én kommune har vært tilstrekkelig til å stanse den videre prosessen, selv om øvrige berørte kommuner har gitt lokal aksept. Miljødirektoratet vurderer det som formålstjenlig at arbeidet kan fortsette i de delene av området hvor det foreligger lokal aksept, forutsatt at arealet er tilstrekkelig og oppfyller kravene til naturverdier i henhold til naturmangfoldloven. Dette prinsippet er relevant for Sunndal kommunes del av Trollheimen, som både har betydelig arealomfang og hvis kartlegging slår fast at området har naturkvaliteter som gjør området egnet for nasjonalparkstatus.

Oppsummering av konsekvensene ved en endring av verneform

- Etablering av nasjonalpark vil medføre behov for en ny forskrift for de deler av verneområdet som blir nasjonalpark. Den delen av Trollheimen landskapsvernområdet som ikke foreslås som nasjonalpark vil videreføres som Trollheimen landskapsvernområde.
- Med utgangspunkt i ny kunnskap kan det sikres en bedre ivaretagelse av naturverdiene i nasjonalparkområdet gjennom en oppdatert forskrift og verneformen nasjonalpark.
- I landskapsvernområder etter naturmangfoldloven § 36 vernes landskapet. Med nasjonalpark kan vernet omfatte et styrket vern av arter og økosystemer.
- Forskriften for nasjonalparken skal verne landskap, planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade

vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen, jf. naturmangfoldloven § 35. Ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner skal finne sted.

- I nasjonalparker kan forskriften regulere påvirkningsfaktorer på naturmiljøet som det fra lokalt nivå er fremmet ønsker om regulering av, bl.a. droneflyging, kiting, sykling og organisert ferdsel.
- I nasjonalparker kan vernebestemmelsene i større grad styre turistaktivitet.

Dersom det blir nasjonalpark på deler av dagens landskapsvernområde, vil det måtte lages et nytt tilpasset vernekart for det resterende landskapsvernområde gjennom en forskriftsendring. Vi foreslår at det ikke igangsettes en prosess med endring av vernebestemmelsene i det som blir det resterende Trollheimen landskapsvernområdet mens prosessen om nasjonalpark pågår.

Miljødirektoratet vurderer det som formålstjenlig at statsforvalteren igangsetter en kunnskapsinnhenting i områder der det foreligger kommunal tilslutning i Sunndalen kommune, og der grunneiere har samtykket til kartlegging av skog. Formålet med denne prosessen er å vurdere hvorvidt naturen i de aktuelle områdene har kvaliteter som oppfyller kriteriene for vern som nasjonalpark, slik disse er definert i naturmangfoldloven. Vi vurderer det ikke som aktuelt med videre utredning av nasjonalpark innenfor Orkland kommune sitt areal.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Vaagland Stav
seniorrådgiver

Kopi til:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
SUNNDAL KOMMUNE	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
ORKLAND KOMMUNE	Postboks 83	7301	ORKANGER
Verneområdestyret for Trollheimen	Postboks 2600	7734	STEINKJER

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 90 19
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Til
Telenor ASA

Vår ref. 2025/12170

Brevutkast - Innerdalen landskapsvernområde - gamle telefonstolper i verneområdet – Telenor ASA

Verneområdestyret for Trollheimen sender dette brevet vedrørende gamle telefonstolper i Innerdalen.

Det har blitt informert av grunneier og driver av Renndølsetra, Eystein Opdøl, at det ligger flere eldre telefonstolper langs Innerdalsvegen inn mot turisthyttene i Innerdalen landskapsvernområde. Disse stolpene er ikke lenger tatt i bruk, og flere har metall og kabler festet til seg. Sunndal kommunen har informert forvaltningsmyndigheten at stolpene tilhører selskapet tidligere kalt Televerket, som 1. januar 1995 skiftet navnet til Telenor ASA. I den anledning kontakter vi dere som ansvarlig aktør for telefonstolpene.

Formålet med Innerdalen landskapsvernområde er å bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi. For å bevare et vakkert naturlandskap anses det som viktig å fjerne anlegg som ikke lenger tas i bruk, og heller ikke anses som en del av den historiske seterulturen i området.

Da telefonstolpene ikke lengre er tatt i bruk er de å regne som fremmedelement i verneområdet og avfall på avveie. I forhold til forsøpling sier verneforskriftene til Innerdalen landskapsvernområde: «*Forurensing og forsøpling av vassdraget og naturen ellers er forbudt*» (kap. IV pkt. 12).

I dag ligger majoriteten av telefonstolpene langs veien innover i Innerdalen. Stolpene kan virke sjenerende på naturlandskapsbildet, da de ligger relativt eksponert. I forhold til seterdriften i dalen ligger stolpene i områder der dyr beiter daglig om sommeren. Da det fortsatt er metallrester og kabler festet til stolpene utgjør dette en mulig risiko for skade på beitedyr, samt vilt.

Verneområdestyret for Trollheimen tar kontakt for å komme i dialog med ansvarlig aktør for telefonstolpene, og eventuelt utarbeide en plan om å få stolpene fjernet.

Med hilsen,

Maren Katrine Kallåk
Verneområdeforvalter

Vedlegg: Foto tatt den 12.08.2025 og 30.09.2025 av stolpene langs Innerdalsvegen.

Stolpe på Renndølsetra. Tatt 12.08.2025.

Stolpe langs vannkanten før Renndølsetra. Tatt 12.08.2025.

Stolpe som ligger delvis i vannet. Bildet til høyre illustrerer metall kabel som er festet til stolpen. Tatt 12.08.2025.

Stolpe ved vannkant langs Innerdalsvegen. Tatt 12.08.2025.

Stolpe i skogkant. Tatt 30.09.2025.

Stolpe langs vegkant, Innerdalsvegen. Tatt 30.09.2025.

Fra: Eirik Gorseth Sønstevold[eirik-sonst@hotmail.com]
Sendt: 08.09.2025 10:12:24
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Henriksen, Linda Forbregd[Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]; Kallåk, Maren
Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no];
Tittel: Elsykling i Trollheimen

Heihei!

Jeg er frivillig i DNT med ansvar for stien mellom Minilldalen og Jøldalshytta. Jeg gitt stien frem og tilbake i helga, og observerte flere som sykla med el-sykel. Jeg så el-syklister både på veien inn mot Svartdalsetra og stien over fjeller til Jøldalshytta. Jeg vil anbefale dere å få opp noe skilt som informerer om dette. Legger ved bilder av skader langs stien som følge av sykling (både el- og vanlig sykkel).

Kan tenkes at det er behov for 50-100 m klopplegging her, ettersom det også er mange hytteiere som bruker stien opp til Gråfjellet. Dette har jeg også meldt ifra om til ruteansvarlig i TT - Peræ Gunnar Østeraas. Jeg kan godt gjøre arbeidet, men må sikkert se litt på kostnadene for material og eventuell utkjøring.

I tillegg sto Lvo-skiltet ved stolheisen litt på skakka, så det kan være lurt å se til at det står stødt.

Trenger ikke noe respons på denne e-posten, men sender den til postmottaket så det blir arkivert.

Mvh
Eirik Gorseth Sønstevold
46898698

ST 37/2025 Delegert sak

Arkivsaksnummer: 2022/10451-17

Saksbehandler: Maren Katrine Kallåk

Dato: 30.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	38/2025	07.11.2025

Innstilling - Trollheimen landskapsvernområde - mindre fasadeendring fritidsbolig - montering av solceller - Rennebu gnr/bnr 159/5 - Jøldalen - Dag Bastholm

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 48 gir Verneområdestyret for Trollheimen dispensasjon til Dag Bastholm for å beholde allerede monterte solcellepaneler på fritidsbolig «Luftslottet» gnr/bnr. 159/5 i Jøldalen i Rennebu kommune. Dispensasjonen gjelder 2 nye paneler (70 x 140 cm) som skal erstatte de gamle panelene på fritidsboligen.

Vilkår:

- De to gamle solcellepanelene (ca. 45 x 90 cm) skal fjernes.
- Solcellepanelene skal forbli montert på sydveggen av fritidsboligen.
- For best visuell virkning skal plasseringsalternativ A bli benyttet (se figur 2.2 i «Sakens behandling»).
- Det skal ikke stå på belysning ute eller inne dersom det ikke er folk til stede på fritidsboligen.

Begrunnelse

Begrunnelsen for å kunne imøtekomme søknaden er at tiltaket vurderes å ha stor verdi for søker og gi liten eller ingen negativ virkning på verneverdiene / verneformål. Da dette er et tiltak av lignende karakter til saker som tidligere har vært imøtekommet ved tidligere behandlinger. En potensiell uheldig presedens fra en dispensasjon i denne saken blir begrenset av vilkår til at solcellepaneler tilpasses symmetrien til vinduer og andre detaljer, samt skal gi et enkelt og ryddig uttrykk.

Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig eller true verneformålet, da størrelsen på panelene og plassering på sydveggen er slik at de er lite synlige for omgivelsene. En dispensasjon for å beholde de 2 nye solcellepanelene på fritidsboligen vil ikke påvirke verneformålet for Trollheimen, og heller ikke verneverdiene nevneverdig. Verneformålet og verneverdiene blir heller ikke trua / påvirket på lengre sikt, ved at flere andre ønsker tilsvarende energiløsninger synes tiltaket å ikke være en ulempe da den samlede vurderingen er at miljøet reduseres for transport av gass og støy fra aggregater. Dette synes å oppveie den visuelle ulempen ved solcellepanelene, da forutsatt at de plasseres slik at den negative virkningen reduseres. Vilkår for bruk av Naturmangfoldloven (NML) § 48 vurderes å være oppfylt i denne saken.

Selv om tiltaket er gjennomført før dispensasjonen er gitt anbefaler forvalter her ikke at saken sendes til Miljødirektoratet for overtredelsesgebyr. Begrunnelsen er at tiltaket vurderes som relativt lite, og behandlingen ville fått samme utfall dersom tiltaket ble søkt om før det ble gjennomført. Tiltakshaver viser også gjennom sin åpenhet at han handlet uvist, og tok initiativet til å ta kontakt med Rennebu kommune og søke når han ble mer opplyst rundt søknadspliktige tiltak i verneområdet.

Vedrørende de gamle solcellepanelene på sydveggen av fritidsboligen informerer søker at de alt var montert når boligen ble kjøpt i 2020. Forvalter finner ikke noen behandling av disse solcellepanelene hos Verneområdestyret for Trollheimen. Da panelene alt var montert på fritidsboligen når søker kjøpte den, anbefaler forvalter også her at saken ikke sendes til Miljødirektoratet for overtredelsesgebyr. Begrunnelsen er at ansvaret for søknad av disse panelene vurderes å ligge på den tidligere matrikkelhaveren, samt at handlingen er foretatt før 2021 og søken er foreldet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 *Søknad om endring av bygg - montering av solceller - gnr_bnr 159_5.pdf*
- 2 *Tegninger.pdf*
- 3 *Søknad om solcelle.pdf*
- 4 *Korrespondanse - tilleggsopplysninger - behov og begrunnelse - montering av solceller*
- 5 *Korrespondanse - alternative plasseringer - mindre fasadeendringer - solcellepaneler - Rennebu 159/5 - Dag Bastholm*

Saksopplysninger

Den 02.10.2025 videresendte Rennebu kommune søknad fra matrikkelhaver på gnr/bnr. 159/5 med fritidsboligen Luftsloppet i Jøldalen til Verneområdestyret for Trollheimen. Supplerende opplysninger om behov, begrunnelse og alternative plasseringer ble tilsendt forvalter per e-post 09.10.2025 og 28.10.2025. Bilder tatt av lokal SNO 21.10.2025 er inkludert i saken. Det søkes om vurdering av fasadeendring for 2 nye solcellepaneler, som står montert på gavlvegg på sydsiden av fritidsboligen.

Søker informerer at de nye solcellene skal erstatte 2 solceller som søker informerer alt var installert på sydveggen da hytten ble kjøpt i 2020 (se figur 1). Sydsiden av fasaden vender vekk fra setervegen, og blir lite synlig for forbipasserende. Søker beskriver at sydsiden av fasaden har best solforhold og vil gi mest effekt ut av panelene.

De nye panelene er større enn de gamle blå, da de er 70 x 140 cm og de gamle er ca. 45 x 90 cm. Forvalter har ikke funnet dokumentasjon på at de gamle blå solcellepanelene på fritidsboligen har vært behandlet av Verneområdestyret for Trollheimen.

Behovet for større solcellepaneler kommer av at de ikke lenger skal ha propandrevet kjøleskap, men et nytt som går på strøm og bruker 12 V. Det viste seg at eksisterende paneler og batteri ikke klarte å produsere nok strøm. Behov for strømbruken gjelder også belysning, lading av elektronikk, el-verktøy og mulighet for fremtidig bruk av forbrenningstoalett. De gamle solcellepanelene antas til å være 100 W til sammen og beskrives som gamle og slitte, med behov for utskifting. De 2 nye panelene har en effekt på 185 W hver og skal drive hvert sitt nett inne i fritidsboligen. Ett til kjøleskapet og ett til eksisterende 12 V nett i hytta.

De nye panelene er alt montert på sydveggen. Oppkobling til regulator og nytt batteri er planlagt utført sommeren 2026.

Figur 1. Foto og illustrasjon av fritidsbolig med solcellepanelene. Foto tatt av lokal SNO, 21.10.2025

Etter dialog med forvalter har søker sendt skisser med alternative plasseringer på solcellepanelene, samt søkers vurdering av de ulike alternativene. Alternativene er for å se på muligheten til å samle solcellepanelene.

Skissene som jeg legger ved viser potensielle områder for plassering.

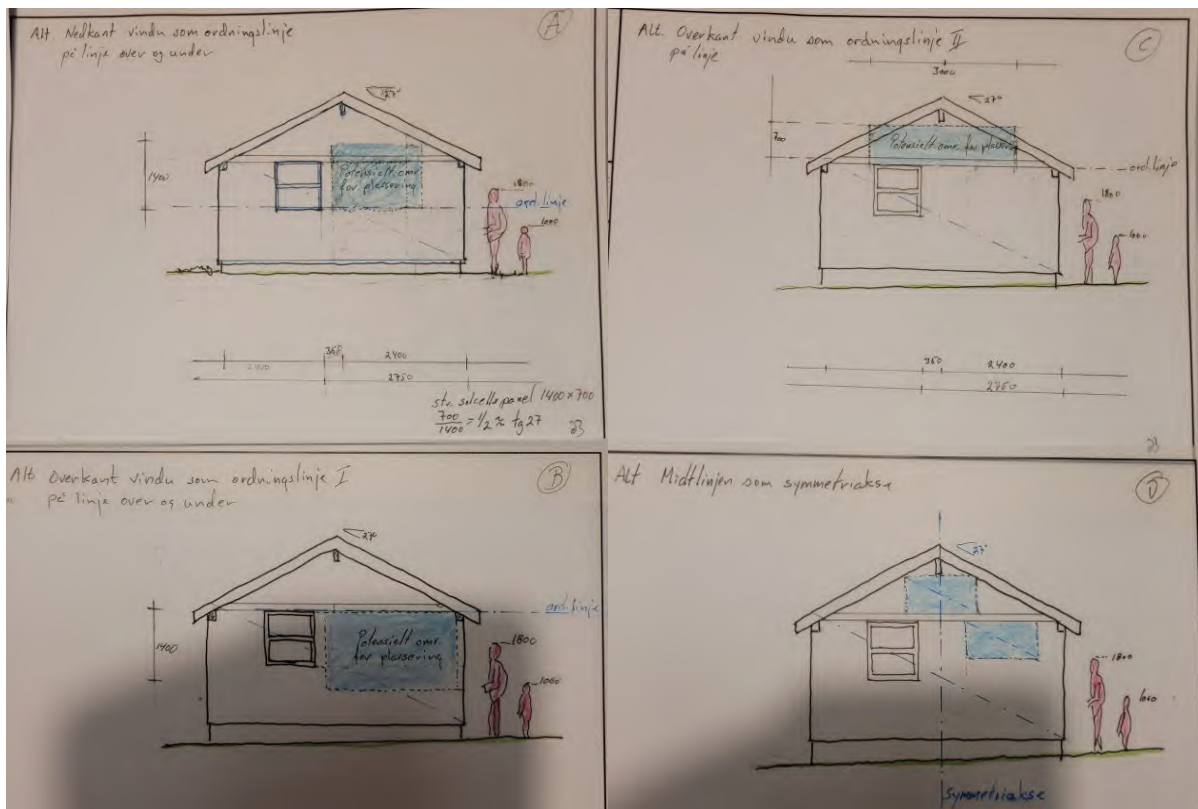
Alternativ **A** vil gi en mulighet for å plassere solcellepanelene over og under hverandre. Det vil også gi mulighet for et barn under 1 meter å passere uhindret. Dette vil imidlertid ikke være mulig for en voksen person. Skygge fra eventuelle relativt lave trær kan komme til å kaste skygge på panelene.

Alternativ **B** vil for det nederste panelet være en problematisk høyde for både store og små. Alternativet anses som lite aktuelt.

Alternativ **C** er den plasseringen som solcellepanelene har hatt de siste årene. Alternativet gir panelene en optimal effekt. Panelene vil med en slik plassering stikke over vindskiene og bryte en viktig visuell linje. De brutte linjene anses som uheldig for fasadens uttrykk.

Alternativ **D** Dette alternativet tillater fri bevegelse under panelene for alle. Effekten i panelene vil være tilnærmet optimal selv om det skulle gro opp noen trær rett utenfor tomta.

Figur 2.1. Søkers vurderinger av alternative plasseringer for solcellepanelene. Sendt til forvalter 28.10.2025.

Figur 2.2. Søkers skisser av alternative plasseringer for solcellepanelene. Sendt til forvalter 28.10.2025.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i NML § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt. 1.1. har et generelt forbud mot alle inngrep som endre karakteren til landskapet, opplistet i punkt a). Alt byggearbeid, utover vedlikehold av eksisterende bygg, krever dispensasjon fra verneforskriftens kap. IV pkt. 1.1.

Verneforskriften for Trollheimen LVO har ikke hjemmel for å kunne gi dispensasjon for mindre byggearbeid, fasadeendringer eller oppføring av faste innretninger for andre formål enn når det er næringsrelatert dvs. knyttet til landbruk, reindrift eller turistforeningsdrift. En eventuell dispensasjon må derfor vurderes etter NML § 48. En dispensasjon gitt i medhold av NML § 48 forutsetter at tiltaket ikke strir mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene.

Forvaltningsplan

Av forvaltningsplanen framgår det at alle faste innretninger krever dispensasjon fra verneforskriften. Solcellepanelene vurderes derfor å kreve behandling. Det er ingen retningslinjer i forvaltningsplanen på hvor store solcelleanlegg kan være eller hvordan de bør plasseres. Det som forvaltningsplanen peker på som viktig og som kan være førende for styrets behandling av denne saken er at nye og eksisterende tiltak / bygninger skal passes inn i de naturlige omgivelser og ha mest mulig enkel og ensartet form.

Naturmangfoldloven

NML § 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad med tegninger, supplerende opplysninger per e-post, retningslinjer i forvaltningsplanen, samt bilder tatt av lokal SNO. Tidligere behandlinger av lignende saker er også lagt som grunnlag for vurderingene.

Det er ikke gjort søk etter sensitive arter eller vurdering av mulig skade på vegetasjon og arts mangfold, da det vurderes at hyttas bruk, og med det påvirkning på vegetasjon og arts mangfold, ikke endres ved omsøkte tiltak.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken, det vurderes ikke nødvendig å ta i bruk NML § 9 «Føre-var-prinsippet».

NML § 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Fritidsboligens innvirkning i landskapet og på dyre- og planteliv vurderes ikke å endres nevneverdig av de 2 nye solcellene, som vist på foto og tegning i «Saksopplysninger». Solcellepanelene er montert på sydveggen av fritidsboligen, og er lite synlig fra setervegen i Jøldalen. Plasseringen gjør at panelene ikke påvirker landskapet vesentlig.

De nye solcellepanelene har matt og mørk farge, mens de gamle er blå og mer reflekterende. Å ta i bruk de nye mørke og matte panelene vil redusere refleksjon, som vurderes som positivt for å redusere gjenskinn i naturen, samt panelene går mer i ett med hyttas mørke farge.

Det aktuelle tiltaket beslaglegger heller ikke nytt areal. Tiltaket berører derfor i liten grad de botaniske kvalitetene eller naturmangfoldet.

Belastningen for verneområdet ventes å forbedres da energiløsningen vil redusere transportbehov for av gass på sikt. Løsningen vil også gjøre at det eventuelt ikke vil bli behov for bruk av aggregat,

NML § 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet vurderes ikke relevant for saken.

NML § 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Bruk av solcelleanlegg vurderes generelt til å være den mest miljøvennlige metoden for å løse energibehov for frittliggende fritidsboliger utenfor områder med utbygd strømforsyning.

Dette er å anse som en bedre løsning for å redusere generell bruk av gass som energikilde på fritidsboliger. På sikt vurderes det også at det vil redusere motorferdsel behov for transport av gass.

Plasseringen av solcellepanelene vil ha betydning for hvordan bygningen oppleves i landskapet, og de bør derfor plasseres så de gir et ryddig og enkelt uttrykk. Plassering på syd-veggen vurderes som mest optimal, da panelene er lite synlig fra seterveien og får best effekt.

Søker har argumentert grunnen for behov av 2 solcellepaneler til drift av nytt kjøleskap som går på strøm (da den i dag går på propan), belysning, lade elektronikk, el-verktøy og til mulig fremtidig anskaffelse av forbrenningstolett.

NML § 48 «Dispensasjon fra vernevedtak»

Det framgår av NML § 48, første ledd at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Bestemmelsen skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket, men kun nyttes på bagatellmessige tiltak som ikke vurderes å påvirke verneverdier eller verneformål nevneverdig, og det bør derfor særskilt vurderes hvilke konsekvenser det kan få dersom andre kan tenkes søke på samme grunnlag (presedens).

En dispensasjon for å beholde de 2 nye solcellepanelene på fritidsboligen vil ikke påvirke verneformålet for Trollheimen, og heller ikke verneverdiene nevneverdig. Verneformålet og verneverdiene blir heller ikke trua / påvirket på lengre sikt, ved at flere andre ønsker tilsvarende energiløsninger synes tiltaket å ikke være en ulempe da den samlede vurderingen er at miljøet reduseres for transport av gass og støy fra aggregater. Dette synes å oppveie den visuelle ulempen ved solcellepanelene, da forutsatt at de plasseres slik at den negative virkningen reduseres.

Det vurderes derfor å være hjemmel til å gi dispensasjon med bruk av NML § 48.

Presedens

En dispensasjon i denne saken for 2 solcellepaneler på fritidsbolig vegg kan vurderes som en mindre utvidelse av forvaltningspraksisen, da tidligere anlegg med flere paneler har vært plassert på tak på fritidsboliger. Det er ingen retningslinjer i forvaltningsplanen på hvor store solcelleanlegg kan være eller hvordan de bør plasseres. Det som forvaltningsplanen peker på som viktig er at nye og eksisterende tiltak / bygninger skal passes inn i de naturlige omgivelser, og ha mest mulig enkel og ensartet form. I denne saken vil plassering på tak være lite aktuelt, grunnet at det vil gi lav effekt på solpanelene, og en slik plassering vil være mer synlig fra seterveien. Det vurderes at en potensiell uheldig presedens fra en dispensasjon i denne saken blir begrenset av vilkår til at solcellepaneler tilpasses symmetrien til vinduer og andre detaljer, samt skal gi et enkelt og ryddig uttrykk.

Vurdering

Saken legges fram for verneområdestyret for behandling, da det dreier seg om tiltak som alt er utført før en dispensasjon har blitt gitt. Tidligere tilsvarende saker har fått en positiv behandling, som kan legges som grunnlag for at forvalter har kunnet behandle saken delegert. Grunnet at tiltaket gjelder et større omfang enn tidligere delegerte behandlinger, velges saken å legges fram for verneområdestyret.

Fritidsboligen «Luftslottet» ligger i Jøldalen med 2 nærliggende setre og turisthytta Jøldalshytta. Gjelsætra driver med aktiv seterdrift av geiter. Lengre vekk i begge retninger er det flere setre og fritidsboliger. Luftslottet ligger på et åpent slått / beita område og er godt synlig fra seterveien, Jøldalsveien, som går gjennom dalen.

Figur 3. Kart over området Jøldalshytta, Gjelsætra, Haugasætra og Oppstuggusætra med fritidsboligen Luftslottet. Rødt kryss indikerer plasseringen til fritidsboligen (Rennebu, gnr/bnr. 159/5).

Av forvaltningsplanen framgår det at alle faste innretninger krever dispensasjon fra verneforskriften. Solcellepanelene vurderes derfor å kreve behandling. Det er ingen retningslinjer i forvaltningsplanen på hvor store solcelleanlegg kan være eller hvordan de bør plasseres. Det som forvaltningsplanen peker på som viktig og som kan være førende for styrets behandling av denne saken er at nye og eksisterende tiltak / bygninger skal passes inn i de naturlige omgivelser og ha mest mulig enkel og ensartet form. Fra tidligere dispensasjoner har det også blitt presisert at paneler som plasseres på hyttas vegg bør tilpasses symmetrien til vinduer og andre detaljer, for å gi et enkelt og ryddig uttrykk.

Fra de alternative plasseringene som ble tilsendt (se figur 2) vurderes at alternativ A eller D er mest aktuelle, basert på søkers skriftlige vurderinger, samt forvalters egen vurdering for best effekt på solcellene og uttrykket av fritidsboligen. Alternativ D er plasseringen solcellepanelene har per i dag. Denne plasseringen gir fri bevegelse under panelene, da hvert panel plasseres separat høyere opp på veggen. Plasseringen gir også god effekt på solcellepanelene, da det er mindre sjanse for skygge fra trær. Utrykket av anlegget blir mindre enkelt, da panelene plasseres på ulike nivåer og kan fremstå mindre ryddig og helhetlig. Plassering A gir fri ferdsel under panelene for mindre barn, og har et mer enkelt uttrykk av anlegget der panelene følger symmetrien til vinduet. Siden plasseringen er lengre ned på veggen kan det komme noe skygge fra lave trær i området. Ved å følge retningslinjene fra forvaltningsplanen om at tiltak skal ha mest mulig enkel form, samt forvaltningspraksis om plassering i forhold til symmetri til vinduer og andre detaljer, vurderes A som alternativet med best visuell virkning.

Det kan være en sak for diskusjon om hvor stort behov for energi ei hytte skal ha. Men ved bruk av aggregat eller gass vil styret ikke komme borti slik vurdering annet enn ved søknad om motorferdsel. Bruk av solcelle vil redusere dette transportbehovet, og vil i tillegg føre til at støy fra eventuell bruk av aggregat reduseres / fjernes. Miljøgevinsten synes større enn ulempene ved å endre det visuelle uttrykket på bygningene.

Det vurderes fra en samlet vurdering av saken at Verneområdestyret for Trollheimen kan imøtekomme søker med en dispensasjon for å beholde de 2 nye solcellepanelene på sydveggen av fritidsboligen «Luftslottet», med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 48. Det blir satt vilkår om å fjerne de gamle blå solcellepanelene, samt plassering av panelene.

**RENNEBU
KOMMUNE**

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref:

Vår ref
2025/1187

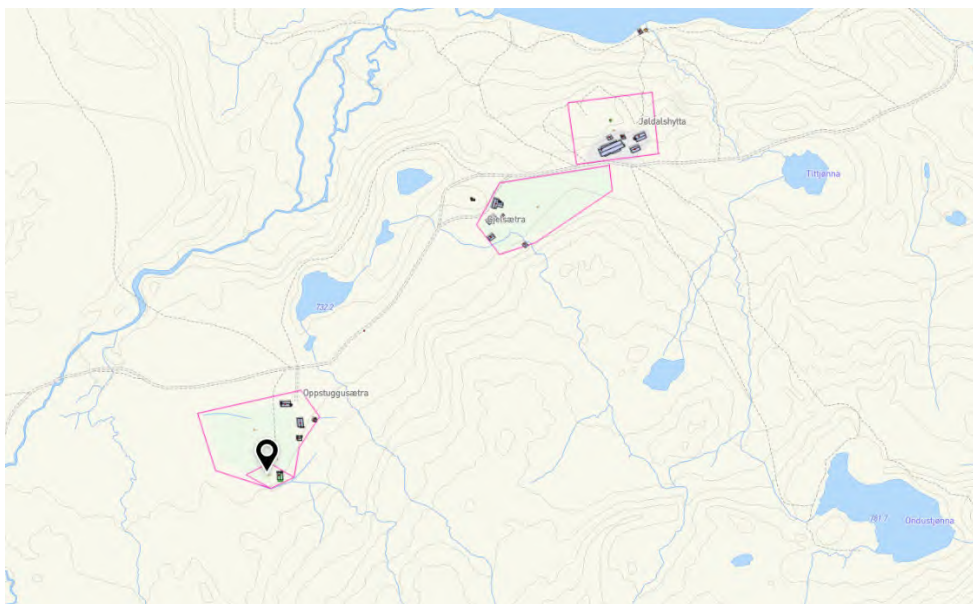
Saksbehandler
Hans Edvard Thyve

Dato
02.10.2025

Forespørsel om endring av bygg - montering av solceller - gnr/bnr 159/5

Hei.

Har mottatt en forespørsel om vurdering av fasadeendring, knyttet til montering av solceller på en fritidsbolig i Jøldalen, på eiendommen gnr/bnr 159/5. Dette er et mindre anlegg og synes ut fra vedlagte tegninger å være begrenset til 2 paneler på gavlvegg mot syd.

Se vedlagte beskrivelse for mer informasjon om tiltaket.

Ber om en behandling av forespørsel fra styret i Trollheimen LVO.

Med vennlig hilsen

Rennebu kommune

Hans Edvard Thyve
Saksbehandler

Adresse:
Rennebu kommune

Telefon:
947 86 930

Kommunenummer:
5022

E-post:
postmottak@rennebu.kommune.no

Myrveien 1
7391 Rennebu

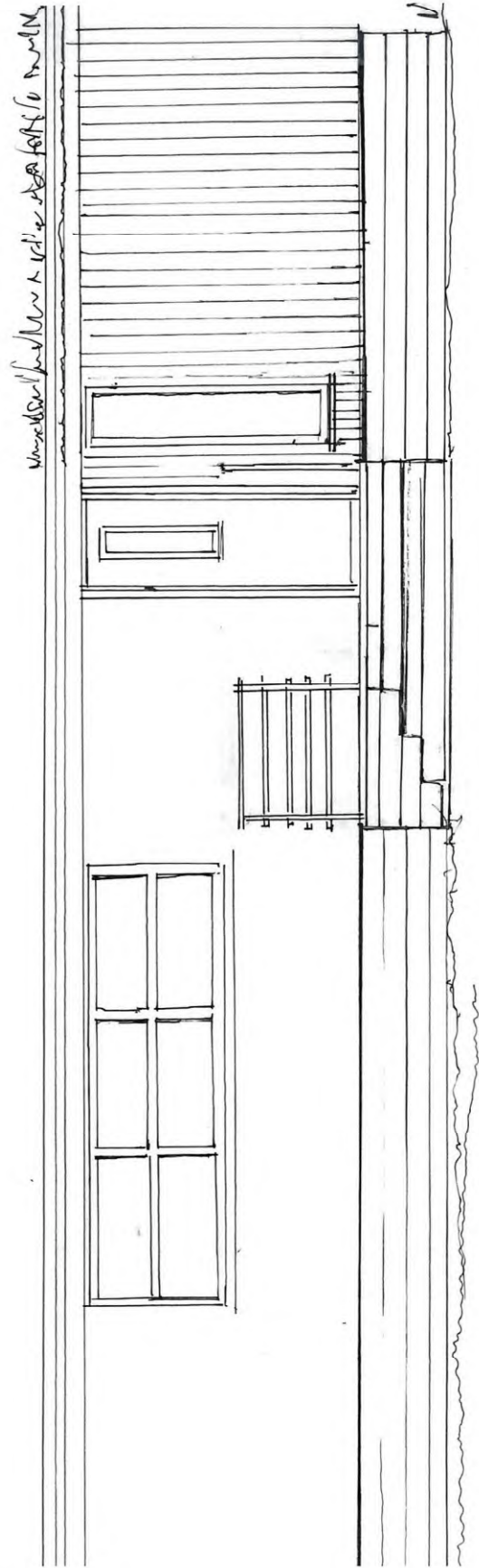
Org.nr.:
940 083 672

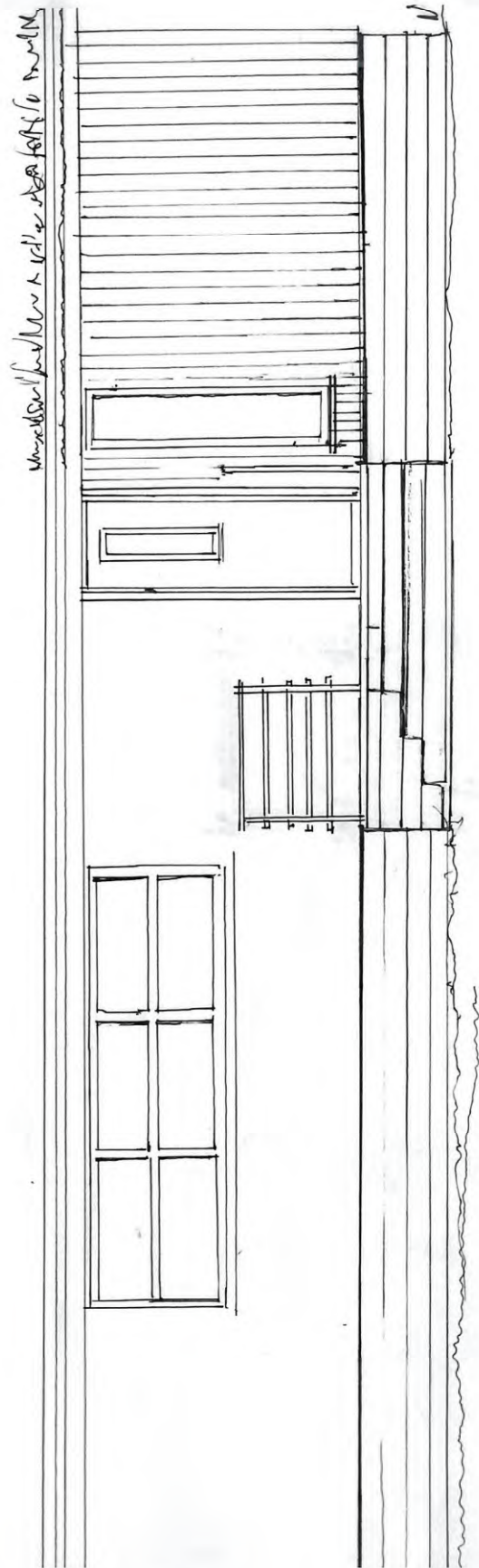
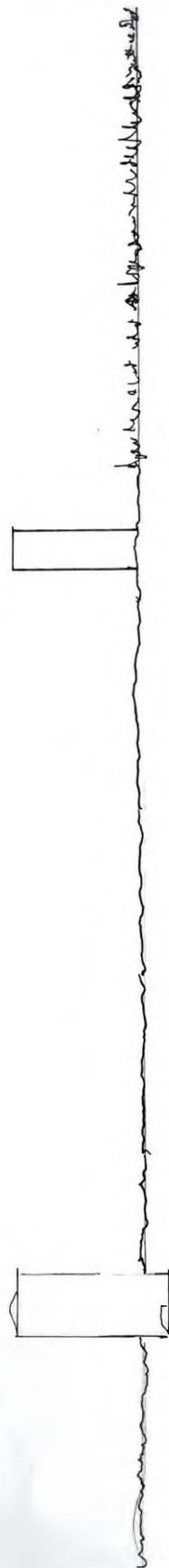
477 63 310
hans.thyve@rennebu.kommune.no

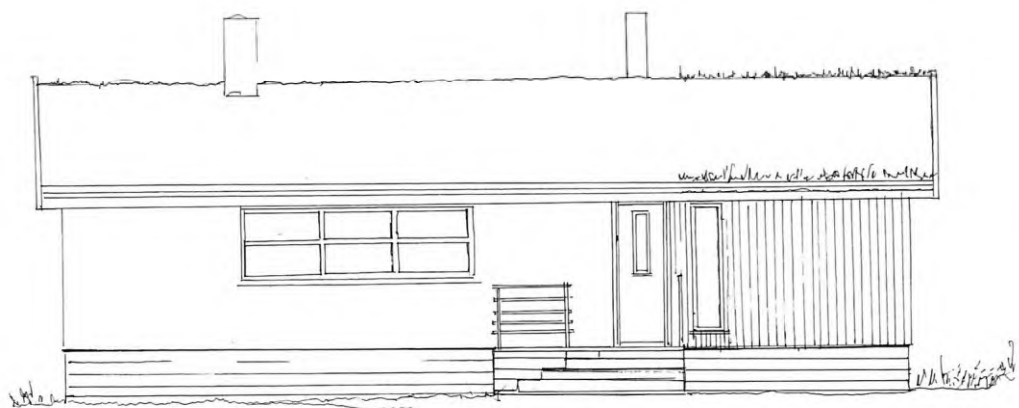
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

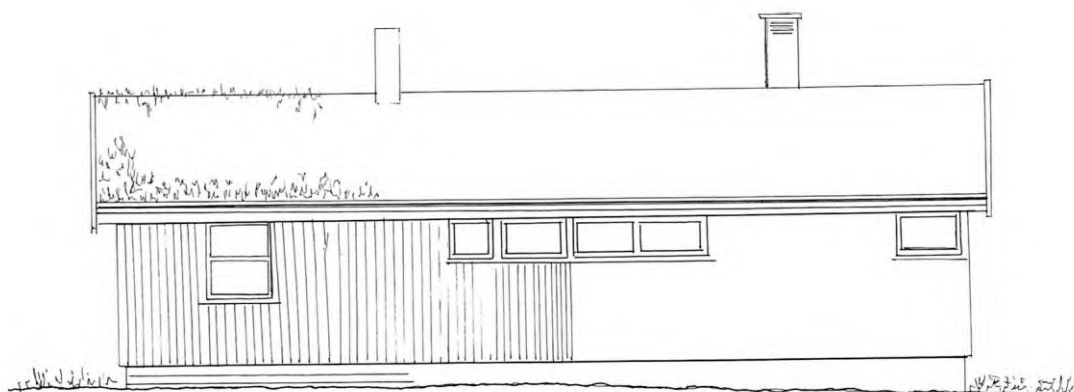
Linda Forbregd

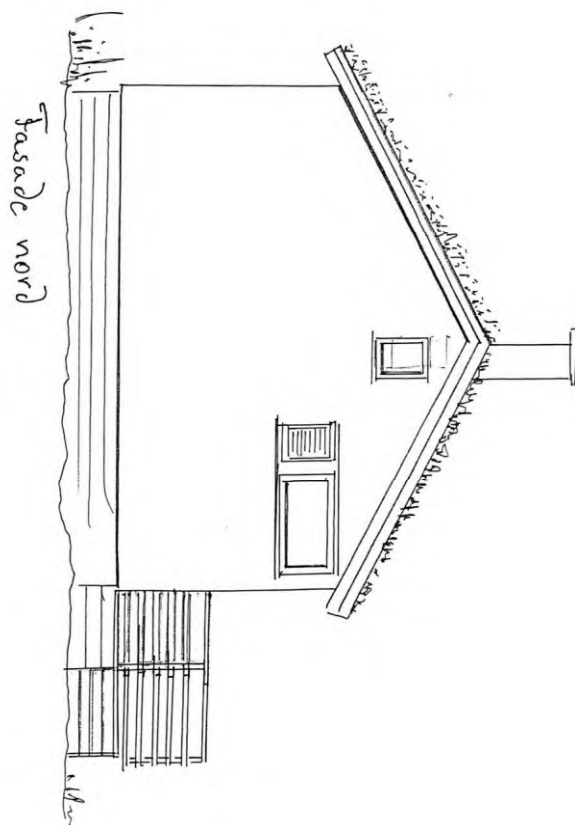
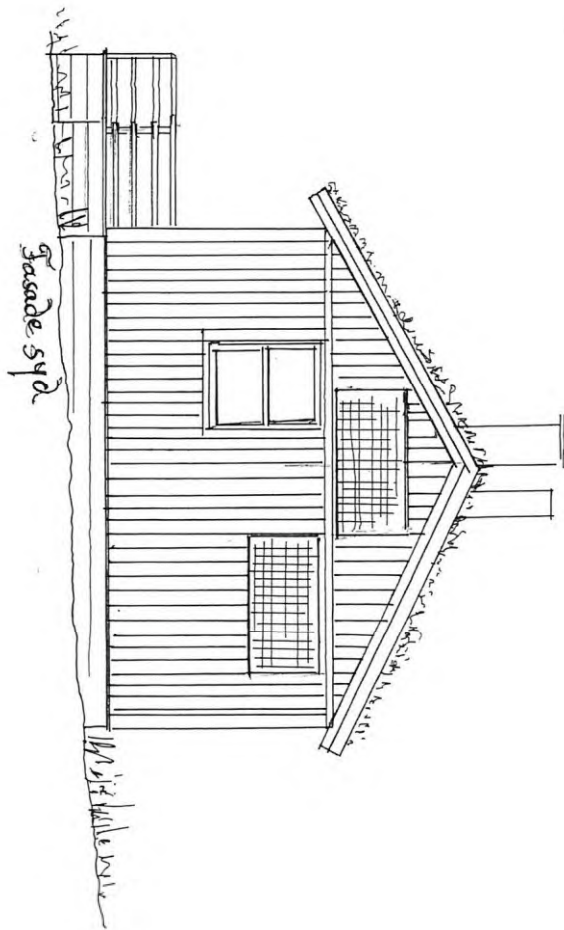

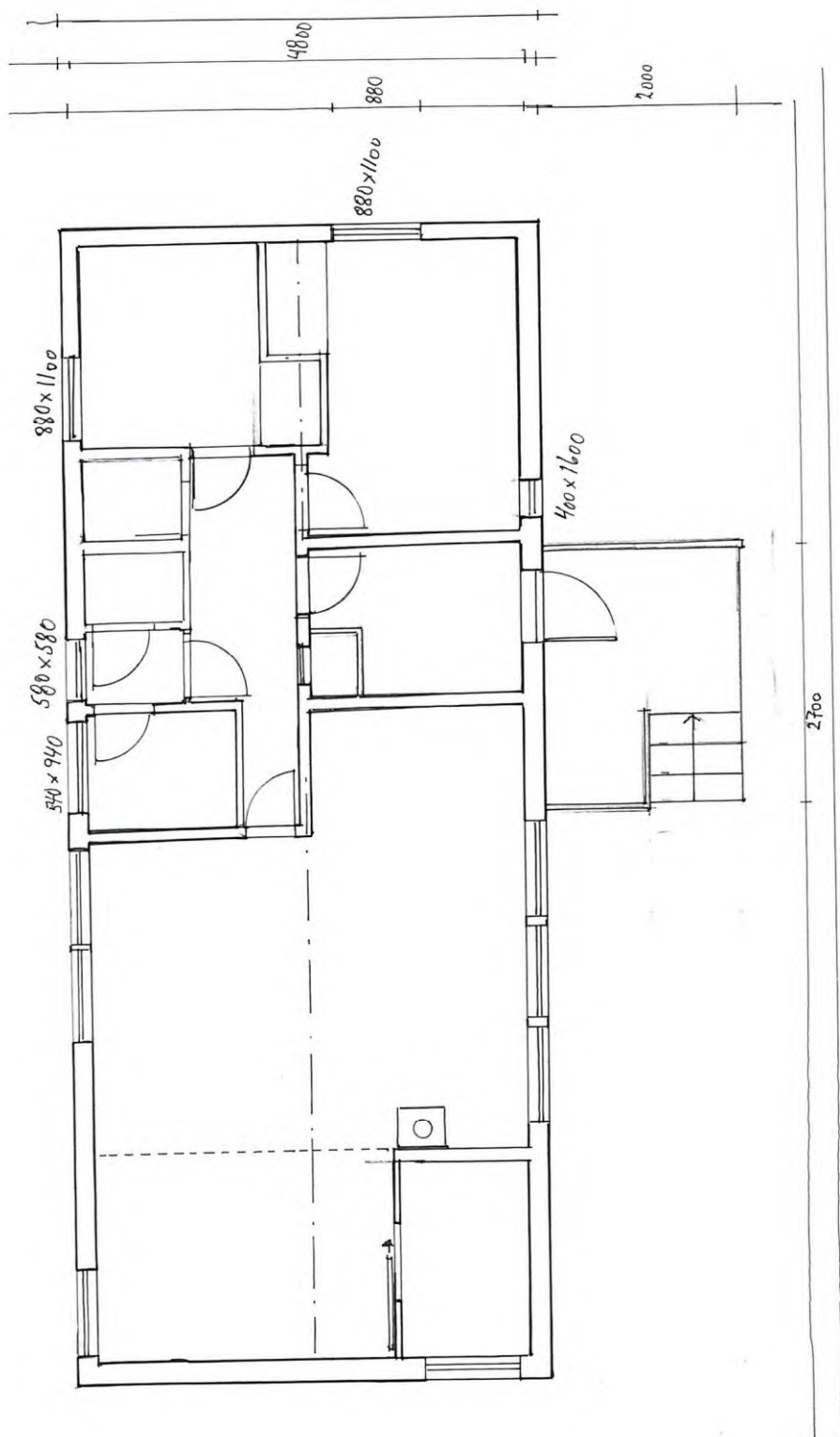
Luftsloftet - fasadeendringer
 Fasade vest, 11.09.25
 målestokk 1:50, Per Brustholm

Luftsloftet - fasadeendringer
 mål 1:50, 12.9.25
 Fasade øst
 Per Brustholm

Luftsloft-fasadeindringen
målestokk: 1:50, 13.09.25
Pac Postholm

Luftslottet - fasadeendringer
Plan, 13.09.2025
målestokk 1:50
Teg. Bastholm

Ber om vurdering av fasadeendringer iht beskrivelse og tegninger.
Ang Solcellepaneler så vil hvert av de ha en effekt på 185 W og produsere 11,1 A.
De vil bli koblet til hver sin regulator og hvert sitt batteri på 12 Volt.
NB. Hytta ligger innenfor LVO Trollheimen. Beskrivelse og tegninger følger vedlagt.

Mvh Dag Bastholm, tlf 97529993

 [Fasadeendring](#)

Fra: Dag Bastholm[dagbastholm@gmail.com]
Sendt: 09.10.2025 14:07:29
Til: Kallåk, Maren Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no]
Tittel: Vedr. endring av solcellepanel på Luftsloppet

Viser til telefonsamtale

Begrunnelse og behov

Jeg viser til din epost. Spørsmålene du stiller, gjør det uklart om kommunen har oversendt beskrivelse og tegninger. Det blir også uklart for meg om dere kjenner til at dette er en utskifting av eksisterende, gamle og slitne solcellepaneler.

I 2022 fikk vi av kommunen tillatelse til å forlenge hytta sydover med 15 m². De to solcellepanelene som sto på veggen er i sommer tatt ned og satt midlertidig opp på ny vegg. Byggeaktiviteten har vært satt i bero pga av en tvist i Kartverket om hvem som er rettmessige eiere av hyttetomta. Først etter at eierforholdene ble avklart i 2024 var det hensiktsmessig for oss å gå videre i byggesaken med blant annet tillatelse til å frakte inn materialer.

I våre forberedelser til byggingen har vi forholdt oss til informasjon om oppsetting av solcellepanel på vegg og tak gitt av Direktoratet for byggkvalitet på byggesak:

<https://www.dibk.no/bygge-eller-endre/bygg-mer-uten-a-soke>

Direktoratet skriver at endring av solcellepanel på vegg på eneboliger ikke er søknadspliktige. Vi har gått ut fra at det samme gjelder for frittstående hytter, inntil videre undersøkelser viste at dette kanskje ikke var helt riktig for hytter innenfor Trollheimen LVO. Det ble derfor tatt kontakt med Rennebu kommune.

De 2 eksisterende solcellepanelene på Luftsloppet er vel 45cm x 90 cm. Disse sto på hyttas sydvegg da denne ble kjøpt i 2020. Panelene ble i 2020 koblet til en ny regulator og et nytt batteri på 110Ah. Effekt og kapasitet på solcellepanelene er ikke kjent, men antas å være på vel 100W til sammen. Alder og slitasje gjør de modne for utskifting.

Vi har i sommer byttet ut vårt gamle propandrevne kjøleskap med et nytt kjøleskap som bruker 12V strøm. Det viste seg da at eksisterende solceller og batteri ikke klarte å produsere nok strøm. Batteriet på 110Ah gikk tomt til tross for en periode med ekstremt gode ladeforhold. Kjøleskapet er på 110 liter med en liten fryseboks, bruker i snitt 370 Wh i døgnet, og trekker på maks 4,5 A. For at batteriet ikke skal tømmes må hvert solcellepanel produsere i snitt 31Ah pr. døgn. Det skal dekke vårt behov for fersk mat. Driften av dette krever etter de anbefalinger vi har fått, et solcellepanel med effekt på vel 200 Watt.

Sommerens erfaringer gjorde at det var behov for å tenke nytt også med hensyn til solcellepanel og batteri. Nytt anlegg vil bli bygd opp med kobling mellom ett av solcellepanelene og det nye batteriet på 300Ah. Det andre panelet vil erstatte nåværende utvendig anlegg og bli koblet opp mot eksisterende 12V nett inne i hytta. Dette brukes i dag til belysning, lading av elektronikk og el-verktøy og kan

en gang i framtiden også bli koblet til et forbrenningstoalett. Det nye batteriet er av fabrikant ikke anbefalt å koble sammen med andre batterier - verken i serie- eller i parallellkobling

Det er altså behov for 2 solcellepanel for å drifte hvert sitt nett inne i hytta. Hvert av panelene er 70 cm x 140 cm, har en effekt på 185W og produserer 11,1 A.

Plassering på sydveggen vil ha best solforhold og gi mest effekt ut av panelene, være lite eksponert fra seterveien og vil med hensyn til uttrykket bli best når de to panelene er like store. Veggen vil dermed bestå av 3 elementer, 1 vindu og 2 panel.

Solcellepanelene , batteriet og regulatoren er kjøpt inn, og er planlagt koblet sammen til sommeren

mvh
Dag Bastholm
tlf 97529993

Fra: Dag Bastholm[dagbastholm@gmail.com]
Sendt: 28.10.2025 00:13:29
Til: Kallåk, Maren Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no]
Tittel: Re: Sak til styremøtet - Trollheimen VO

Maren Katrine Kallåk

Hei

Jeg viser til vår samtale i går formiddag om alternative plasseringer av solcellepanelene på Luftslottet. Jeg har laget noen skisser som viser ulike alternative områder for plassering. Til disse alternativene knytter jeg også mine vurderinger. Alternativet med plassering på taket er ikke tatt med da dette vil bryte en enhetlig takflata og være godt synlig i et stort område, Effekten vil heller ikke bli optimal da panelene vil være orientert mot vest.

Solcellene ønskes plassert der de gir en maksimal effekt og hvor eksponeringen i landskapsrommet er minst mulig. Ved plassering vil jeg også legge vekt på at solcellepanelene ikke skal være til hinder for trygg bevegelse/lek rundt hytta. Det vil innebære at panelene bør stå så høyt som mulig

I min analyse har jeg tatt utgangspunkt i ulike prinsipper for visuell orden av elementene i arkitektur.

Dette er:

- på linje, horisontalt og vertikalt
- symmetri

For å ikke redusere effekten av innstrålingen, er det viktig at panelene ikke plasseres i skygge fra takutstikk, trær eller skaper skygge for hverandre. I tillegg må det være mulig å vinkle orienteringen av panelene ift solinnstrålingen - 35 grader om sommeren. Den nedre delen av panelene vil derfor stikke ut fra fasadelivet.

Den visuelle virkningen er også avhengig av farge på bakgrunn og detaljer. Vedlagte fotografi viser hvordan de nye panelene vil bli i forhold til fargesettingen på hytta.

Skissene som jeg legger ved viser potensielle områder for plassering.

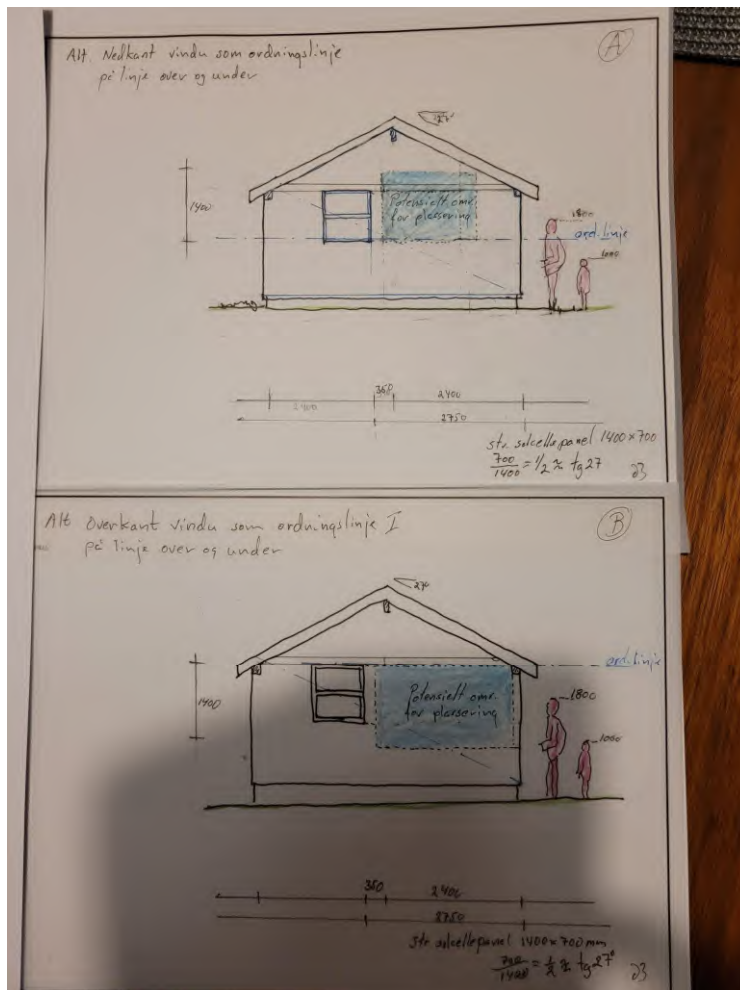
Alternativ **A** vil gi en mulighet for å plassere solcellepanelene over og under hverandre. Det vil også gi mulighet for et barn under 1 meter å passere uhindret. Dette vil imidlertid ikke være mulig for en voksen person. Skygge fra eventuelle relativt lave trær kan komme til å kaste skygge på panelene.

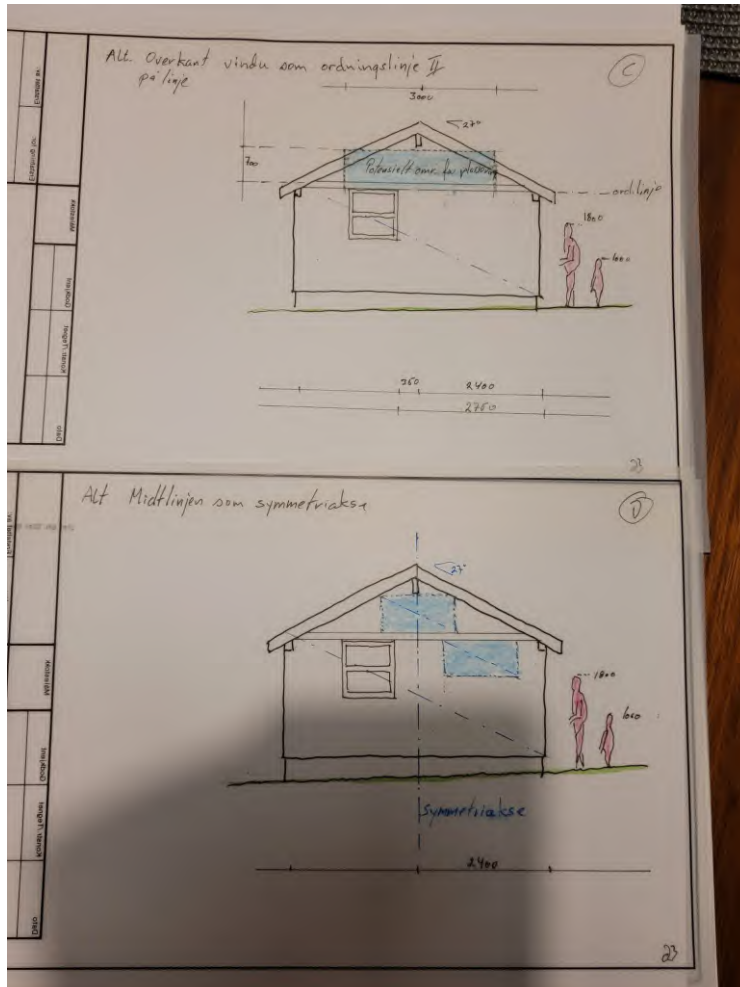
Alternativ **B** vil for det nederste panelet være en problematisk høyde for både store og små. Alternativet anses som lite aktuelt.

Alternativ **C** er den plasseringen som solcellepanelene har hatt de siste årene. Alternativet gir panelene en optimal effekt. Panelene vil med en slik plassering stikke over vindskiene og bryte en viktig visuell linje.. De brutte linjene anses som uheldig for fasadens uttrykk.

Alternativ D Dette alternativet tillater fri bevegelse under panelene for alle. Effekten i panelene vil være tilnærmet optimal selv om det skulle gro opp noen trær rett utenfor tomta.

Samlet sett vil plassering som vist i alternativ D gi en tilnærmet optimal effekt av panelene Plasseringen vil heller ikke være i konflikt med aktivitet rundt hytta. Selv om panelene ikke plasseres på linje vil likevel symmetrien i fasaden gjøre at den fremstår med orden.

mvh

Dag

tir. 21. okt. 2025 kl. 08:34 skrev Kallåk, Maren Katrine
<maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no>:

Hei Dag,

Melder herved ifra at søknaden din blir tatt opp i styremøtet til Verneområdestyret for Trollheimen 07.11.2025.

Saken gjelder montering av solcellepaneler (mindre fasadeendring) på fritidsbolig gnr/bnr. 159/5 i Rennebu kommune.

Informerte om dette under telefonsamtalen vi hadde en stund tilbake, sender det nå i skriftlig form.

Ha en fin dag videre 💎💎

Med vennelig hilsen,

Maren Katrine Kallåk

verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73 19 90 19

Epost: maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no

Arkivsaksnummer: 2024/14912-57

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 30.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	39/2025	07.11.2025

Rapportering av midler til drift, tiltak og restaurering av natur for 2025 - Verneområdestyret for Trollheimen

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret behandlet i møte den 10.03.2025 møteplan og bruk av driftsmidler som VO sak 06/25 og midler til tiltak og restaurering av natur som VO sak 9/23. Bruken av midler har skjedd i tråd med formål, men har noen avvik som redegjøres for og beskrives i saken.

Verneområdestyret for Trollheimen støtter forvalternes nødvendige økonomiske disponeringer slik de framgår av beskrivelse og tabell under.

Status for bruk av tildelte midler er pr 17.10.2025 slik:

Midler til drift av styret – M2000:

Prosjekt:	Tildeling:	Forbruk:	Rest:
Driftsmidler til verneområdestyret – M2000:	900.000 kr	529.939 kr	370.061 kr

Det ventes ennå kostnader til:

- Utbetaling av noe honorar, reiseutgifter og møtekostnader til møtet den 07.11.2025
- Noe utbetaling av honorar og reiseutgifter som ikke er betalt ut fra tidligere møter tidligere i år.
- Tjenestekjøp for informasjonsarbeid
- Eventuelt innkjøp av ferdselstellere, materiell (benker, skilt, bålpanner) til innfallsporter, og/eller gaveartikler (sitteunderlag, luer, buffer, pannebånd m/mer) som gis ut til eksterne ved bistand til f.eks. foredrag eller møter, dersom det gjenstår restmidler.

Faktisk resultat vil bli omkring som tildelingen.

Midler til tiltak – M2001:

Det ble fra Miljødirektoratet tildelt en samlet pott på 1.000.000 kr for tiltaksmidler 2025:

Tiltaksmidler 2025					
	Tiltak	Omsøkt	Tildelt i VO-møte 10.03.25	Forbruk	Rest
1	Sti Svartådalen – Geithetta (SNO)	700.000	0	0	0
2	Sti Gravbekken - Retning Trollheimshytta (SNO)	800.000	0	0	0
3	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30.000	30.000	30.000	0
4	Skjøtsel Jelsetra	20.000	20.000	20.000	0
5	Skjøtsel Svartdalssetra	20.000	20.000	20.000	0
6	Skjøtsel Øyasetra Jøldalen	20.000	20.000	20.000	0
7	Skjøtsel Renndølsetra	20.000	20.000	20.000	0
8	Skjøtsel Innerdalshytta	35.000	35.000	36.000	-1.000
9	Skjøtsel Kvendsetdalen	40.000	40.000	40.000	0
10	Skjøtsel Husbysetra Romådalen	40.000	40.000	40.000	0
11	Skjøtsel Pestusetra Romådalen	20.000	20.000	20.000	0
12	Skjøtsel Øyasetra Romådalen	20.000	20.000	20.000	0
13	Skjøtsel Steinarstusetra Romådalen	20.000	20.000	20.000	0
14	Skjøtsel Austistusetra Romådalen	20.000	20.000	20.000	0
15	Skjøtsel Ramsøysetra Romådalen	20.000	20.000	20.000	0
16	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20.000	20.000	20.000	0
17	Skjøtsel Helgetunsetra	20.000	20.000	20.000	0
18	Skjøtsel Naustådalsetra	10.000	10.000	10.000	0
19	Skjøtsel Vassendsetrin	40.000	40.000	34.750	5.250
20	Skjøtsel Rensbekksetra	20.000	20.000	20.000	0
21	Skjøtsel Jølkroken	20.000	20.000	20.000	0
22	Informasjon om vern Renndølsetra	20.000	20.000	20.000	0

23	Vad og gangbru over Minilla	300.000	200.000	36.565	163.435
24	Utbedringer / omlegginger av stier	100.000	0	0	0
25	Innfallspor	1.000.000	220.000	225.000	-5.000
26	Produksjon av skilt / infomateriell	50.000	50.000	8.893	41.107
27	Klaver til virtuelle gjerder	100.000	30.000	30.000	0
	Verneski	20.000	20.000		
28	Vernestenger	5.000	5.000	26.025	-1.025
30	Ferdsestellere – 7 stk	1	0	0	0
	Sum	3.550.001	1.000.000	844.203	155.797

Skjøtselsavtalen på Innerdalshytta er på 36.000 kr, og det ble derfor utbetalt denne summen, og ikke 35.000 som tildelt i budsjettet.

Det ble i 2025 inngått nye skjøtselsavtaler på Vassendsetra og Romådalen. I den forbindelse ble det i tillegg inngått et tjenestekjøp på 46.970 kr med iTrollheimen, for veiledning av skjøtselsarbeidet på disse setrene.

Dette gir følgende bruk av tiltaksmidler pr 17.10.2025:

Prosjekt:	Tildeling:	Forbruk:	Rest:
Tiltaksmidler – M2001:	1.000.000 kr	844.203 kr	155.797 kr

Restmidlene er tenkt brukt på:

- Prosjektering av innfallsport Vollan (Gjøra)
- Skilt til innfallsport Nerskogen og Vollan (Gjøra)

Faktisk resultat vil bli omkring som tildelingen.

Midler til restaurering av natur – M2301:

Det ble for 2025 tildelt 1.075.000 kr til uttak av fremmede treslag. I mai ble det meldt til Miljødirektoratet om et mindreforbruk på - 525.000 kr, da det ene prosjektet ble skrinlagt.

Tiltak:	Tildeling:	Forbruk:	Rest:
Uttak av buskfuru i Jøldalen	350.000 kr	350.041 kr	- 41 kr
Uttak av gran i Romådalen	100.000 kr	65.000 kr	35.000 kr
Uttak av gran i Volladalen og Kvendsetdalen	50.000 kr	50.000 kr	0 kr
Etterarbeid etter uttak i Innerdalen og Kvenndalen	50.000 kr	31.500 kr	18.500 kr
Sum	550.000 kr	498.541 kr	53.459 kr

Resultat på prosjektkonto M 2301 vil bli på 53.459 kr.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll Møteplan og driftsmidler - Trollheimen
landskapsvernområde - forvaltning 2025**
- 2 Saksprotokoll Tiltaksmidler - og midler til restaurering av natur -
Trollheimen landskapsvernområde - forvaltning 2025**

Arkivsaksnummer: 2024/14912-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 26.02.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	6/2025	10.03.2025

Møteplan og driftsmidler - Trollheimen landskapsvernområde - forvaltning 2025

Innstilling fra forvalter

Basert på Miljødirektoratets tildeling av midler til drift av verneområdestyret for Trollheimen og grunnstøtte for 2025 beslutter verneområdestyret følgende møteplan bruk av driftsmidler:

Møteplan

	Verneområdestyremøte	AU - møte
Januar		06.01. og 27.01 Rindal
Februar		
Mars	10.03. Rindal	
April		
Mai	23.05	
Juni	20.06	
Juli		
August	21.-22-08 Trollheimshytta, Surnadal	
September		
Oktober		
November	07.11	
Desember		

I tillegg til oppsatte møter er det ønskelig at forvalterne inviterer til frivillige befaringer når de har aktuelle saker eller planer som kan deles med styremedlemmene.

Det er satt av 800.000 til drift av styret. Her skal kostnadene til konferansen som holdes den 10.03.2025 også dekkes.

Driftmidler

Driftsmidlene foreslås brukt slik:

Lisens for ferdselstellere	40.000
<u>Informasjonsarbeid</u>	<u>60.000</u>
Sum	100.000

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll fra møte 10.03.2025 i Verneområdestyret for Trollheimen

Behandling

Vedtak

Forvalters innstilling enstemmig vedtatt

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Søknad VO styre og drift 2025
- 2 Tildeling VO styre og drift 2025
- 3 Saksprotokoll AU møte 06.01.2025 - Verneområdestyret for Trollheimen - møteplan og driftsmidler 2025
- 4 Budsjett Trollheimen 2025

Saksopplysninger

Drift av styret og møteplan 2025

Styret meldte etter AU-møte den 06.01.2025 inn følgende behov for midler til drift av styret for 2025:

Møter med VO styret med utvalg	800.000
Driftsmidler	100.000
Innkjøp av tellere	200.000
<u>Tjenestekjøp informasjonsarbeid</u>	<u>100.000</u>
Sum	1.200.000

Tildelingen fra Miljødirektoratet var på 900.000 hvorav 100.000 var grunnstøtte drift.

Da tildelingen til styret er som omsøkt er møteplan og aktivitet som vedtatt i AU møtet den 06.01.2025, som kun er noe justering fra verneområdestyrets vedtak i møte den 18.11.2024.

Før AU's behandling ble møtepapirene sendt verneområdestyrets medlemmer for innspill på datoer.

Forvalter har sammen med styreleder foreslått 2 dagers befaring med øvernatting på Trollheimshytta i august. Øvrige steder er ikke fastsatt, men kan foreslås av styret i møtet.

Grunnstøtten kan nyttes til driftoppgaver styret har på innfallsporter, informasjonsarbeid m.m.

Her er det naturlig at lisenskostnader knyttet til ferdselsteller tas med. I tillegg foreslås et tjenestekjøp på informasjonsarbeid. Alternativt kan noe av driftsmidlene nyttes til prosjekteringskostnader på innfallsporter.

Arkivsaksnummer: 2024/14912-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 26.02.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	9/2025	10.03.2025

Tiltaksmidler - og midler til restaurering av natur - Trollheimen landskapsvernområde - forvaltning 2025

Innstilling fra forvalter

Basert på tildeling fra Miljødirektoratet på tiltaksmidler til en samlet sum av 1.000.000 og midler til naturrestaurering på 1.075.000 vedtar verneområdestyret for Trollheimen å prioritere følgende for 2025:

Tiltaksmidler 2025			
	Tiltak	Omsøkt	Tildelt i VO møte 10.03.25
1	Sti Svartådalen – Geithetta (SNO)	700.000	0
2	Sti Gravbekken - Retning Trollheimshytta (SNO)	800.000	0
3	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30.000	30.000
4	Skjøtsel Jelsetra	20.000	20.000
5	Skjøtsel Svardalssetra	20.000	20.000
6	Skjøtsel Øyasetra	20.000	20.000
7	Skjøtsel Renndølsetra	20.000	20.000
8	Skjøtsel Innerdalshytta	35.000	35.000
9	Skjøtsel Kvendsetdalen	40.000	40.000
10	Skjøtsel Husbysetra Romådalen	40.000	40.000
11	Skjøtsel Pestusetra Romådalen	20.000	20.000
12	Skjøtsel Øyasetra Romådalen	20.000	20.000
13	Skjøtsel Steinarstusetra Romådalen	20.000	20.000
14	Skjøtsel Austistusetra Romådalen	20.000	20.000
15	Skjøtsel Ramsøysetra Romådalen	20.000	20.000

16	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20.000	20.000
17	Skjøtsel Helgetunsetra	20.000	20.000
18	Skjøtsel Naustådalsetra	10.000	10.000
19	Skjøtsel Vassendsetrin	40.000	40.000
20	Skjøtsel Rensbekksetra	20.000	20.000
21	Skjøtsel Jølkroken	20.000	20.000
22	Informasjon om vern Renndølsetra	20.000	20.000
23	Vad og gangbru over Minilla	300.000	200.000
24	Utbedringer / omlegginger av stier	100.000	0
25	Innfallsporter	1.000.000	220.000
26	Produksjon av skilt / infomateriell	50.000	50.000
27	Klaver til virtuelle gjerder	100.000	30.000
28	Verneski	20.000	20.000
29	Vernestenger	5.000	5.000
30	Ferdsestellere – 7 stk	1	
	Sum	3.550.001	1.000.000

Restaurering av natur / Uttak av fremmede treslag

Uttak av contorta og gran i Folldalen	525.000 kr
Uttak av buskfuru i Jøldalen	350.000 kr
Uttak av gran i Romådalen	100.000 kr
Uttak av gran i Volladalen og Kvendsetdalen	50.000 kr
<u>Etterarbeid etter uttak i Innerdalen og Kvenndalen</u>	<u>50.000 kr</u>
Sum	1.075.000 kr

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll fra møte 10.03.2025 i Verneområdestyret for Trollheimen

Behandling

Vedtak

Forvalters innstilling enstemmig vedtatt

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Tildeling - tiltaksmidler 2025
- 2 Tildeling midler til naturrestaurering 2025
- 3 Søknad tiltak 2025
- 4 Søknad naturrestaurering 2025
- 5 Saksprotokoll AU møte 06.01.2025 - Verneområdestyret for Trollheimen - midler til tiltak, restaurering av natur og SNO ressurs for 2025

Saksopplysninger

Verneområdestyret for Trollheimen søkte Miljødirektoratet om til sammen 3.560.001 kr til ulike tiltak slik det framgår av tabellen under, og søknad vedlagt saken.

Tiltaksmidler 2025			
	Tiltak	Omsøkt	
1	Sti Svartådalen – Geithetta (SNO)	700.000	
2	Sti Gravbekken - Retning Trollheimshytta (SNO)	800.000	
3	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30.000	
4	Skjøtsel Jelsetra	20.000	
5	Skjøtsel Svartdalssetra	20.000	
6	Skjøtsel Øyasetra	20.000	
7	Skjøtsel Renndølsetra	20.000	
8	Skjøtsel Innerdalshytta	35.000	
9	Skjøtsel Kvendsetdalen	40.000	
10	Skjøtsel Husbysetra Romådalen	40.000	
11	Skjøtsel Pestusetra Romådalen	20.000	
12	Skjøtsel Øyasetra Romådalen	20.000	
13	Skjøtsel Steinarstusetra Romådalen	20.000	
14	Skjøtsel Austistusetra Romådalen	20.000	
15	Skjøtsel Ramsøysetra Romådalen	20.000	
16	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20.000	
17	Skjøtsel Helgetunsetra	20.000	
18	Skjøtsel Naustådalsetra	10.000	
19	Skjøtsel Vassendsetrin	40.000	
20	Skjøtsel Rensbekksetra	20.000	
21	Skjøtsel Jølkroken	20.000	

22	Informasjon om vern Renndølsetra	20.000	
23	Vad og gangbru over Minilla	300.000	
24	Utbedringer / omlegginger av stier	100.000	
25	Innfallsporter	1.000.000	
26	Produksjon av skilt / infomateriell	50.000	
27	Klaver til virtuelle gjerder	100.000	
28	Verneski	20.000	
29	Vernestenger	5.000	
30	Ferdsestellere – 7 stk	1	
	Sum	3.550.001	

Som en ser av tildelingen fra Miljødirektoratet, har vi fått beskjed om å avvente bruk av midler på tiltak 1 og 2 (sti-tiltak) til en har hatt nærmere dialog med SNO om økonomisk ansvar og praktisk løsning for gjennomføring. I tildeling i møte den 10.03. 2025 er tiltakene derfor satt med 0. Det er mulig å be om supplerende tildeling i løpet av året om avtaler om samarbeid og oppgavefordeling kommer på plass.

For innfallsporter søkte vi om en rund sum på 1.000.000 til fordeling på innfallsporter vi har hatt mulighetsstudie på i 2024 Gjøre / Volla, Gjevilvassdalen, Nerskogen og Resdalen, i tillegg til at det var ønskelig å kunne ferdigstille Storlidalen om samfinansiering med Oppdal kommune kom på plass. Miljødirektoratet peker i sin tildeling på at de mener søknaden er for overordnet og at de enkelte innfallsportene må prosjekteres videre og kostnader og finansieringsplan må være på plass før vi kan få tildeling. Det er mulig å be om supplerende tildeling i april, juni og september om tiltakene er kommet lengre i planleggingen.

Da det er nødvendig å nytte noe på prosjektering av innfallsporter er det prioritert noe midler til dette. Her vil forvalterne se på muligheten for å prosjektere ved innhenting av tilbud hos aktuelle aktører for å redusere kostandene ved prosjektering samtidig som en ser om det er aktuelle leverandører som kan levere på ønskede tiltak.

For innfallsport Nerskogen og Gjøre/Volla er det igangsatt et videre prosjekteringsarbeid sammen med arbeidsgrupper på innfallsportene. Prioriteringer en kommer fram til, kostnader og forslag til finansiering legges fram for verneområdestyret før tiltak iverksettes.

Videre arbeid på Innfallsportene i Gjevilvassdalen og Storlidalen initieres av forvalterne, som også involverer Oppdal kommune, aktuelle grunneiere andre relevante aktører. Tilsvarende gjøres også på Innfallsport Resdalen sammen med Orkland kommune.

Basert på tilbakemeldinger fra miljødirektoratet i tildelingen, tildelingens størrelse og føringer for hvordan en skal prioritere bruk av tiltaksmidler, foreslår forvalter følgende tiltak og beløp for tildelingen i møtet den 10.03.2025. Tabellen i forvalters innstilling sammenfatter dette også på det enkelte tiltak.

Skjøtselsarbeid / -avtaler	tiltak 3 – 21	til en samlet sum av	455.000
Virtuelle gjerder	tiltak 27	til en sum av	30.000
Informasjon	tiltak 22, 26, 28 og 29	til en sum av	95.000
Vad / gangbru Minilla	tiltak 23	til en sum av	200.000
<u>Innfallsportarbeid</u>	<u>tiltak 25</u>	<u>til en sum av</u>	<u>220.000</u>
Sum tiltaksmidler fordelt			1.000.000

Det ble i tillegg søkt om 1.075.000 kr til uttak av fremmede treslag. Her ble alt som vi søkte om tildelt. Basert på tildeling iverksettes alle de planlangte tiltakene:

Uttak av contorta og gran i Folldalen	525.000 kr
Uttak av buskfuru i Jøldalen	350.000 kr
Uttak av gran i Romådalen	100.000 kr
Uttak av gran i Volladalen og Kvendsetdalen	50.000 kr
<u>Etterarbeid etter uttak i Innerdalen og Kvenndalen</u>	<u>50.000 kr</u>
Sum	1.075.000 kr

Arkivsaksnummer: 2024/14912-53

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 29.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	40/2025	07.11.2025

Møteplan og driftsmidler for 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen ber om at følgende behov for midler til drift og informasjonsarbeid i 2026 meldes inn til Miljødirektoratet, og delegerer til AU å vedta endelig innspill om midler til tiltak og drift i tidlig januar, foreslått den 07.01.2026:

Drift av VO styret med utvalg	700.000 kr
Driftsmidler	100.000 kr
Innkjøp av tellere	200.000 kr
Informasjonsarbeid	200.000 kr
Sum driftsmidler	1.200.000 kr

Møteplan for 2026:

	VO - møte	AU - møte
Januar		7. januar
Februar		
Mars	Dagsmøte	
April		
Mai	Dagsmøte	
Juni	Dagsmøte	
Juli		
August	2 dagers møte med befaring	
September		
Oktober		
November	Dagsmøte	
Desember		

I tillegg til oppsatte møter er det ønskelig at det legges opp til enkelte befaringer med AU og styremedlemmer med frivillig deltakelse slik at styret får bedre kunnskap om området de forvalter og utfordringene som er i området.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger og vurderinger

VO styrets møter og behov for midler til drift av VO styret og utvalg

Verneområdestyret har de siste år hatt 5 møter per år, der minst ett har vært et todagers møte. Det er gode erfaringer med slike todagersmøter der styret blir bedre kjent i områdene de forvalter og med hverandre som forvaltningsteam. Med bakgrunn i dette er det også for kommende år lagt opp til 4 dagsmøter og ett todagersmøte.

Det settes også opp behov for midler for noen AU møter, som vil kunne holdes ved behov gjennom året.

Styret har tidligere ønsket fysiske møter som hovedform, og det er derfor lagt opp til dette for 2026.

Det er også ønskelig å legge opp til befaringer av viktige traseer som nyttes av besøkende, slik som trekanten og den vestre trekanten. Dette for at flere fra styret har kunnskap om bruken av området og utfordringer ved dette både for andre brukergrupper, for vegetasjon og for de besøkende. Slike befaringer kan være frivillige å delta på, men tid brukt av styremedlemmer må dekkes. Formålet er å gi bedre beslutningsgrunnlag i styret ved behandling av aktuelle saker, og slik gjøre styret mer aktive deltakere i forvaltningen. Det er ikke lagt inn ekstra midler / timer for dette i budsjettet, men ventes at det kan dekkes av midler som ellers ikke nyttes til styremedlemmer ved forfall i møtene.

Det er fra styret også pekt på behov for å ta mer aktivt i bruk både Administrativt kontaktutvalg og Rådgivende utvalg. Utfra innspill fra dialogmøter i 2024 er det budsjettert for et dialogmøte med administrativt kontaktutvalg i 2026.

De færreste kommunene og fylkeskommunene har pulisert møteplaner for 2026 enda. Det er derfor vanskelig å fastsette datoer for møtene i 2026 per nå. Forvalter foreslår følgende fordeling av møtene i 2026, og ber styret finne dato de er ledige for styremøtet i mars, i møtet den 07.11.2025. Forvalter foreslår også et møte i AU den 07.01.2026 for å vedta endelig innspill om midler til tiltak og drift.

Møteplan for 2026:

	VO - møte	AU - møte
Januar		7. januar
Februar		
Mars	Dagsmøte	
April		
Mai	Dagsmøte	

Juni	Dagsmøte	
Juli		
August	2 dagers møte med befarings	
September		
Oktober		
November	Dagsmøte	
Desember		

Driftsmidler verneområdene og midler til innkjøp av flere tellere

Det ble fra 2023 tildelt en sum til hver av styrene som skal dekke driftskostnader styret har knyttet til verneområdene. Dette kan nyttes til å dekke kostnader ved drift av toalett men også andre kostnader styrene vurderer er viktige for sitt område. Tildelingen til Verneområdestyret for Trollheimen var i 2024 og 2025 på 100.000 kr.

I verneområdene vi forvalter har vi lagt vekt på at kostnader ved drift av innfallsporter skal dekkes av brukerne gjennom parkeringsavgifter, og frivillige betalingsløsninger. Egenbetaling for ved på bålplasser som er / blir etablert for å styre områdebruken tenkes også finansiert på tilsvarende måte.

Verneområdestyret ser behov for å ha bedre kunnskap om områdene vi forvalter, og mener det er nødvendig å kunne innhente kunnskap gjennom bruk av tellere på stier. Dette gir kunnskap om hvor mange som bruker områdene, og hvordan de bruker områdene. Det er knyttet driftskostnader til tellere, som er naturlig å dekke inn ved bruk av tildelte driftsmidler. Styret kjøpte i 2023 inn 6 ferdselstellere, og har i 2024 kjøpt inn 1 teller for bil som de første år er planlagt brukt på veien til Innerdalen. I tillegg overtok styret i 2025 2 ferdselstellere fra Sunndal kommune.

Forvalterne mener det er behov for innkjøp av ytterligere 7 tellere for å ha et tilstrekkelig grunnlag for å forvalte området og de besøkende på en god måte, forankret i kunnskap om hvordan området brukes. Pris på tellere varierer utfra funksjon. I dag kan en få tellere som leses av manuelt for ca 15.000 per stk, og tellere som sender automatisk (må ha teledkning) til en pris på ca 45.000 per stk. Ideelt sett hadde vi ønsket å kjøpe tellere som sender automatisk til alle faste punkt, og kjøpt tellere som må avleses til områder vi har et særlig fokus på en periode. Vi ser derimot at det kan være et løft økonomisk å få til dette på kort sikt, og tenker at det om vi får en redusert tildeling er viktigere å kjøpe inn tilstrekkelig antall tellere raskere og framfor å få riktig type teller. Avlesning manuelt gir oss samme informasjon, men krever mer bruk av egne personalressurser.

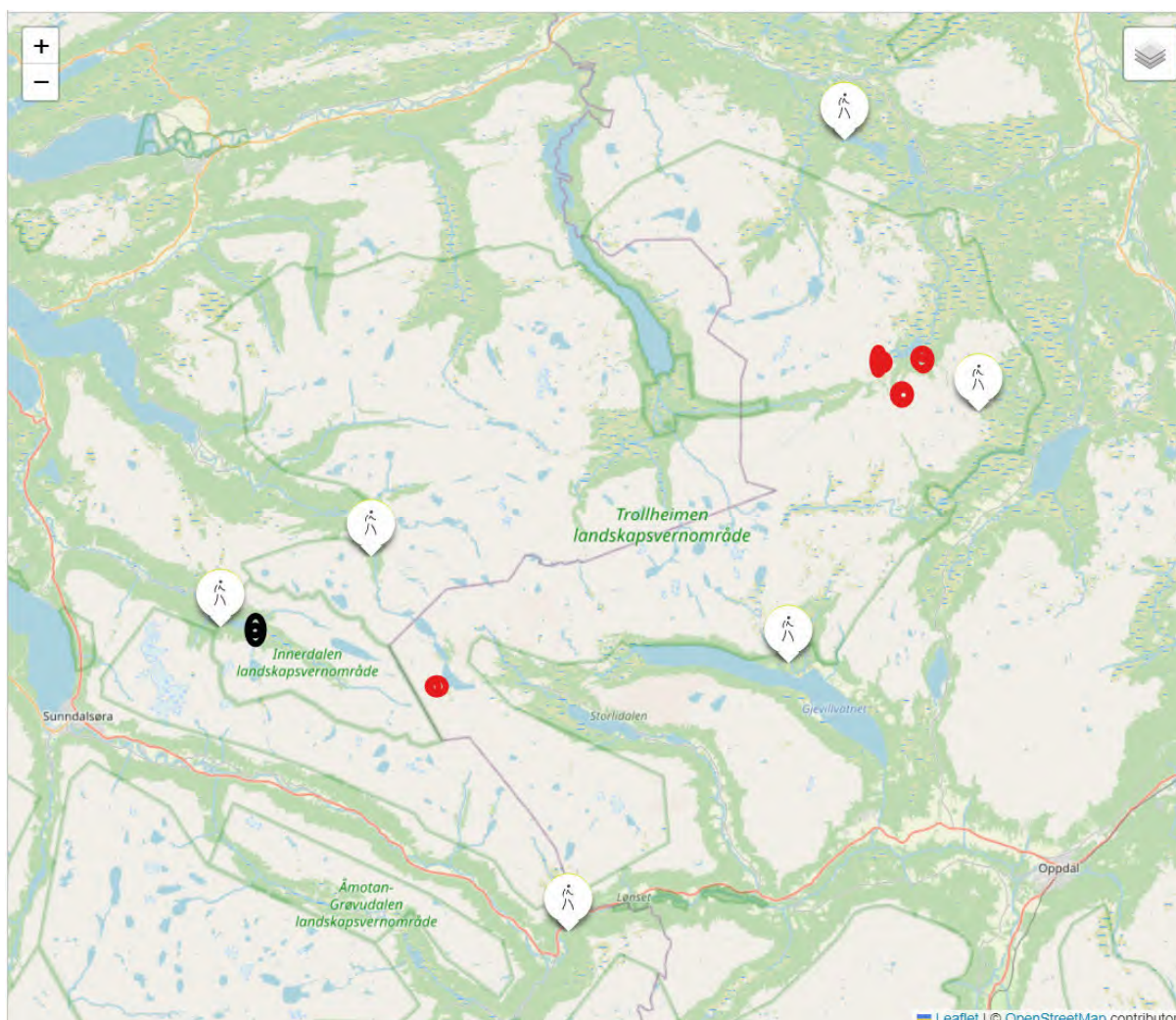
Kartet nedenfor viser hvor vi i dag har tellere og hvor vi har behov for å plassere eventuelle nye tellere. I tillegg har vi behov for tre tellere som ikke er tegnet inn, som vi ønsker å flytte fra område til område i perioder for å få oversikt over hvordan ferdselen sprer seg mellom ulike stier i et avgrenset område. Vi har gjort dette før blant annet på utvalgte stier i Innerdalen og på Gjøra/Vollan (Ekkertind). Framover er det behov for slik informasjon flere steder i et så mye tilrettelagt og brukt område som Trollheimen og Innerdalen er. På kartet under viser tellerne vi har/planlegger å plassere ut:

Hvite punkter med strekmann: Dagens tellere. Det er i tillegg plassert to tellere i Innerdalen (én retning Giklingdalen og én retning Innerdalsporten) som ikke er markert på kartet.

Svart punkt: Bilteller i Innerdalen

Røde punkter: Øvrig behov for faste tellere.

I tillegg har vi som sagt behov for tre tellere vi ønsker å flytte fra område til område.

Midler til informasjonsarbeid

I tillegg til drift av VO styre med utvalg er det nødvendig å jobbe mer aktivt med informasjon om verneområdene våre og til brukerne på innfallsporter og viktige steder ute i områdene.

Mange av de øvrige nasjonalparkene / store verneområdene i Norge har egne besøkssentre, og trenger derfor ikke bruke like mye tid og ressurser på informasjonsarbeid som vi i Trollheimen bør.

VO-styret er nå i en situasjon hvor én av våre to ansatte har sagt opp, og det jobbes med ny ansettelse. Vi håper å ha noen på plass i april 2026. VO-styret i Trollheimen vil derfor ha noe vakanse særlig første halvdel av 2026, men kanskje også hele 2026, avhengig av hvor mye opplæring den nyansatte vil trenge. Vi ønsker derfor å be om 200.000 kr til tjenestekjøp av generelt informasjonsarbeid som må gjøres gjennom året, f.eks. oppfølging av SoMe, nettside, innhold til skilt, og opprettholde dialog med brukergruppene i Trollheimen.

Budsjett:

Budsjettet som følger er satt opp basert på innspill om ønsket møtefrekvens og aktivitet.

Det er av erfaring fra de siste år noe forfall i møtene, og dette er hensyntatt ved innspill om midler til drift av styret, der budsjettert kostnad er på 746.441 kr, mens det foreslås å be om tildeling på 700.000. Det er forvalters erfaring at edruelige innspill på behov som også nyttes som omsøkt er noe vi over tid er best tjent med. Skulle behovet endre seg gjennom året så kan vi be om supplerende tildeling gjennom året, eller melde om et mindreforbruk underveis slik at midlene kan nyttes av andre i andre områder.

I tillegg anbefaler forvalter at det bes om 200.000 kr til innkjøp av tellere, 100.000 kr til drift og 200.000 kr til informasjonsarbeid. Sum midler til drift som omsøkes er da 1.100.000 kr.

Budsjett for Verneområdestyret for Trollheimen LVO 2026						
Det planlegges for 4 dagsmøter og 1 todagersmøte i verneområdestyret 2026						
Det planlegges i tillegg 1 dagsmøte med Administrativt kontaktutvalg og Arbeidsutvalget						
		Dagsmøte	Dagsmøter i februar, april og nov.			
	Antall deltagere	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	4	6	6	721	30 384
Medl. normal takst	6	4	6	6	545	156 960
Medl. selvstendig nærings	3	4	6	6	1499	147 168
		Todagersmøte				
	Antall deltagere	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	1	6	12	721	11 922
Medl. normal takst	6	1	6	12	545	58 860
Medl. selvstendig nærings	3	1	6	12	1499	63 774
Det planlegges inntil 3 møter / befaringer i Arbeidsutvalget						
		AU-møter				
	Antall deltagere	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	2	2	3	721	6 506
medlemmer	1	2	1	3	545	4 360
Medl. selvstendig nærings	1	2	1	3	1499	10 084
						490 018
						*1,141 = 559 111
Dagsmøter VO -kost og losji	pr møte:	20 000				80 000
Todagersmøte VO- kost og losji	pr møte:	50 000				50 000
Dagsmøter AU - kost og losji	pr møte:	2 000				4 000
Reise VO-styremøter	pr reise:	700				35 000
Reise AU-møter	pr reise:	700				4 200
Møte Administrativt kontaktutvalg og AU	pr møte:	14 130				14 130
					SUM VO / AU / RU:	746 441
Sum drift VO-styre:	746 441					
Avrunding:	-46 441					
Drift	100 000					
Tellere	200 000					
Informasjonsarbeid	200 000					
S U M 2024:	1 200 000					

Arkivsaksnummer: 2024/14912-55

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 29.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	41/2025	07.11.2025

Midler til tiltak, restaurering av natur og personal ressurs fra SNO for 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen melder inn følgende behov for midler og personalressurser fra SNO for 2026:

SNO ressurs 2026

Det foreslås at forvalterne og styreleder/AU gjennomfører planleggingsmøte om SNO ressurs for verneområdene i Trollheimen for 2026 før 1. desember, og forvalterne legger endelig innmelding av oppdrag inn samtidig som styreleder/AU vedtar endelig innspill om midler til tiltak og drift i tidlig januar, foreslått den 07.01.2026.

Verneområdestyret for Trollheimen trenger dialog med SNO for avklaring av økonomisk ansvar og praktisk løsning for gjennomføring av restaurering av stiene fra Svartådalen til Geithetta og Gravbekken til Trollheimshytta (tiltak 1 og 2 i tabellen med tiltaksmidler for 2026 (side 2)). Tiltakene er ønsket gjennomført i flere år, men har av ulike grunner ikke latt seg gjennomføre. Tiltakene er krevende og krever en kompetanse utover den forvalter innehar for å gi godt resultat. Dette behovet meldes både ved dialog med lokal SNO og gjennom bestillingen i ESS der SNO settes som ansvarlig for tiltaket.

Verneområdestyret ønsker også at lokal SNO prioriterer å delta på møter og befaringer med styret, og slik bistå med lokalkunnskap og erfaringer til forvaltningen.

I tillegg melder forvalterne fortløpende gjennom året inn mindre oppdrag og behov i verktøyet Naturoppdrag.

Midler til restaurering av natur 2026

Verneområdestyret har i flere år gjennomført uttak av fremmede treslag; plantet gran og buskfuru. Flere områder er avsluttet, noen trenger å gås over for å ta bort spirer som kommer, og noen områder gjenstår.

Basert på erfaring fra tidligere år og rapport fra Økolog Vatne om gjenstående områder for hogst, sammen med et anslag på mindre granforekomster, foreslår forvalter at det spilles inn et behov på 200.000 kr for 2026. AU vedtar endelig sum som spilles inn, i møtet foreslått 07.01.2026.

Tiltaksmidler 2026

Verneområdestyret ber om at det bestilles midler til følgende tiltak for verneområdene i Trollheimen for 2026.

	Tiltak	Omsøkt
1	Sti Svartådalen – Geithetta (SNO)	
2	Sti Gravbekken - Retning Trollheimshytta (SNO)	
3	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30.000
4	Skjøtsel Jelsetra	20.000
5	Skjøtsel Svartdalssetra	20.000
6	Skjøtsel Øyasetra	20.000
7	Skjøtsel Renndølsetra	20.000
8	Skjøtsel Innerdalshytta	35.000
9	Skjøtsel Kvendsetdalen	40.000
10	Skjøtsel Husbysetra Romådalen	40.000
11	Skjøtsel Pestusetra Romådalen	20.000
12	Skjøtsel Øyasetra Romådalen	20.000
13	Skjøtsel Steinarstusetra Romådalen	20.000
14	Skjøtsel Austistusetra Romådalen	20.000
15	Skjøtsel Ramsøysetra Romådalen	20.000
16	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20.000
17	Skjøtsel Helgetunsetra	20.000
18	Skjøtsel Naustådalsetra	10.000
19	Skjøtsel Vassendsetrin	40.000
20	Skjøtsel Rensbekksetra	20.000
21	Skjøtsel Jølkroken	20.000
22	Informasjon om vern Renndølsetra	20.000
23	Vad og hoppesteiner over Minilla	300.000
24	Utbedringer / omlegginger av stier	100.000
25	Produksjon av skilt / infomateriell	50.000
26	Virtuelle gjerder	100.000
27	Ferdsestellere og biltellere	
28	Innfallsport Gjøra/Vollan	
29	Innfallsport Nerskogen	
30	Omlegging av sti – innfallsport Innerdalen	
	Sum	

Tiltak 1 og 2 er begge stier med behov for utbedringer/restaurering for å ivareta landskapet og sikre at videre ferdsel ikke medfører større skade på viktige verneverdier. Verneområdestyret trenger dialog med SNO for avklaring av økonomisk ansvar og praktisk løsning for gjennomføring av restaurering av stiene, og ønsker at SNO skal ha ansvaret for prosjektene. Dette er viktige tiltak som bør prioriteres høyt, men som er vanskeligst å gjennomføre.

Tiltakene 3-21 er alle flerårige skjøtselstiltak, som er nødvendige og ikke kan prioriteres ned.

Tiltak 22 og 25 er informasjonstiltak, der tiltak 22 er flerårig avtalefestet.

Tiltak 23 er knyttet til etablering av vad med tilhørende hoppesteiner over Minilla som sikrer ferdsel på eksisterende merket sti i området etter at den tidligere stolheisen over Minilla ble stengt. Vadet sikrer også seterdriftens vilkår og ved det, at området skjøttes gjennom aktiv drift.

Tiltak 24 er en avsatt årlig pott til mindre utbedringer på etablerte stier i områdene. Nyttet i samarbeid med TT og KNT til innkjøp av kloppmaterialer, omlegging av stier m.m.

Tiltak 26 er stimulering til økt storfebeite i tråd med forvaltningsmål i forvaltningsplanen. Vi ser her at dette har hatt effekt og etterspørres av flere i områder som lenge har hatt opphør av beite eller for lavt beitetrykk.

Tiltak 27 er knyttet til behov for å beholde ferdselstellere som er kjøpt inn av verneområdestyrets driftsmidler, samt behov for å anskaffe flere. Verneområdestyret ser behov for å ha bedre kunnskap om områdene vi forvalter, og mener det er nødvendig å kunne innhente kunnskap gjennom bruk av tellere på stier. Dette gir kunnskap om hvor mange som bruker områdene, og hvordan de bruker områdene. Styret kjøpte inn 6 ferdselstellere i 2023, og 1 teller for bil i 2024 som er montert på veien til Innerdalen. I tillegg overtok styret i 2025 2 ferdselstellere fra Sunndal kommune, som skal holdes innad i kommunen. Forvalterne mener det er behov for innkjøp av ytterligere 7 tellere for å ha et tilstrekkelig grunnlag for å forvalte området og de besøkende på en god måte, forankret i kunnskap om hvordan området brukes.

Tiltak 28 og 29 er knyttet til videre arbeid på innfallsportene. I 2024 er det utført et mulighetsstudie på Gjøra/Vollan, Gjevilvassdalen, Nerskogen og Resdalen, som sammen med resttiltak i Storlidalen må ferdigfinansieres og iverksettes. I 2025 ble det utført prosjektering av innfallsport Nerskogen og toalett generelt for innfallsportene i Trollheimen. Det vurderes realistisk å prioritere 2 innfallsporter i 2026, og resterende i 2027.

Tiltak 30 er knyttet til omlegging av sti til Innerdalen, til nedom tuna i Nerdalen. Det har pågått en prosess med reguleringsplan som ble behandlet i Sunndal kommunestyre 29.10.2025. Det ble da besluttet å legge turveg uten driftskjøring ut av tuna i Nerdalen. Her ser vi for oss en samfinansiering med kommunen, og tenker at en 50% finansieringsandel fra verneområdestyret er naturlig.

Det kan bli aktuelt å omprioritere enkelte tiltak. Særlig utbedringsarbeidet på stiene (tiltak 1 og 2) er utfordrende for forvalter å lede, både av hensyn til kapasitet og kompetanse.

Total sum av tiltakene som per nå er lagt inn, er 1.025.000. Det er dog mange dyre tiltak det ikke er lagt inn sum for enda, og den totale summen som spilles inn til Miljødirektoratet vil øke betraktelig.

AU vedtar endelig sum som spilles inn, i møtet foreslått 07.01.2026.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030**
- 2 Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026**

Saksopplysninger og vurderinger

Tiltaksmidler 2026 og midler til restaurering av natur

Verneområdestyret søker og bruker årlig midler til ulike tiltak for å nå sine forvaltningsmål for verneområdene i Trollheimen. Det er gitt føringer fra Miljødirektoratet på hva midlene skal brukes til, og til hva som bør prioriteres høyt. Tildelingene tar også hensyn til om tiltakene som omsøkes er i tråd med disse føringene.

Hovedmålet med tiltaksmidlene er å styrke verneverdiene og verneformålet, og sørge for at trusler mot verneverdiene reduseres. Deretter er det mulig å bruke midler til informasjonsarbeid og for tilretteleggingstiltak som del av arbeidet med god besøksforvaltning av verneområdene våre.

Verneområdestyret har forvaltningsplan (2015) og besøksstrategi (2019), og slik sett nødvendig styringsverktøy på plass for forvaltning av verneområdene våre.

Tiltakene som vises i tabellen under «forvalters innstilling» over, er tiltak forvalterne mener bør spilles inn behov for midler til gjennomføring av. For de fleste tiltak er vernemyndigheten ansvarlig alene for kostnader og gjennomføring. For tiltak på stier skjer dette i samhandling med turistforeningene, og for tiltak på innfallsporter søkes tiltakene samfinansiert med lokale parter/aktører og kommuner.

Tiltak 1 og 2 er begge tiltak som restaurerer natur som er skadet som følge av ferdsel, med påfølgende vannerosjon. Tiltakene er kompliserte og dyre å gjennomføre og forvalter mener vi bør melde inn tiltakene, men be om at SNO står for gjennomføringen.

Videre har verneområdestyret avtaler med mange setereiere om skjøtselstiltak. Igangsatt skjøtsel må videreføres. Slike tiltak ivaretar viktige landskapsverdier og artsmangfold, og må stå høyt på prioriteringslista over tiltak. Det er likevel viktig å evaluere om innsatsen, ressursbruk og resultat står i forhold til hverandre før det inngås nye flerårige avtaler etter endt periode.

Det vil flere steder være behov for mindre tiltak på sti, for å redusere innvirkningen stien / ferdselen har på landskapet og bedre opplevelsen stien gir brukerne. Det har derfor de siste år vært omsøkt og satt av en pott til slike utbedringer. Tidlig innsats på stier vil kunne redusere skade som senere vil koste en del mer å reparere.

I tillegg til skjøtselstiltak og tiltak som utbedrer skader på stier, er det viktig å arbeide videre med tiltak som støtter utviklingen og bruken av verneområdene våre i tråd med besøksstrategien. Tiltakene på innfallsportene og informasjonstiltak er nødvendige også om de ikke direkte ivaretar eller fremmer verneverdiene / verneformålet. Tiltakene som legges

inn her følger besøksstrategien, og skjer i nær dialog med kommuner og lokale ønsker for utvikling og bruk.

Tiltak på innfallsportene er stort sett tiltak som gir økt brukeropplevelse og informasjon til besøkende. Disse må naturlig nok prioriteres lavere enn tiltak som direkte ivaretar natur og landskapsverdiene. Tilsvarende er informasjonstiltak prioritert noe lavere.

Vi har de siste år stimulert til økt storfebeite i tråd med forvaltningsmål i forvaltningsplanen. Vi ser her fra tidligere inngåtte avtaler at tiltaket har hatt effekt og etterspørres av flere i områder som lenge har hatt opphør av beite eller for lavt beitetryk. Vi ser at det kommer flere storfe på beite i områder som har hatt lite beitetrykk en del år, noe som er i tråd med forvaltningsmål i forvaltningsplanen. Vi ønsker derfor å kunne fortsette dette tiltaket. Samtidig har forvalter prioritert dette noe lavere, da en ser behovet for å gjøre andre tiltak også (innfallsporter og informasjon). Bruk av virtuelle gjerder reduserer behovet for fysiske tiltak som gjerder, og reduserer konfliktene med friluftslivet ved styrt beiting. Ved å fjerne gamle gjerder eller redusere behovet for gjerder, vil både landskapsverdien øke og skadene for beitedyr og vilt reduseres.

I områder med skjøtsel i form av slått eller beiting bør forvaltningen legge opp bevaringsmål og overvåke utviklingen framover.

Andre skjøtselstiltak som pågår eller har vært ført opp som tiltak de senere år er uttak av fremmede treslag / fremmede arter. Disse har fra 2024 vært meldt inn på en egen post. Her er vi godt i gang, og ser at vi om noen år kan fjerne trusselbildet i naturbase som omhandler fremmede treslag.

Tidligere år har vi spilt inn behov for tellere gjennom bestillingen av midler til tiltak i ESS (Elektronisk søknadssenter). Fra 2025 er tellerne ført opp som en egen post på innspill om midler til drift.

Samlet innmelding på tiltaksmidler som per nå er lagt inn, er 1.025.000. Det er dog mange dyre tiltak det ikke er lagt inn sum for enda, og den totale summen som spilles inn til Miljødirektoratet vil øke betraktelig. I tillegg er midler til restaurering av natur/uttak av fremmede treslag som per nå er estimert til 200.000.

Vi kan ikke forvente å få hele den ønskede tiltakssummen, men mener det er viktig likevel å vise hvilke prosjekter vi har mer eller mindre klare.

Tildelingen vil selvsagt ha betydning for endelig rekkefølge for prioriteringen. Mindre endringer i oppførte tiltak og prioriteringer kan gjøres av forvalterne / verneområdestyret, mens større endringer må avklares med Miljødirektoratet. Det er mulig å søke om supplerende tildeling ved to tidspunkt gjennom året. Styret skal ved utløp av august, eller fortløpende gi beskjed dersom tiltak ikke er mulig å gjennomføre som planlagt slik at midlene kan omdisponeres av dem eller av lokal forvaltningsmyndighet dersom miljødirektoratet gir klarsignal for dette.

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdselen i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtselsplan eller besøksstrategi.

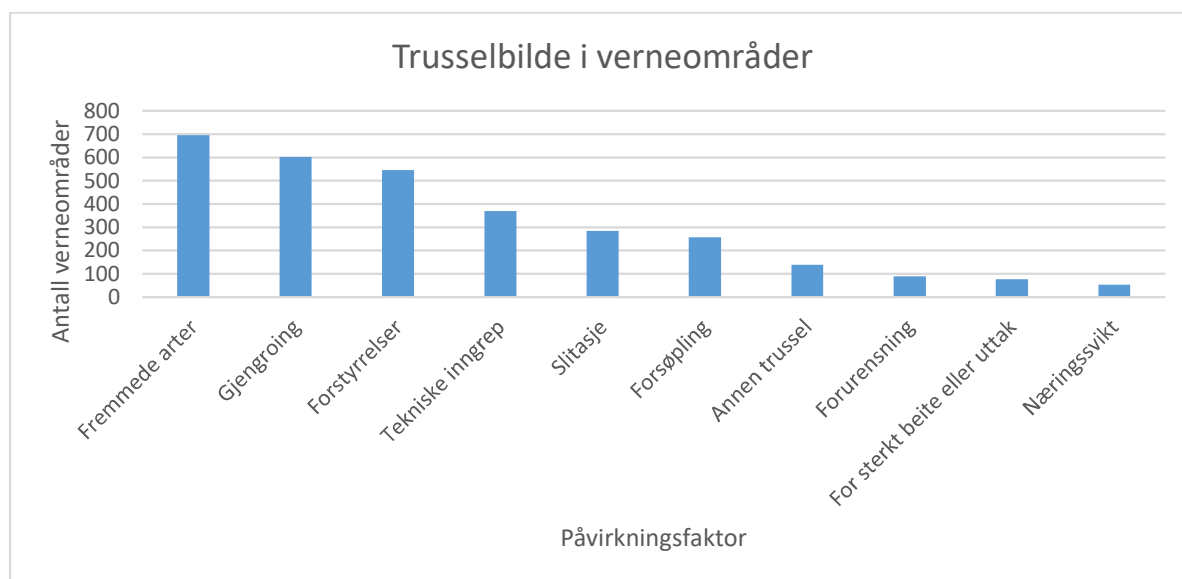
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtseltiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtseltiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdselstellere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdselstellere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdselstellere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Arkivsaksnummer: 2024/14912-56

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 29.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	42/2025	07.11.2025

Føringer for forvalternes arbeid 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen

Innstilling fra forvalter

Innspill fra verneområdestyret med ønsker om hva og hvordan forvalterne skal jobbe gitt i møtet.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger og vurderinger

Verneområdestyret har per e-post den 23. oktober fått beskjed om at verneområdeforvalter Hege Sæther Moen har sagt opp sin 100% stilling, og vil jobbe 20% for verneområdestyret fra 1. november 2025 til 31. mars 2026. Hege har fra 1. juni 2025 vært i 100% permisjon, og Maren Katrine Kallåk har vært tilsatt som vikar. Maren har siste dag som verneområdeforvalter for Trollheimen den 10. desember 2025. Det planlegges midlertidig ansettelse av Åse Børset for vinteren 2025/26, men formalitetene er ikke på plass enda. Åse vil ha hovedfokus på informasjonsarbeid og innfallsporter i sin stillingsressurs. Eventuelle tildelinger for 2026 vil avklare om det kan være aktuelt å utvide hennes stilling på informasjon, eventuelt om det kan være aktuelt å nytte eventuelle tildelinger til informasjonsarbeid til tjenestekjøp.

Stilling som 100% verneområdeforvalter i Trollheimen er lyst ut med søknadsfrist 13. november, og det anslås at en ny verneområdeforvalter kan starte 1. april. I en viss periode etter den nyansatte er på plass vil det kreve en del ressurser til opplæring og samkjøring av forvalterne, og man bør derfor planlegge for minst mulig annet arbeid i denne perioden.

Under saksframlegg og vedtak tidligere i dag har verneområdestyret besluttet hva de ønsker av aktivitet, og hvilke tiltak de ønsker skal jobbes med i 2026. Det er fint om styret også gir føringer eller innspill til hvordan de ønsker at forvalter skal planlegge tiltakene og involvere styret i arbeidet og de ulike beslutningsprosessene.

Det er særlig arbeid på de ulike innfallsportene som styret eller enkeltmedlemmer bør involveres i både ved prosess og beslutning. Ved arbeid med innfallsportene i Helgetunmarka, Todalen og Innerdalen har det vært planlagt og finansiert mer enn det som har vært realistisk å gjennomføre med midler fra verneområdestyret alene. Her har lokale aktører (grunneiere og reiselivsbedrifter) sammen med kommunene bidratt til å finansiere tiltakene, og det har blitt flotte og funksjonelle innfallsporter. Så langt har vi laget

innfallsporter der kostander knyttet til drift skjer ved egenbetaling av brukerne. Dette er også noe vi ser for oss er den riktige måten framover på de vi skal jobbe med videre i 2026.

Det er gjennom prosesser i kommunene avklart hva kommunene vil i forhold til oppdraget med bevaring av verdifull natur – som Statsforvalteren har gjennomført en prosess på i 2024. Statsforvalteren har gitt sine råd til Miljødirektoratet, som igjen har gitt sin tilrådning til Klima- og miljødepartementet, om videre arbeid prosess utfra svar kommunene har gitt.

Verneområdestyret har ingen rolle i dette arbeidet, men vil avhengig av utfall og oppdrag videre involveres i en forvaltningsplanprosess. Vår eksisterende forvaltningsplan er fra 2015, med en besøksstrategi fra 2019. Normalt skal forvaltningsplanene rulleres hvert 10. år. Verneområdestyret bør ta stilling til om vi skal påbegynne en slik rulling i året som kommer. Her vil det nok være lurt å avvente arbeidet med revidering av forvaltningsplan til man er kommet seg gjennom perioden med opplæring og samkjøring med ny forvalter, som vil kreve ressurser i seg selv. Styret bør også ta stilling til om man skal avvente revidering av forvaltningsplan til man har et utfall i den pågående prosessen med bevaring av verdifull natur, eller om man ser for seg å påstarte arbeidet fra 2027, evt. høsten 2026.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

TRØNDERENERGI KRAFT AS AVD BERKÅK
Terminalveien 7
7391 RENNEBU

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2022/602-7 432.2

Deres ref.

Dato 02.10.2025

Trollheimen landskapsvernområde - søknad om innføring av grus og steinmasser for vedlikehold av Tovassvegen - TrønderEnergi Kraft AS

TrønderEnergi Kraft AS gis dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48 for inntak av grus og steinmasser fra tippen på Storli til vedlikehold av anleggsveien fra Storli Gard, langs Tovatna, i Oppdal kommune, med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder fra 2025 til og med 2030.
- Redskap som nyttes må være renvasket, slik at de ikke fører med seg forurensende stoffer eller frø av fremmede arter inn i verneområdet.
- Ved de tilfeller det er et jordlag med vegetasjon i midten av veien skal dette i hovedsak beholdes.
- Arbeidet skal dokumenteres med bilder tilsendt verneområdeforvalter etter endt arbeid.
- Ved skade på verneverdiene må tiltakshaver stå for kostnadene for oppretting av miljøforringelsene, jf. Naturmangfoldloven (NML) § 11.

Det er viktig at arbeidet skjer konsentrert i tid, og i en periode da forstyrrelsen for dyreliv og andre brukere er minst mulig. Vi anmoder derfor om at det ikke utføres arbeid på veien i perioden mellom 1. mars og 1. august.

Det er viktig at veier i verneområdet beholder samme veistandard som på vernetidspunktet også etter vedlikeholdsarbeid. Det tillates ikke oppgradering, endring eller nye stikkrenner, eller økning i veibredde. Det skal ikke lages nye grøfter langs veien der det tidligere ikke har vært grøftet.

Massene skal være rene. De skal ikke inneholde spor av frø, som kan medføre spredning av uønskede og fremmede arter i verneområdet, eller rester av sprengstoff eller andre forurensende stoffer som kan forurense jordsmonnet i verneområdet. Massene som brukes skal være av samme bergart og farge som er naturlig i verneområdet, slik at veien ikke får en annen påvirkning på landskapet.

Verneområdeforvalter Linda Forbregd Henriksen og Maren Katrine Kallåk har 30.09.2025 vært på befarings av anleggsvegen til Tovatna samt grustippen ved Storli, sammen med TrønderEnergi og grunneier. Det ble ikke funnet fremmede arter i umiddelbar nærhet til tippen som tilsier at det finnes frø av fremmede arter i massene, men dette er ikke noe verneområdeforvalterne kan garantere for. Det kom frem under befaringsen at massene har vært lagret på tippen på Storli siden 1970-tallet, da arbeidet med kraftanlegget var ferdig. Det vurderes dermed at faren for rester av forurensende stoffer i massene er betraktelig redusert som følge av avrenning over mange år, men massene er ikke testet for forurensende stoffer.

Det vurderes at risikoen for frø av uønskede arter og forurensende stoffer i massene er liten, og at risikoen for frø av uønskede arter ved henting av masser fra andre steder i Oppdal er større. Det vurderes også at henting av masser fra andre steder kan risikere masser fra en annen type bergart og fargetone som vil påvirke hvordan veggen ses i sammenheng med landskapet rundt.

Det vurderes at massene fra tippen på Storli er beste alternativ til vedlikehold av anleggsvegen til Tovatna, jf. NML. § 12, men det legges samtidig vekt på NML. § 11 som sier at «*kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver*».

Tiltakene er vurdert å være i tråd med tiltak det var åpnet for å kunne gjøre på vernetidspunktet. Det vurderes at risikoen for at tiltaket kan påvirke verneverdiene nevneverdig er små, at tiltaket er viktig for vesentlige samfunnsinteresser i form av nødvendig adgang til inntak og dam for kraftregulant, og at ved å stille vilkår om oppretting ved NML. § 11, er grunnlaget for å kunne nytte NML. § 48 oppfylt.

Dersom det oppstår indikasjoner på at det kan finnes frø av uønsket art i massene, vil dispensasjonen kunne trekkes av vernemyndigheten.

Klagemulighet

Vedtakene kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Saksopplysninger

Fra søknad:

TrønderEnergi Kraft AS (TEK) søker om tillatelse til bruk masser fra Driva Kraftverk (DK) sin tipp ved Storli Gard i Storlidalen. Tippet er DK sin eiendom, men Hallvard Storli har tillatelse fra NVE til å ta ut masser til og med 2027, og kan videre lagre massene på egen eiendom. Massene i tippet stammer fra tunelldrivinga fra utbyggingen av Driva Kraftverk, og er derfor masser fra tunneller som i dag ligger inne i Trollheimen Landskapsvernområde. Massene som skal påføres vegen er fraktet ut av verneområdet for sorteres/knusing til riktig fraksjon inne på tippet ved Storli. Tippet ligger omtrentlig 1,5 til 4 km utenfor vernegrensen.

[...]

TEK behov for å vedlikeholde veien, og anser massene fra tunelldrivinga ved Tovatna som stedege. Massene er vel og merke lagret i en tipp utenfor verneområdet, men TEK anser massene å være vesentlig tryggere å transportere inn for vedlikehold av Tovassvegen enn om masser skulle hentes fra grustak i andre steder i Oppdal.

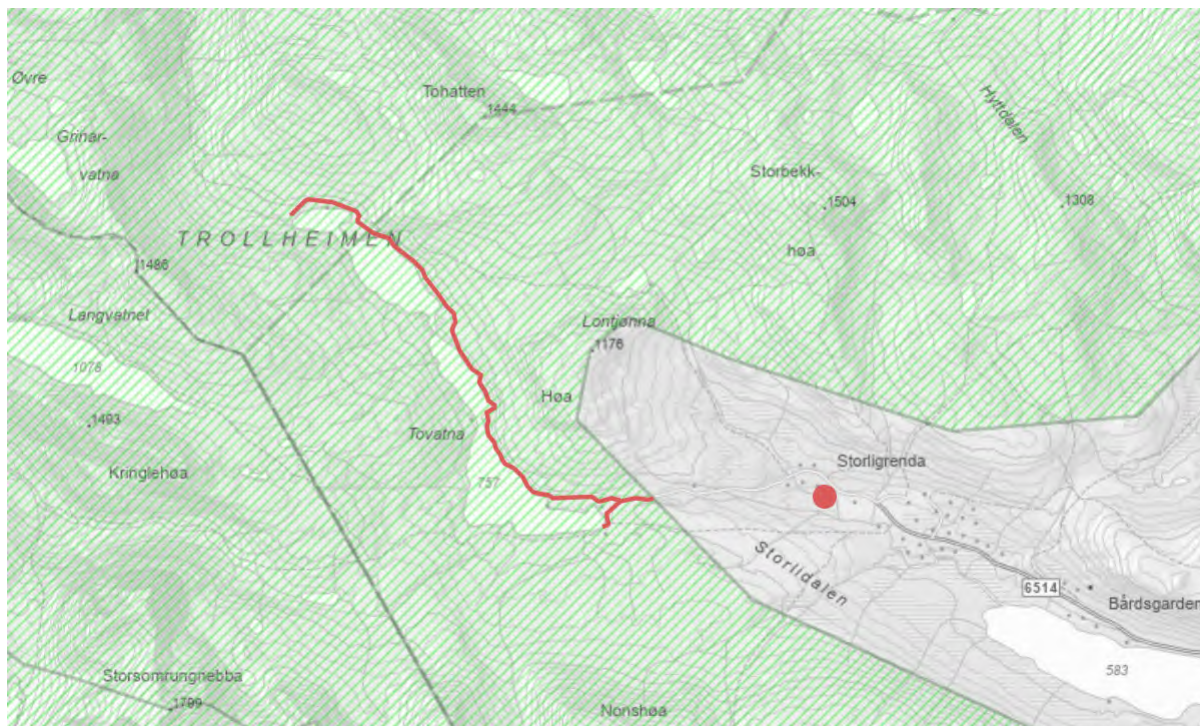
I første omgang er det behov for å påføre masser stedvis innover Tovassvegen fra Profil 3,5 – 6,5 km høsten 2025, se vedlagte kartutsnitt. Men det vil etter hvert også bli behov for større stein i forbindelse med steinsetting rundt stikkrenner.

Vedlagt kartutsnitt:

Saksopplysninger fra verneområdeforvalter:

Kartet under viser tippen ved Storli, markert med rød prikk, samt anleggsveien til Tovatna, hvor det er ønskelig å bruke massene for vedlikehold av vegen.

Det har tidligere vært befaring og møter med verneområdeforvalter Hege Sæther Moen og Roar Pettersen, og vært noe dialog samt skriftliggjort planer for vedlikeholdsarbeidet.

Arbeidet for vedlikehold var planlagt fra 2022 til 2025, men grunnet utskiftninger i ansatte hos TrønderEnergi, er mesteparten av arbeidet ikke utført. Det vil derfor etter hvert komme en ny vedlikeholdsplan fra TrønderEnergi. Vedlikeholdet er nå planlagt utført fra 2025 til 2030.

I verneområdestyrets tilbakemelding på plan for vedlikehold og utviding av anleggsvegen til Tovatna, av 27.01.2022, er det gjort følgende vurderinger angående innføring av grus og steinmasser:

*Grusing av Tovassvegen vil medføre flytting av betydelig med masser fra grustak på utsida av verneområdet og inn i verneområdet. Siden slike masser ligger åpent eksponert ute og massenes beskaffenhet vil slik masser normalt samle og huse en frøbank av den vegetasjonen som omgir slike mellomlager herunder en art med nasjonal risikovurdering «Svært høy risiko» som normalt er etablert i skrotemarka omkring slike lager, jf. Artsdatabankens faktaark for lupiner, rynkrose, parkslirekne m.fl. Bruk av slike masser vil utfordre bestemmelsene i verneforskriften «er plantelivet overskoggrensa er freda mot all skade og ødelegging som ikke følger av landbruk, reindrift eller vanlig aktsom ferdsel. **Nye viltvoksende plantearter må ikke innføres**», jf. kap. IV punkt 2.*

Verneforskriften mangler hjemmel for å kunne tillate å ta inn masser til veibygging og vedlikehold. Eventuelle dispensasjoner i denne saken må derfor vurderes etter den generelle unntaksbestemmelsen i Naturmangfoldloven, § 48. I møtet 27.01.2022 ble det vist til muligheter for bruk av tunnelmassene fra utbyggingen av Tovatna. Det er masser som nå til dels ligger mellomlagret ved starten på Tovassvegen utenfor verneområdet. Dette er i utgangspunktet masser med relativt lavt potensiale for spredning av fremmede arter inn i verneområdet.

Verneområdeforvalter Linda Forbregd Henriksen og Maren Katrine Kallåk var 30.09.2025 på befaringsreise til Tovatna samt grustippen ved Storli, sammen med TrønderEnergi og grunneier. Det ble ikke funnet fremmede arter i umiddelbar nærhet til tippen som tilsier at det antagelig finnes frø av fremmede arter i massene, men dette er ikke noe verneområdeforvalterne kan garantere for. Det kom frem under befaringsreisen at massene har vært lagret på tippen på Storli siden 1970-tallet, da arbeidet med kraftanlegget var ferdig. Det vurderes dermed at faren for rester av forurensende stoffer i massene er betraktelig redusert som følge av avrenning over mange år, men massene er ikke testet for forurensende stoffer.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har den 08.02.2011, fornyet 15.03.2025, med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62, delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, og Svartåmoen og Minilldalsmyrene naturreservater, til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere myndighet for å behandle saker etter verneforskriftenes generelle dispensasjonsbestemmelser, saker der det finnes en etablert forvaltningspraksis eller tydelige føringer i forvaltningsplanen for utfall.

Saken har vært diskutert i møte den 15.09.2025 med Arbeidsutvalget (AU) til Verneområdestyret for Trollheimen, og AU har gitt verneområdeforvalter klarsignal om å behandle saken delegert.

Alle vedtak etter verneforskriftene eller den generelle unntaksbestemmelsen i NML § 48, eller andre beslutninger som berører naturmangfoldet skal vurderes etter NML §§ 8-12 som del av beslutningsgrunnlaget.

Verneformål, verneforskrift og Naturmangfoldlov

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap IV punkt 1.1 inneholder et generelt forbud mot inngrep som kan endre landskapets karakter. I punkt 1.1 a) nevnes spesielt bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, løsbryting og fjerning av stein m.m. Det vurderes at innføring av masser faller innunder dette forbudet.

Det framgår av verneforskriften punkt 1.2 a) at reglene i punkt 1.1 ikke skal være til hinder for vedlikehold av bygninger, veier og anlegg, også slike som trengs til driften av kraftverk. Det vurderes at vedlikehold slik behovet skisseres for anleggsvegen til Tovatna, i form av bruk av grus og steinmasser til tetting av hull, lett oppgrusing enkelte steder, samt små partier med steinsetting der dette har rast ut, vurderes å være vedlikehold som kan skje i tråd med forskriftens punkt 1.2 a), da dette ikke utvider eller oppgraderer vegens standard.

Det konkluderes ut fra verneforskriftens bestemmelser at vedlikeholdsarbeidet er direkte hjemlet i verneforskriften, men at innføring av massene er søknadspliktig etter punkt 1.1. Ved vurderinger av om det kan tilføres masser utenfra, er det viktig å ha med seg føringer i forskriftens punkt 2 om at nye viltvoksende plantearter ikke må innføres. Det vil si at innført masse må være ren.

Verneforskriften har ingen generelle bestemmelser som kan nyttes for å gi dispensasjon til tilførsel av masser. Dette er tiltak der en dispensasjon må vurderes etter NML's generelle unntaksbestemmelse § 48. Dette er en hjemmel som kan nyttes dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og tiltaket ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. NML § 48 skal bare brukes på bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med hensynet til verneverdiene. Bestemmelsen skal ikke føre til en uthuling av verneforskriften, eller en praksis som over tid kan skade verneinteressene. Hensynet til næringsinteresser skal ikke settes over verneinteressene.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for Trollheimen beskriver de ulike veiene i verneområdet, samt føringer for bruken av veiene. Om vegen til Tovatna står følgende:

Anleggsveien går fra Storli Gård innover til demningen ved nordenden av Tovatna. Veien er ca. 10 km lang med en stikkvei på ca. 600 meter bort til et luke- og betjeningshus på sørsiden av Tovatna. Ca. 6,5 km av anleggsveien ligger innenfor Trollheimen landskapsvernområde. Anleggsveien, som ligger på eiendommene til gnr 155, bnr 1 i Oppdal kommune og gnr 140, bnr 1 og 2 i Surnadal kommune, er bygd av Driva Kraftverk (DK) i forbindelse med Drivautbyggingen i 1973. Trønder Energi står i dag for driften DK.

Videre står det i forvaltningsplanen at både tilførsel av masse og eventuelt uttak av masse til vedlikehold av vei må ha dispensasjon fra forvaltningsmyndighetene. Gis slik dispensasjon må man være oppmerksom på faren for å tilføre fremmede arter i jordsmonn, skape sår i landskapet ved grusuttak eller gjøre veier mer synlige.

Vurdering

Verneforskrift og forvaltningsplan peker på at vedlikehold av anlegg som fantes på vernetidspunktet skal kunne skje. Det er derimot viktig å definere hva som regnes som vedlikehold når det gjelder vei, og viktig at forvaltningsmyndighet og tiltakshaver har felles forståelse av hva som er vedlikehold og hva som trenger særskilt tillatelse for å kunne skje. Uttak av masse og tilførsel av masse tatt utenfor verneområdet trenger dispensasjon. Vedlikehold av veier i verneområdet skjer sjeldent, og det er ikke noen klare føringer for hvordan dette skal skje. Det vil også være en glidende overgang mellom vedlikehold og oppgradering som krever dispensasjon. Saken har derfor vært diskutert i Arbeidsutvalget (AU) til Verneområdestyret for Trollheimen, og AU har gitt verneområdeforvalter klarsignal om å behandle saken delegert.

Det er viktig at veier beholder samme veistandard som på vernetidspunktet. Når det nå er behov for vedlikehold på vegen til Tovatna etter svært mange år, vil vegen etterpå kunne oppleves å ha fått en standardheving. Det som er viktig er at det ikke legges inn flere rør eller at rørstørrelse økes. Videre skal ikke veibredde økes, og det skal ikke lages nye grøfter langs veien der det tidligere ikke har vært grøftet.

På deler av veistrekningen fra vernegrensen og innover er det hjulspor med lett vegetasjon på midtdelen av veien. Det er viktig for opplevelsen av veien i landskapet at dette gressdekket beholdes og at det i hovedsak er hjulsporene som gruses opp. Der det er hull i midtdelen av veien hvor det ellers er jordlag med vegetasjon, kan disse likevel fylles med grusmasser.

Presedens

Tiltaket avgrenser seg til innføring av masser til vedlikehold av en anleggsvei som av samfunnsmessig interesse må vedlikeholdes for å opprettholde nødvendig adgang til regulert inntak og dam. Vedlikeholdsarbeidet er direkte hjemlet i verneforskriften, men innføring av masser er ikke nevnt i forskriften, og må derfor søkes om. Ettersom dette er en anleggsvei som må opprettholdes for å sikre adkomst for kraftregulanten, kan den ikke sammenlignes med andre veier i verneområdet som ikke regnes som anleggsvei som er i bruk av kraftregulant.

Samlede vurderinger med vekt på Naturmangfoldloven §§ 8-12.

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8) er hentet fra forvaltningsplan og tidligere dispensasjonsbehandlinger, befaringer i området, tidligere dokumenter som angår saken, og søk i sensitive artsdata. Vegen er etablert, og tiltakene vurderes å kunne gis en behandling uten innhenting av mer kunnskap. NML § 9 vurderes ikke nødvendig å ta i bruk.

NML § 10 Samlet belastning på økosystem og arts mangfold vurderes å være minimal. Vegen er etablert og brukes kun av grunneier og av TrønderEnergi til drift av kraftanlegget. Søk i sensitive artsdata viser treff av arter som kan ta skade av tiltakene som beskrives å ville skje i forbindelse med vedlikeholdsarbeidet/utbedringene på veien. Ettersom vedlikeholdsarbeidet er direkte hjemlet i forskriften, stilles det ikke krav om at arbeidet utføres utenfor sårbar tid for artene, men vernemyndigheten anmoder om at det ikke utføres vedlikeholdsarbeid mellom 1. mars og 1. august.

Under befaring 30.09.2025 ble det ikke funnet fremmede arter i umiddelbar nærhet til tippen som tilsier at det finnes frø av fremmede arter i massene, men dette er ikke noe verneområdeforvalterne kan garantere for. Det kom frem under befaringen at massene har vært lagret på tippen på Storli siden 1970-tallet, da arbeidet med kraftanlegget var ferdig. Det vurderes dermed at faren for rester av forurensende stoffer i massene er betraktelig redusert som følge av avrenning over mange år, men massene er ikke testet for forurensende stoffer.

Det vurderes at risikoen for frø av uønskede arter og forurensende stoffer i massene er liten, og at risikoen for frø av uønskede arter ved henting av masser fra andre steder i Oppdal er større. Det vurderes også at henting av masser fra andre steder kan risikere masser fra en annen type bergart og fargetone som vil påvirke hvordan vegen ses i sammenheng med landskapet rundt.

Det vurderes at massene fra tippen på Storli er beste miljømessige løsning til vedlikehold av anleggsvegen til Tovatna, jf. NML. § 12, men det legges samtidig vekt på NML. § 11 som sier at «kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver».

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
TRØNDERENERGI KRAFT AS AVD BERKÅK	Terminalveien 7	7391	RENNEBU
Hallvard Storli	Storligrenda 1	7342	Lønset

Kristiansund og Nordmøre turistforening (KNT)

Lisbeth Thorsø (daglig leder)

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/11238-4

Deres ref.

Dato 18.09.2025

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - vedlikehold av torvtak - Vollasetra - KNT

Vedtak:

Med hjemmel i naturmangfoldsloven (NML) § 48, får Kristiansund og Nordmøre turistforening (KNT) tillatelse mindre torvuttak, 5-10 m², innenfor Trollheimen landskapsvernområde. Torven skal brukes til påfyll / vedlikehold av torvtak på setra. Se vilkårene under.

Vilkår

- Torv må tas lokalt, fra kultivert mark på setra (begrenset til området ovenfor seterhusene, se fig 1)
- Det kan ikke fraktes inn jord eller torv, grunnet fare for spredning av fremmede arter
- Uttaket skal bli utført ved at mindre torvplater blir hentet fra flere lite synlige lokasjoner, slik at det tilrettelegges for enklere tilbakeføring og mindre synlig inngrep
- Den eksisterende torven på taket skal i så stor grad som mulig ivaretas

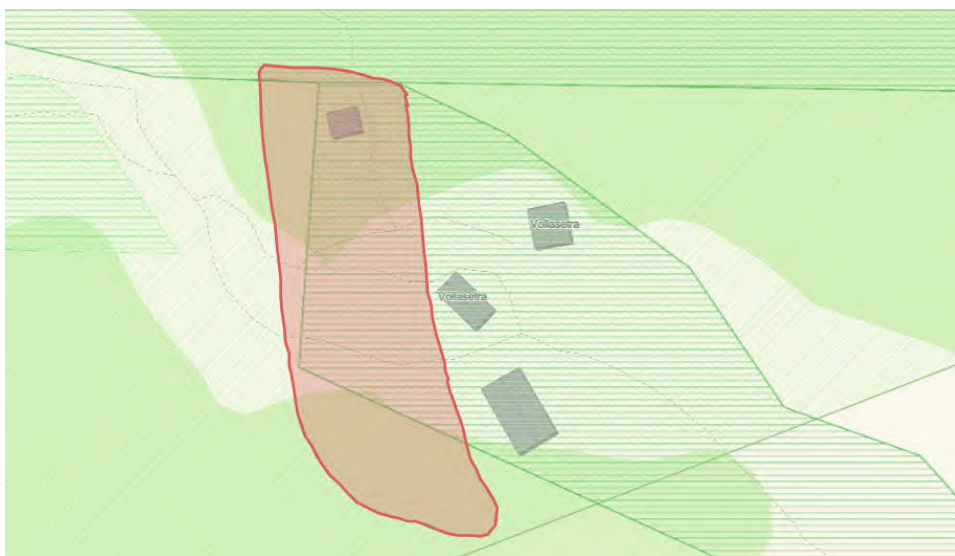

Fig 1. Området på Vollasetra. Rød polygon viser området best egnet for torvuttaket, grunnet at det er registrert sårbare og nært trua plante- og sopparter ellers i området. Det har vært tidligere mindre torvuttak i dette området rundt 2015.

Forhold til annet lovverk

Forvalter har avklart med Sunndal kommune at saken ikke behøver behandling hos dem, grunnet at mengden torv som ønskes tatt ut er av så liten størrelse.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er 3 uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

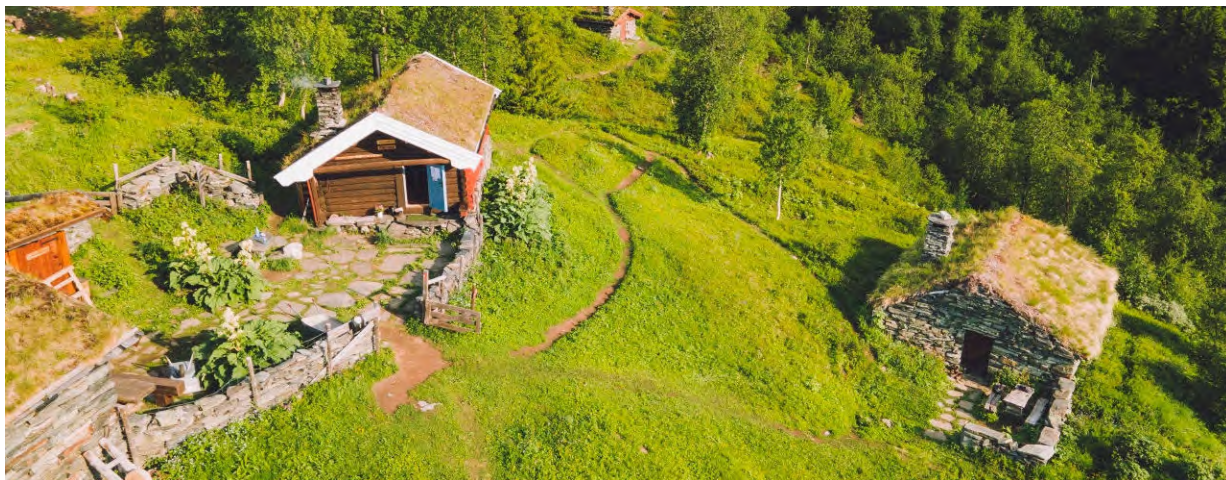
Saksopplysninger:

Søknad

Det vises til henvendelse av 10.09.2025 samt epostkorrespondanse 12.09.2025 fra Lisbeth Thorsø, daglig leder av KNT.

Helgen 19-21 september skal det holdes dugnad på KNT hytta på Vollasetra. Det er planlagt å ta ut torv for påfyll / vedlikehold av takene, og det ønskes å bruke stedlig torv / eng. Anslått behov for uttak er 5-10 m². Det er beskrevet at de ønsker å spre uttaket over flere lokasjoner, på lite synlige steder, slik at uttaket på ett område ikke blir for stort og tilbakeføring blir enklere.

Dugnaden og torvuttaket er avtalt med grunneier av området, Solveig Vollan Jenstad.

*Fig 2. Bilde fra Ut.no sin nettside for Vollasetra. Viser torvtakene på bygningene.
Fotograf: Marius Dalseg Sætre.*

Forvalter tok kontakt med Tarald Thorshov, skogbruksrådgiver for Sunndal kommune, den 12.09.2025 for å avklare om det var noen kommunale føringer for uttak av torv. Det ble informert at grunnet mengden torv som ønskes tatt ut er av så liten størrelse, behøves det ikke noe behandling fra kommunens side i denne saken.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Da det ikke er åpning for å ta opp torv lokalt i verneforskriftene, krever søknaden behandling etter naturmangfoldloven § 48 – første ledd, første alternativ. *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, samt ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*

Det framgår av § 48 at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan gis dispensasjon til av tiltak og hvilke vilkår som kan settes til dispensasjonene. Her kommer det fram at tak i verneområdene skal være mørke eller av torv (kap. 4.7.3). Videre spesifiseres det at torven skal være tatt i området for å unngå spredning av fremmede plantearter. I henhold til Trollheimens verneforskrifter kap. IV pkt. 2 gjelder følgende bestemmelse: *Planter og plantesamfunn over skoggrensa som er sjeldne i den norske fjellheimen er freda mot all slags skade og øydeleggjing som ikkje følgjer av landbruk, reindrift eller vanleg aktsam ferdsel. Nye viltveksande planteartar må ikkje innførast.*

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget er basert på henvendelsen av 10.09.2025, epostkorrespondanse av 12.09.2025, tidligere dispensasjoner, verneforskriftene for Trollheimen, forvaltningsplanen for verneområdene, søk på sensitive arter og naturtyper i området og skjøtselsplanene for Vollasetra av 2023.

Området rundt Vollasetra er klassifisert som slåttemark (NiN kode T32), og det ble i 2023 signert en skjøtselsplan for området for å opprettholde naturtypen. Slåttemarken består av overganger mellom intermediær til svakt kalkrik enf med kart hevdpreg, i tillegg til partier med mer gjødselspreg nær seterhusene. Det kommer fram i skjøtselsplanen at rundt 2015 ble det gjort et lite torvuttak ovenfor seterhusene.

Det har tidligere blitt gitt dispensasjon for uttak av torv til taktekking i kultivert mark. Det har da blitt satt vilkår om at torven må hentes lokalt og i flere tilfeller ble lokasjon for uttak godkjent av forvaltningsmyndighetene. Retningslinjene fra forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen sier at takdekke bør være av torv eller mørk farge, og at torv må tas lokalt for å hindre spredning av fremmede arter i området. Å unngå innføring av fremmede viltvåksende arter er i henhold til bestemmelsene i Trollheimens verneforskrifter kap. IV pkt. 2.

Det ble gjort søk på sensitive arter i området og det kom fram tilstedeværelse av sårbare og nært trua plante- og sopparter på setra og i slåttemarka. Området ble dermed vurdert og best lokasjon for uttak anses å være ovenfor seterbuene (se fig 1, rød polygon), der det ikke vil overlappe med områder der sensitive arter har blitt registrert. Området har tidligere hatt mindre torvuttak rundt 2015, som det kommer frem i skjøtselsplanen av 2023, og forvalter anser det som mest egnet å ha torvuttak i samme område. Tidligere dispensasjoner har satt vilkår om at torvuttak må bli gjort på allerede kultivert mark, og det vurderes også aktuelt for denne saken.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken, og det er ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Slåttemark i dette området klasifiseres til å ha svært høy kvalitet og er svært viktig lokalitetsverdi i følge Miljødirektoratet sitt Naturbase. Det er også registrert sensitive plante- og sopparter, som flere kjenntegnes for å vokse i eng med lite gjødslingspreg som beites og / eller slås. Ved å begrense uttaket til områdene ovenfor seterhusene, der det ikke er registrert sårbare arter, vil det redusere belastningen på økosystemet. Mark som ikke er gjødsla er av større verdi en gjødsla mark, derfor anses de gjødseprega områdene ved seterhusene som mer optimale for uttak. Å holde uttaksmengden til totalt 5-10 m², som det blir beskrevet i henvendelsen, vil tiltaket være av lite omfang og ikke ha nevneverdig belastning på området.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Vurderes ikke relevant i denne saken.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Det kommer fram i forvaltningsplanen til verneområdene i Trollheimen (kap. 4.7.3) at valg av takdekke bør være torv, som tas lokalt. Dette for å hindre spredning av fremmede arter i området, og for å redusere påvirkningen bygningen har i landskapet. Det er planlagt å utføre flere mindre torvuttak på lite synlige lokasjoner, for å tilrettelegge for enklere tilbakeføring og for å redusere synlige inngrep i området. Det anses da som mest miljøforsvarlige metode og hente stedlig torv /eng for å vedlikeholde og fylle på torvtakene på Vollasetra.

Naturmangfoldsloven (NML) § 48

Uttaket av torv det omsøkes til påfyll og vedlikehold av torvtak på Vollasetra er av en så liten størrelse at forvalter vurderer det vil ha minimal effekt på slåttmarka og naturlandskapet generelt, og vil slik ikke påvirke verneverdiene eller verneformålet nevneverdig. Sunndal kommune har også bekreftet at mengden uttak er relativt liten, og krever ikke saksbehandling fra dems side. Ved å avgrense uttaket til området ovenfor seterhuset og utføre flere mindre torvuttak, vil det minimere påvirkningen tiltaket vil ha på området og tilrettelegge for tilbakeføring. Torvuttaket vil da også ikke bli utført i områder der er registrert sårbare og nært trua plante- og sopparter på setra. Villkårene for å kunne gi tillatelse i medhold av NML § 48 syns derfor å være tilstede.

Vurdering:

Saken gjelder mindre uttak av torv til vedlikehold og påfyll av torvtak på Vollasetra, og vurderes å kunne behandles delegert da det gjennom flere tilsvarende saker og føringer i forvaltningsplanen er retningslinjer for hva det kan gis dispensasjon til.

I forvaltningsplanene sine føringer kommer det fram at tak i verneområdene i Trollheimen skal holdes i torv eller mørk farge, og uttak av torv skal gjøres lokalt for å unngå spredning av fremmede arter. Flere tidligere dispensasjoner i Trollheimen har åpnet opp for torvuttak til takteking eller vedlikehold av eksisterende tak. Ved å sette begrensninger for område uttak kan gjøres i, basert på sensitive arter og for å ivareta slåttemarken uttrykk i størst mulig grad, vurderes der tilstrekkelig å åpne for uttak av mengden torv som kommer fram i henvendelsen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Terje Jünge
Bergsmyr 17
7657 Verdal

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/9147-8 432.2

Deres ref.

Dato 17.10.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - mindre fasadeendring - pipe – gnr/bnr 151/19 - Jøldal - Terje Jünge

Vedtak

Med hjemmel i Naturmangfoldsloven (NML) § 48, gis Terje Jünge dispensasjon fra verneforskriften for Trollheimen, for utskifte av pipe / skorstein som ble utført på fritidsbolig gnr/bnr. 151/19 i Jøldal i Rennebu kommune, slik det fremgår av vilkårene under.

Vilkår:

- Den nye pipen skal ha samme plassering på taket som den gamle.
- Bygningsavfall som ikke er rent trevirke skal fraktes ut av verneområdet.
- Når arbeidet er ferdigstilt skal det sendes bilde til forvaltningssekretariatet av det ferdige arbeidet.

Søker fikk dispensasjon av 17.07.2025 (vår ref. 2025/9147-2) for transport inn og ut med arbeidsmaterialer og utstyr. Arbeidet og transport inn og ut av utstyr og materialer ble utført i perioden 12-16.08.2025. Bilder av det ferdige arbeidet ble mottatt den 03.10.2025. Vilårene anses som oppfylt. Dispensasjon kommer i ettertid av utført arbeid da det skjedde en glipp på forvaltningsmyndighetens side, der det skulle blitt informert at mindre fasadeendringer er søkepliktig og skal behandles av Verneområdestyret for Trollheimen.

Den gamle pipen på fritidsbolig gnr/bnr. 151/19 i Jøldalen før arbeidet sommeren 2025.

Ny pipe på fritidsbolig gnr/bnr. 151/19 i Jøldalen etter arbeidet sommeren 2025.

Begrunnelse

Endringene på bygningen fører ikke til endret bruk av fritidsboligen, og vurderes å være et tiltak som kan imøtekommes i tråd med etablert forvaltningspraksis og retningslinjer i forvaltningsplanen for Trollheimen. Fasadeendringen, i form av ny pipe, vurderes ikke å endre bygningens preg eller visuelle innvirkning i landskapet på negativ måte, og slik ikke påvirke verneverdiene eller verneformålet nevneverdig. Vilåårene for å kunne gi tillatelse etter NML § 48 vurderes å være oppfylt.

Forholdet til annet lovverk

I noen tilfeller krever også søknad om byggetiltak behandling hos kommunen etter Plan- og bygningsloven. Skal byggetiltaket utføres på en annens eiendom, kreves også grunneiers tillatelse i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling

Søknad

Søker beskriver i søknad av 01.07.2025 behov for transport av materiale og tyngre utstyr inn til fritidsbolig gnr/bnr for å rehabilitere og bytte pipe / skorstein. Rennebu kommune videresendte i ettertid tilleggsinformasjon om arbeidet og at søker har fått tillatelse til å rehabilitere pipen på fritidsboligen. Søker beskrev at pipen var i dårlig forfatning og hadde behov for å byttes ut. Model på ny pipe er Jøtul FG godkjent stålpipes, og er smalere enn den gamle pipen. Fargen på pipen er svart og matt. Søker beskriver i epost av 14.10.2025 at den nye pipen er omtrentlig like høy som den gamle på ca. 120 cm.

Forvalter ga dispensasjon for transport av materiale med traktor den 17.07.2025 (vår ref. 2025/9147-2). I dispensasjonen ble det skrevet at utskifte av pipe ble vurdert som vedlikehold og var ikke søknadspliktig. I ettertid er det kommet frem at dette er en glipp, og fasadeendringen av pipen på fritidsboligen er søkepliktig og skal behandles som mindre fasadeendringer av Verneområdestyret for Trollheimen. Behandlingen av saken tas dermed nå i ettertid.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i NML § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål og verneforskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Som det framgår av verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap IV punkt 1.1, er det byggeforbud innenfor vernegrensene. Da det ikke er hjemmel i verneforskriften for fasadeendringer som utskiftning av pipe, må en eventuell dispensasjon gis med hjemmel i NML § 48 – første ledd, første alternativ.

Naturmangfoldlovens § 48 er en videreføring av eldre verneforskrifters bestemmelser for å gi dispensasjon i særskilte tilfeller. Forutsetningen for å kunne nytte NML § 48 at tiltaket ikke strir mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene. Dispensasjonsadgangen skal være snever og helst nyttes for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker. Det skal ikke gis dispensasjon dersom dette kan legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet gjennom sumvirkning av flere enkeltinngrep.

Forvaltningsplan

Føringar i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen er at vedlikehold av eksisterende bygningar kan skje utan særskilt søknad, men alle visuelle eller bruksmessige endringar krever dispensasjonsbehandling etter verneforskriften og ofte også etter plan og bygningslovens bestemmelser.

Forvaltningsplanens føringar av betydning for denne saken, er at all bygging skal tilpassas eksisterende bebyggelse og landskap. Bygningene skal være ubehandlet eller gis en mørk farge, tak skal være mørk eller av torv tatt i området.

Vurdering

Søker skiftet ut pipe på fritidsbolig gnr/bnr. 151/19 i Jøldal i Rennebu kommune, grunnet at den gamle var av dårlig forfatning. Saken kan behandles i tråd med Trollheimen LVO sine forskrifter, forvaltningsplanens føringar og etablert forvaltningspraksis, og behandles derfor delegert av forvalter.

NML § 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra forvaltningsplanens føringar og søknad med bilder. Tidligere behandlingar av tilsvarende saker er også lagt som grunnlag for vurderingene.

Det er ikke gjort søk etter sensitive arter eller vurdering av potensiell skade på vegetasjon og artsmangfold, da det vurderes at hyttas bruk, og med det påvirkning på vegetasjon og artsmangfold, ikke endres ved tiltaket.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig for å ta en avgjørelse i saken, og det er ikke nødvendig å ta i bruk NML § 9 «Føre-var-prinsippet».

NML § 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omsøkte tiltak er i tråd med forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis, og medfører ingen endret bruk av hytta enn i dag. Belastningen for verneområdet ventas å være knyttet til transport av materialer og utstyr til byggearbeidet.

NML § 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

NML § 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Transport av materialet og utstyret, samt arbeidet, ble utført på en tid av året hvor det var mindre forstyrrelse for dyreliv og friluftsliv, i midten av august.

NML § 48 «Dispensasjon fra vernevedtak»

Byggetiltaket i denne saken endrer ikke inntrykket i landskapet vesentlig, og vurderes å kunne skje uten å påvirke verneformålet for landskapsvernområdet eller verneverdiene nevneverdig. Det vurderes derfor å være hjemmel for å gi dispensasjon etter NML § 48 – første ledd, første alternativ.

Samlet vurdering

Omsøkte tiltak førte til mindre fasadeendring, men ikke slik at den forandret bygningens preg og inntrykk i landskapet. Den gamle pipen var av dårlig stand og hadde behov for å skiftes ut for å kunne fyre sikkert. Det vurderes derfor som nødvendig å møte søkers behov om utskifte av pipe.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Kopi til:

Gunnbjørg Grendal
Rennebu kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Løkkenvegen 13
Myrveien 1 Berkåk
Postboks 2600
Postboks 2520

7657	Verdal
7391	RENNEBU
7734	STEINKJER
6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen****Postadresse**
Postboks 2600
7734 STEINKJER**Besøksadresse**
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal**Kontakt**
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>Solmund Sæter Solstad
Surnadalsvegen 1370
6653 Øvre Surnadal**Saksbehandler** Maren Katrine Kallåk**Vår ref.** 2025/13127-3 432.2**Deres ref.****Dato** 27.10.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel - helikopter - sanking av sau - Surnadal - Solmund Solstad

Det vises til dialog med Solmund Solstad 21.10.2025 om behov for å nytte helikopter til å sette ut letemannskap 22.10.2025, for å drive hjem sau observert i området Sprikltjønnknubben i Surnadal kommune. Det ble gitt midlertidig tillatelse per e-post og SNO ble varslet om flygningen. Denne dispensasjonen er skrevet i etterkant av oppdraget.

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Solmund Solstad
Kjøretøy:	Helikopter (Helitrans)

Transportformål

Transport av letemannskap for å hente hjem savnede sauer.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
a) «Transport som trengs i forbindelse med jordbruk og beitebruk ...»

Vilkår for transporten

Landing / tidsrom	Dispensasjonen er gitt for 1 tur/retur (hiv) 22.10.2025, med lavtflygning / landing i Sprikltjønnknubben området.
Trasé	Flyr inn i nordre del av Trollheimen landskapsvernområde fra vestsiden av Gråsjøen, med landing i Sprikltjønnknubben området.

Forholdet til annet lovverk

Surnadal kommune må vurdere om saken skal behandles etter lov om motorferdsel. Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling

Søknad

Det vises til telefonkontakt av 21.10.2025 med Solmund Solstad. Savnede sauer har blitt observert ved Sprikltjønnknubben. Det er meldt at kulde og dårlig vær skal intrefte området uken etter (uke 44). For å bedre lykkes å få drevet dyrene hjem før været intreffer søker han å nytte helikopter til å sette av letemannskap i området dyrene har blitt observert. Dagene er korte og det går mot vinter i fjellene, noe som gjør sankingen vanskeligere når dyrene går så langt bort og spredt.

Solstad har kontakt med helikopterselskapet Helitrans, og flygningen skal skje 22.10.2025.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnilldalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Det er et generelt kjøreforbud i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for omsøkte transport med hjemmel i verneforskriften kap. IV punkt 5.3:

a) «Transport som trengs i forbindelse med jordbruk og beitebruk ...»

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren.

Vurdering

Søker har gjennom dialog med forvalter begrunnet sitt transportbehov. Det er også tidligere vært åpnet for transport med muntlig tilsagn, hvor formell dispensasjon er skrevet i etterkant. Vedtaket er gjort i samråd med styreleder av Verneområdestyret for Trollheimen.

Formålet med transport og måte saken er håndtert på er i tråd med forvaltningsplanens retningslinjer, verneforskrift og etablert forvaltningspraksis, og behandles derfor delegert av forvalter.

NML § 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra dialog med søker, retningslinjer i forvaltningsplanen, verneforskriftene, sensitive artsdata søknad og allmenn kunnskap om effekten av motorferdsel, og vurderes tilstrekkelig til å kunne behandle saken. Tidligere saker av lignende karakter er også lagt til grunn ved behandlingen.

Ved å sette vilkår som begrenser ulempen ved motorferdselen, samt ikke åpne for ny praksis i forhold til omfang, er ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet».

NML § 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er lavt, og knyttet til enkeltoppdrag som dette med helikopter.

I denne saken vurderte forvalter at oppdraget var svært viktig for saueeier, både for å sikre at flere dyr ble funnet i tide, og transporten ville også lette arbeidet med å få dyrene hjem.

For å minimere uløempen for andre besøkende utføres transporten på ukedag.

NML § 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

NML § 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Ved behov for motorisert transport i denne delen av Trollheimen synes bruk av helikopter å være eneste miljøforsvarlige metode.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Midlertidig e-post tillatelse -Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel helikopter
- sanking av sau - Surnadal - Solmund Solstad

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Surnadal kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Bårdshaugvegen 1

7734	STEINKJER
6404	MOLDE
6650	SURNADAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/11767-2 432.2

Deres ref.

Dato 26.09.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde – Innerdalen landskapsvernområde – dispensasjon for motorferdsel i utmark helikopter - kartlegging av Skarfjellet - NVE

Vedtak

Norges vassdrag- og energiverk (NVE) ved Andreas Alexander og Christine Borchsenius gis, med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt. 5.3 f) og Naturmangfoldloven (NML) § 48, dispensasjon for lavtflyging og 2 turer/hiv med landing av helikopter i Skarfjellet, Sunndal kommune, for frakt av nødvendig utstyr og personell, med følgende vilkår:

Vilkår:

1. Lavtflyging/landing skal utføres med aktsomhet for å unngå forstyrrelse av fugle- og dyreliv i området.
2. Flygingene skal skje på hverdag i perioden 29.09.2025-30.10.2025.
3. Det skal føres logg over landinger/ tidspunkt / sted, som returneres til Verneområdestyret og Sunndal kommune etter endt oppdrag.
4. SNO Trollheimen (95965128) eller verneområdeforvalter (99101817) skal varsles 2 dager før flygingen skjer.
5. Dispensasjonen må medbringes under flyving.

Det er per i dag ingen forbud mot droneflyging i Trollheimens verneområder og naturreservater, og behøves dermed ikke en dispensasjon fra verneområdestyret. Ellers skal de generelle reglene, gitt av luftfartstilsynet, for droneflyvning følges: [Droneregler](#).

Naturmangfoldloven §§ 8-12 og § 48 ligger til grunn for vurderingene, som samlet synes å gi grunnlag for å imøtekomme søknaden om nødvendig bruk av helikopter for transport av utstyr og personell for kartlegging av Skarfjell. Tiltaket vurderes ikke å være til skade for verneverdiene eller verneformålet. Kartleggingen gir viktig sikkerhetsinformasjon til samfunnet i forhold til skred og ustabile fjellparti, og transporten skjer i en periode når fugl/vilt er minst sårbare for forstyrrelse, og det er lite annen motorferdsel og ferdsl i området som følge av at turisthyttene er stengt for sesongen. Krav om at flygingen skal skje på hverdager minimerer i tillegg ulempen for friluftslivet.

Forholdet til annet lovverk

Det forventes at grunneiere/rettighetshavere på det aktuelle området det skal landes og kartlegges har gitt sitt samtykke. Dette gjelder også for landing med helikopter. Sunndal kommune behandler saken etter lov om motorferdsel.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling

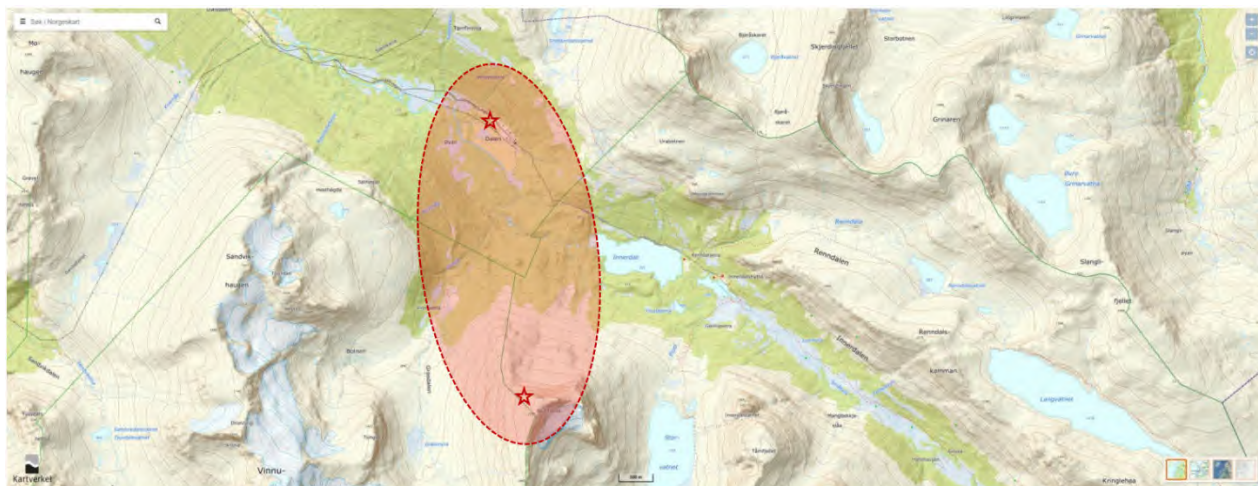
Søknad fra NVE

Det vises til søknad av 23.09.2025 og supplerende opplysninger 25.09.2025 fra NVE, ved Andreas Alexander og Christine Borchsenius.

Det søkes om 2 turer for transport av utstyr og personell med helikopter i Skarfjellet innenfor vernegrensene for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder i Sunndal kommune. Det søkes også om én dag for bruk av drone i området. Perioden som omsøkes er 29. september til 30. november.

Formålet med transporten er å transportere utstyr og personell til og fra Skarfjellet for å kartlegge skredfare potensiale, samt øke kunnskapen om hvordan ustabile fjellparti og fjellskred utvikler seg.

Omtrentlig plassering for landingsplasser og flyområdet er illustrert i kart nedenfor:

- Helikopter landingsplass
- Helikopter flyområde

Arbeid med kartlegging er planlagt å skje i løpet av to dager. En dag med helikoptertransport for utstyr og personell på 2 turer/hiv, og en dag med droneflyging. Nøyaktig dato er ikke satt, da det vil avhenge av værforhold.

Hjemmelgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i NML § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker.

Formålet med vern av Innerdalen landskapsvernområde er å bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et nødvendig minimum, både i og utenfor verneområdene.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Det er et generelt forbud mot motorferdsel, inkludert lavtflyging og landing med luftfartøy, i verneforskriftene for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder.

Det kan åpnes for omsøkt transport i medhold av verneforskriften i Trollheimen kap. IV punkt 5.3 f). Her framgår det at behovet må vurderes opp mot ulempene og omfanget reduseres til et minimum.

Omsøkt transport kan ikke hjemles i verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde, og en eventuell dispensasjon for omsøkt transport må vurderes etter NML § 48. Her framgår det at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Av forvaltningsplanen går det fram at transport av materialer og tyngre utstyr, samt nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser kan få dispensasjon.

Vurdering av saken

Omsøkt bruk av helikopter i forbindelse med kartlegging av skredfare og undersøke hvordan fjellskred utvikler seg vurderes å være en nødvendig del av overvåkingsarbeidet knyttet til ustabile fjellparti i Sunndal. Skarfjellet har i sommeren 2025 opplevd flere skred og bevegelse av løsmasser, derfor er kartlegging av stor interesse. Kartleggingen kan også gi verdifull kunnskap som kan overføres til andre ustabile fjellparti med høy risiko.

Helikoptertransporten som en nødvendig del av tiltaket vurderes å være av stor samfunnsverdi, samtidig som tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene eller verneformålet vesentlig. Støy vurderes å kunne forstyrre dyre- og fugleliv, og det kan være en redusert friluftsopplevelse for mennesker i fjellet. Bruken av fjellområdet i friluftslivssammenheng er stort sett styrt til etablerte merkede stier fra Nerdalen, som delvis er innenfor det berørte området i søknaden. Brukere blant annet på tur i Innerdalen og opp til Innerdalstårnet vil sannsynligvis bli forstyrret av motordur i varierende grad.

Helikopter transport for kartlegging knyttet til innhenting av samfunnsnyttig sikkerhetsinformasjon og vitenskapelige undersøkelser må kunne foregå, om omfanget av motorferdsel minimeres og styres til tider da forstyrrelsen er til minst mulig skade og sjenanse for artsmangfold og menneskelig bruk.

Det er per i dag ingen forbud mot dronflyging i Trollheimens verneområder og naturreservater, og behøves dermed ikke en dispensasjon fra verneområdestyret. Ellers skal de generelle reglene, gitt av luftfartstilsynet, for dronflyvning følges: [Droneregler](#). Dronflygingen, og helikopter transporten, skjer etter 15. juli og er utenfor den sårbare perioden for dyr- og fugleliv.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken, hentet fra søknad, supplerende opplysninger, retningslinjer i forvaltningsplan for Trollheimen, sensitive og sårbare arter, allmenn kunnskap om effekten av motorferdsel og tidligere lignende tillatelser, vurderes å være tilstrekkelig sett i lys av tiltakets karakter. Motorferdselen skjer utenfor den sårbare perioden for rovfugler og vilt.

Ved å sette vilkår som begrenser ulempen ved motorferdselen, samt ikke åpne for ny praksis i forhold til omfang, er det ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samlabelastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er knyttet til transport til de to turisthyttene i Innerdalen, samt transport til bosetningen ved Innerdalshytta. Ellers er det helikopterbruk ved SNO's oppsynsaktiviteter og kraftverkets tilsyn og drift av anlegget ved Langvatnet. Ut over dette er motorferdsel knyttet til redningsoppdrag i fjellene omkring, og da spesielt ved Innerdalstårnet.

Flygingen vil skje i en periode hvor vilt/fugl er mindre sårbart for forstyrrelse, noe som vil redusere ulempene for artsmangfoldet. Transporten forekommer i en periode som kan være forstyrrende for friluftsliv til en viss grad (oktober), men tiltaket vurderes å være av samfunnsmessig interesse og omfang som gjør at forstyrrelsen tåles. Forstyrrelsen reduseres noe ved krav om at flygingen må skje på hverdag.

§ 11 «*Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver*»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «*Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*»

Kartlegging av ustabile fjellparti og store fjellskred er en viktig samfunnsoppgave. Bruk av helikopter i forbindelse med monteringsarbeidet vurderes å være det mest effektive. Ut fra en samlet vurdering synes det å være grunnlag for å gi tillatelse til omsøkt lavflyging/landing med helikopter i forbindelse med kartlegging av fjellras og ustabile fjellparti. Tiltaket vil framskaffe viktig informasjon for samfunnssikkerheten framover. Motorferdselen vil skje i en periode når fugl/vilt er minst sårbare for forstyrrelse. Krav om at flygingen skal skje på hverdager minimerer i tillegg ulempen for friluftslivet.

NML § 48 «*Dispensasjon fra vernevedtak*»

En dispensasjon for transport av utstyr og personell for kartlegging av ustabile fjellparti og fjellskred utvikling med vilkår som regulerer omfang og tidsrom for når tiltaket skjer, vurderes ikke å være i strid med verneformål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det vurderes derfor å være mulig å gi en slik dispensasjon ved bruk av NML § 48.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Kopi til:

Sunndal kommune
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Trøndelag
Tore Ulvund
Andreas Alexander

Romsdalsvegen 2, Postboks 94
Postboks 2520
Postboks 2600
tore.ulvund@sunndal.kommune.no
andr@nve.no

6601	SUNNDALSØRA
6404	MOLDE
7734	STEINKJER
	Sunndal kommune
	NVE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Jonny Ulvund
Tollvegen 92
6620 Ålvundeid

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/10840-3 432.2

Deres ref.

Dato 16.09.2025

Delvis innvilget - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Innerdalsvegen - Renndølssetra - Jonny Ulvund

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Jonny Ulvund
Sjåfør (-er):	Jonny Ulvund, Marvin Ulvund og Ildri Flaa
Kjøretøy:	Bil eller traktor (med henger)

Transportformål

Transport av materialer og utstyr til vedlikehold av seterbu på Renndølssetra (gnr/bnr. 91/1) i Sunndal kommune.

Hjemmel

Naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ (dispensasjon fra vernevedtak):
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per sommersesong for årene 2025–2027. Antall turer gjelder totalt for motorferdsel til bua, uavhengig av antall eiere.
--	---

Trasé	Kjøringen skal følge trasé på Innerdalsvegen som vist i kart under: (<i>rød stiplet linje</i>)
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Det oppfordres til å planlegge kjøring på våren etter 15 juni, da det er ynglingstid og generell sårbar tid for naturen i perioden før.
Krav om kjøring	Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker. Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Motorferdsel for ren persontransport inngår ikke i denne dispensasjonen og krever egen søknad.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. desember det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner <u>må</u> utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.

Andre vilkår	<u>Dispensasjonen</u> og <u>kjørebok</u> for det enkelte år skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Dispensasjonen er forbeholdt eier av bua. Dommen av 2002 fra Nordmøre jordskifterett (deres ref. 3/1998) ligger til grunn for dispensasjonen, der det kommer frem at 91/4 og 91/5 har felles eiendomsrett på seterbua på Renndølsetra. Dersom det fremkommer annen informasjon om eierskap eller forekommer endringer i eierskap, kan dispensasjonen bli ugyldig. <u>Vedlikehold</u> forstås som mindre tiltak og er ikke søknadspliktig (Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen, kap. 4.7.3). Eksempler på vedlikehold er opprustning av teknisk og funksjonell standard slik som takteking, etter-isolering, skifte av vinduer og kledning med mer. Tiltak som innebærer fasadeendring eller som endrer uttrykket av bygningen (eks. farge, type kledning og vindustørrelse) defineres ikke som vedlikehold og er søknadspliktig.
---------------------	--

Forholdet til annet lovverk

Det må avklares med Sunndal kommune om det er behov for behandling av saken etter lov om motorferdsel.

Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Innerdalsvegen - Renndølssetra - Jonny Ulvund
- 2 Kjørebok 2025 – Jonny Ulvund

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Jonny Ulvund
Tollvegen 92
6620 Ålvundeid

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/10840-4 432.2

Deres ref.

Dato 18.09.2025

Følgebrev - Sende vedtaket på nytt - Korrigering av dom referanse

Vedtaket om motorferdsel blir sendt på nytt, grunnet feil referanse til dom fra Nordmøre jordskifterett.

Endringene omhandler kun endring av referanse og ordlyd knyttet til dommen. Ellers står dispensasjonen lik som den av 16.09.2025.

Vedtaket av 16.09.2025 vil da utgå, og det nye vedtaket med korrigert referanse av 18.09.2025 er gjeldende. Dispensasjonen og kjørebok av 18.09.2025 er de som skal medbringes under kjøring.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Ola Olav Aune Grendal
Anton Bergs Veg 48
7099 Flatåsen

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/12777-2 432.2

Deres ref.

Dato 16.10.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2025 - 2027 - Minillhaugen - Nerskogen - Ola Grendal

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Ola Olav Aune Grendal
Sjåfør (-er):	Godkjent leiekjører for aktuelle soner, Rennebu kommune
Kjøretøy:	Snøscooter med slede

Transportformål

Transport av materialer og tyngre utstyr til vedlikehold og bruk av hytte (gnr/bnr. 141/8) i Rennebu kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per vintersesong for årene 2025 – 2027. Vintersesongen regnes fra marka er frossen og snødekt til 20. april.
------------------------------------	---

Trasé	<u>Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under: Kjøringen skal skje fra Øverli etter skiløype / scootertrasé til hytta på Minillhaugen.</u>
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: <u>Generelt kjøreforbud:</u> - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 <u>Kjøreforbud i påska og om våren:</u> - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter.

	Utfylt kjørebok skal returneres innen <u>15. mai</u> det enkelte år, også om den ikke nyttes. <u>For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok for det enkelte år være levert før ny kjørebok for påfølgende sesong sendes ut.</u> Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel av Rennebu kommune, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2025 - 2027 - Ola Grendal
- 2 Kjørebok 2025 - Ola Grendal

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Rennebu kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Myrveien 1 Berkåk

7734 STEINKJER
6404 MOLDE
7391 RENNEBU

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Morten Nergård
Nordlivegen 10
6657 Rindal

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/13679-2 432.2

Deres ref.

Dato 30.10.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel dispensasjon 2026 - 2028 - Kirkholtsetra - Morten Nergård

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Morten Nergård
Sjåfør (-er):	Morten Nergård og Geir Nergård
Kjøretøy:	Snøscooter med slede

Transportformål

Transport av materialer og tyngre utstyr til vedlikeholdsarbeid på Øvre Kirkholtsetra (gnr/bnr. 6/2) i Rindal kommune. Videre transport av ved og nødvendig utstyr til bruk av setra. Retransport av søppel og rest-materialer i forbindelse med vedlikehold.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per vintersesong for årene 2026 – 2028. Vintersesongen regnes fra marka er frossen og snødekt til 20. april.
------------------------------------	---

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under: <i>Fra Hølstoin via Stormyrtælet til Kirkholtsetra.</i>
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Det skal nyttes slede og Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.

Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdsele skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Tillatelse etter motorferdselloven fra Rindal kommune kreves i tillegg til denne dispensasjonen. Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves og i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg:

- 1 *Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel dispensasjon 2026 - 2028 - Kirkholtsetra - Morten Nergård*
- 2 *Kjørebok 2026 - Morten Nergård*

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Rindal kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Rindalsvegen 17

7734 STEINKJER
6404 MOLDE
6657 RINDAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Gunnar Ståle Røv
Surnadalsvegen 1092
6655 Vindøla

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/12435-3 432.2

Deres ref.

Dato 28.10.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Vindøldalen - opprydding etter storm - Gunnar Ståle Røv

Det vises til dialog med Gunnar Ståle Røv 07.10.2025 om behov for motorferdsel innover i Vindøldalen, for å frakte tyngre utstyr og bruk av traktor for å rydde vindfall som har falt over vei. Det ble gitt midlertidig tillatelse per e-post 07.10.2025 (se vedlegg). Denne dispensasjonen er skrevet i etterkant av oppdraget.

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Gunnar Ståle Røv
Sjåfør (-er):	Gunnar Ståle Røv
Kjøretøy:	Traktor

Transportformål

Transport av tyngre utstyr og bruk av traktor for rydding av vindfall, samt transport / utkjøring av ved, langs skogsbilvei (Kløftseterveien) fra Breiskarbekken og frem til Kløftsetrene i Vindøldalen, Surnadal kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

- a) Transport som trengst i samband med jordbruk og beitebruk, til dømes frakting av fôr, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkøyring av felt storvilt.
- f) Motorferdsel når andre særlege grunnar ligg føre. Før eit løyve i tilfelle vert gjeve, skal trongen haldast opp mot moglege skader og ulemper og vurderast i høve til eit mål om å redusera motorferdsla til eit minimum.

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for nødvendig antall turer med traktor over en periode på 2 uker, fra 08.10.2025 til 22.10.2025.
--------------------------------	---

Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under: <i>Trasé fra Breiskarbekken og frem til Kløftsetrene langs Kløftseterveien (stiplet linje).</i>
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Det skal ikke kjøre utenfor veitrasé. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer.
Andre vilkår	Vilkårene fra den midlertidige e-post tillatelsen av 07.10.2025 skal følges. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Det må avklares med Surnadal kommune om det er behov for behandling av saken etter lov om motorferdsel. Tillatelse fra berørte grunneiere eller andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Vindøldalen - opprydding etter storm - Gunnar Ståle Røv
- 2 Henvendelse om motorferdsel - midlertidig e-post tillatelse - Vindøldalen - opprydding etter storm - Gunnar Ståle Røv

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Surnadal kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Bårdshaugvegen 1

7734	STEINKJER
6404	MOLDE
6650	SURNADAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Ketil Hagen
Myrsundvegen 24
7074 Spongdal

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/11946-2 432.2

Deres ref.

Dato 01.10.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel - snøscooter - Åssetra - Svartådalen - Ketil Hagen

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Ketil Hagen
Sjåfør (-er):	Ketil Hagen
Kjøretøy:	Snøscooter

Transportformål

Transport av ved, materialer og tyngre utstyr til vedlikehold av hytte på Åssetra (gnr/bnr. 1/8), i Rindal kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per vintersesong for årene 2026-2028. Vintersesongen regnes fra marka er frossen og snødekt til 20. april.
------------------------------------	---

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under: <i>(blå stiplet linje)</i>
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.

Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdsele skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.
---------------------	--

Forholdet til annet lovverk

Rennebu og Rindal kommune må vurdere om saken skal behandles etter lov om motorferdsel. Det kreves da eventuelt dispensasjon fra kommunen (-e), i tillegg til denne, for å ha gyldig tillatelse til å kjøre.

Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Sakens behandling – Ketil Hagen
- 2 Kjørebok - Vintersesong 2026 – Ketil Hagen

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Rindal kommune
Rennebu kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Rindalsvegen 17
Myrveien 1 Berkåk

7734 STEINKJER
6404 MOLDE
6657 RINDAL
7391 RENNEBU

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 90 19
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

«MOTTAKERNAVN»

U.off: offl. § 13, jf. fvl. § 13

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2022/337-5 432.2

Deres ref.

Dato 15.08.2025

Endringsvedtak - persontransport - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel tilknyttet seterdrift i Jøldalen - Turid Nordbø og Ragnhild Nordbø

Viser til søknad fra Ragnhild Nordbø om persontransport av Marit og Nils Flå til Jelsetra/Gjelsætra i Jøldalen mottatt 07.08.2025 via epost (vår ref. 2025/9867), samt gyldig flerårig dispensasjon av 20.01.2022 for bruk av traktor til seterdrift på Jelsetra og Øyasetra, 6 tur/retur årlig fra 2023 – 2025.

Det søkes om 1 tur/retur med personbil for persontransport sommersegongen 2025, grunnet alderdom som utelukker andre transportalternativer. Legeerklæring er ikke vedlagt.

Endringsvedtak

Det vedtas endring av vilkår for kjøretøy i tidligere gitt flerårig dispensasjon av 20.01.2022, der 1 tur/retur med traktor omgjøres til 1 tur/retur med personbil for transport av Marit og Nils Flå for sommersesongen 2025. Dette hjemles i Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3: f). Endringsvedtaket fører ikke til ekstra turer for innhaver av løyvet.

Vedtaket er gjort i samråd med styreleder av Verneområdestyret for Trollheimen.

Vilkår

Dispensasjonen av 20.01.2022, følgende endringsvedtak, samt vedlagt kjørebook må medbringes under transport. Dispensasjonen og endringsvedtaket er ikke gyldig dersom kjørebook ikke er utfylt før turen starter. Utfylt kjørebook skal returneres senest innen 15.12.2025.

Det er ønskelig at man ved ledig plass, samkoordinerer kjøringen med annen nyttetransport gitt tillatelse til i dispensasjon av 20.01.2022.

I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00, og alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø, dyreliv, reindrift og mennesker

Saksvurdering

Søker har behov for persontransport Marit og Nils Flå til Jelsetra/Gjælsetra grunnet alderdom, der Nils Flå er i en alder av 90 år, som gjør dem for svake for andre transportalternativer. Både Marit og Nils Flå har sterk tilknytning til seter og området i Jøldalen. Marit Flå jobbet som setertaus på setra, mens Nils Flå har levert varer til Jøldalshytta med scootertransport i mange år. Søkeren Ragnhild Nordbø eier setra som transporten skal forekomme til. Søker og forvalter kom til enighet over telefonkorrespondanse den 14.08.2025 (vår ref. 2025/9867) at et endringsvedtak med endring av vilkår for kjøretøy i gyldig flerårig dispensasjon av 20.01.2022 var en tilstrekkelig løsning.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet. Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, søk på sensitive artes utbredelse i dette aktuelle området, retningslinjer i forvaltningsplan og allmenn kunnskap om effekten av motorferdsel, og vurderes tilstrekkelig til å kunne behandle saken. Ved å sette vilkår som begrenser ulempen ved motorferdselen, samt ikke åpne for ny praksis i forhold til omfang, er det ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er knyttet til varetransport til Jøldalshytta, hytter og setre, reindriftas bruk av snøscooter ved tilsyn og driving av sine dyr og SNO's oppsynsaktivitet. Det vurderes at dette vedtaket ikke vil føre til økt motorferdsel på Jøldalsvegen i sommersesongen 2025, grunnet at det utføres en endring i vilkår for kjøretøy i eksisterende gyldig flerårig dispensasjon av 20.01.2022. Søker tildeles i den forstand ikke ekstra turer.

Kjøringen vurderes å virke mest forstyrrende på andre brukere av seterveien og området. Begrensninger i kjøretid på helg og kveld/natt vil redusere forstyrrelsen for andre brukere.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Grunnet behov for motorisert transport for persontransport langs Jøldalsvegen på sommeren syns bruk av personbil til å være beste miljøforsvarlig metode.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:

Kjørebok 2025 – Turid Nordbø og Ragnhild Nordbø

Kopi til:

Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

ST 43/2025 Eventuelt